

סיפור

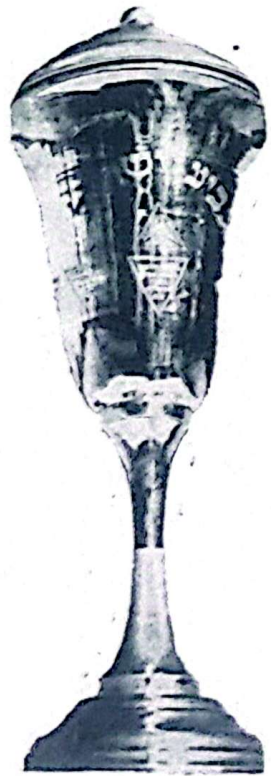
הגביע

הישראלי

גביע המדינה 1960 - של הפועל ת"א

סיפור
הגביע
הישראלי

בעריכת
יעקב אפלוין

תל-אביב

הוצאת "פרסומי ספורט"

נאז ועד עתה

- 1928 : הפועל ת"א — מכבי "חשמונאי" י"ם 0:2
- 1929 : מכבי ת"א — מכבי "חשמונאי" י"ם 0:4
- 1930 : מכבי ת"א — הבטירה ה"י 1:2
- 1932 : הפועל חיפה — המשמרה הכריזית 0:1
(המשחק הופסק והגביע נמסר לידי המשמרה)
- 1933 : מכבי ת"א — הפועל ת"א 0:1
- 1934 : הפועל ת"א — מכבי ת"א 2:3
- 1935 : מכבי ס"ת — הכח ת"א 0:1
- 1937 : הפועל ת"א — הפועל הדרום 0:3
- 1938 : הפועל ת"א — מכבי ת"א 1:2
- 1939 : הפועל ת"א — מכבי ס"ת 1:2
- 1940 : בית"ר ת"א — מכבי ת"א 1:3
- 1941 : מכבי ת"א — הפועל ת"א 1:2
- 1942 : בית"ר ת"א — מכבי חיפה 1:12
- 1946 : מכבי ת"א — הפועל ראשון"צ 1:3, 0:3
- 1947 : מכבי ת"א — בית"ר ת"א 2:3
(המשחק הופסק והתוצאה אושרה)
- 1952 : מכבי ס"ת — מכבי ת"א 0:1
- 1954 : מכבי ת"א — מכבי נתניה 0:4
- 1955 : מכבי ת"א — הפועל ס"ת 1:3
- 1957 : הפועל ס"ת — מכבי יפו 1:2
- 1958 : מכבי ת"א — הפועל חיפה 0:2
- 1959 : מכבי ת"א — הפועל ס"ת 3:4
- 1960 : הפועל ת"א — הפועל ס"ת 1:2

בפעם הראשונה אחרי 22 שנה

מאז 1939, לא שרו אוהדי הפועל ת"א את הימנון הגביע. ב-1 בפברואר 1961, בשעות בין הערביים, בין טיפות גשם צוננות וקור חודר אל העצמות, זקופי קומה ומלאי גאווה קמו כאיש אחד ושרו, "הגביע הוא שלנו..." 22 שנה ציפו לרגע זה, כאשר קבוצתם ניצחה במשחק הגמר את הפועל פ"ת 2:1.

1960

הנשיא את ידי 22 החקנים אוהל להם הצלחה במאבק הספורטיבי, לגבי זידו היה בכך כשום סיגיו קיצוני בנוף השיגרת של תפקידו הרם. ולגבי החקנים היתה זו לחיצת יד רבת מש" מעות. שהטילה עליהם לפתע צול ואחריות, ל" תחר בהגינות ולסמור על הכוס הספורטיבי, למרות המאבק מורט העצבים של משחק גבר. ואז, שספורק וצוחצח הכל לקראת המאורע העיקרי, נפתחה הכערה העיקרית על הוכייה בגביע הקוסם, שניצב על שולחן בשולי המגרש וקרץ מבעד לטיטות הגשם אל אתה ששתי הקבוצות, הפועל פתח תקוה והפועל תל-אביב, השופט, אריה בן-דובי, שלא הסתיר את התרג" שותה, השטיפ שריקה חדה שנבלעה חיש מהר בשאגת אדירה של הקהל.

השאגה הטיחה את המדור החלקלק על הדשא הרטוב ומשם לסער התל-אביבי, שנשטר על ידי יעקב תדורוב, האיש שזכה לכל תהילה אפשרית בקריירה העשירה שלו. פרט לכבוד לזכות בגביע המדינה, מה מזור היה לראות שועל ותוס זה ששיחק בלונדון, בלגראד, הונג-קונג, טוקיו וניו-יורק במשך 15 השנים האחרונות, כשהוא נכסף לנצח במשחק מסומי, כשעוט העומד לפני עוגת קרם, ומה אוטלל היה כאשר בועז קושמן, החלוץ המרכזי של הפועל פתח תקוה, ירה את השער הראשון לרשתו, 4 דקות בלבד לאחר הפתיחה.

קבוצת הפועל פתח תקוה, שהיתה מועמדת לנצחון, עשתה או רדסם שהגביע נמצא כבר בחיקה. מערכת ההתקפה שלה, הידועה בדינאמית יותה, הטילה את כל כובדיה למערכת ויצרה לחץ אדיר על ההגנה התל-אביבית המכובלת, אולם האימרה האנגלית, במשחק גביע, אין מועמד לנצחון, אימרה שהשתרשה לאחר נסיון בן 80 שנה, החלה לרוחף באויר הרטוב של הדיאצטיון, שהיה גם הוא אנגלי טיפוסי. שחקני הפועל תל-אביב, שזכו בפעם האחרונה בגביע לפני 22 שנה, לא היו מוכנים לכל ולכל לוותר על המאבק, תוך תודעה מעולה של

נשיא המדינה מר יצחק בן-צבי, מר החינוך מר אבא אבן, הרמטכ"ל רב-אלוף צבי צור, חברי כנסת, ראש עיריית ר"ג מר אברהם קרני, ניצי וראש עיריית ת"א מר מרדכי נמיר, ראשי הספורט במדינה, דיפלומטים זרים ו... עוד 40 אלף איש, לא נרתעו מן הגשם הבלתי פוסק ובאו לראות את ההצגה הגדולה בכדורגל הישראלי — גמר גביע המדינה.

ב-1 בפברואר 1961 קיבלה המדינה תעודת בגרות בשטח הספורט. יום זה ייכנס לתולדות הגביע הישראלי כיום מפנה גדול: כתאריך רב-השיבות, בו החלה המסורת המפוארת של מש" חק גמר. יום בו הוגח היסוד לטקס ממלכתי, טקס שהפך את ט"ז בשבט לא רק לחג לאיל-נות, אלא לחגם של אוהדי הכדורגל והספורט בישראל.

זה היה יום גדול. איש לא חשב על עסקיו שנסגרו, או על העבודה שלא הגיעה לסיומה, אפילו התפטרותו של ראש הממשלה ושר הבטחון מר דוד בן-גוריון, לא היה בה כדי לגרוע מן הטקס המפואר, או השמחה התוססת והמחנכת וכן הרגעים הגדולים והבלתי נשכחים שהוסיפו כבוד למדינה ולספורט.

לפעמים נדמה היה שזה חלום. האיציטיון הרמת-גני לבש אדרת תגיית ומבריקה כשדגלי המדינה והפועל מתנופפים בגאווה ברוח הקי רה, חדרות השמחה שלטה בכל, מן הרגע בו החלו נערי הפועל חיפה בהתעמלות מרהיבה דרך מצעד תזמורות הנוער והעלאת גס הנשיא לראש התורן, נגינת התקת ועד לסיום הדרמטי שעורר רטט והויל דמעה, מאלפים רבים, כא" שר התזמורת הנהדרת של צה"ל על מנצחה רב-הרוסם יצרה בצעידת הסיום שלה מבנה של גביע כשמכל כליה בוקעת המנגינה שער ררה כל כך הרבה געגועים, "הגביע הוא שלנו..." כמו המלכה באנגלית, כמו דה-גול בצרפת, כמו טיטו ביוגוסלביה וחרושיצ'ב ברוסיה, לחץ

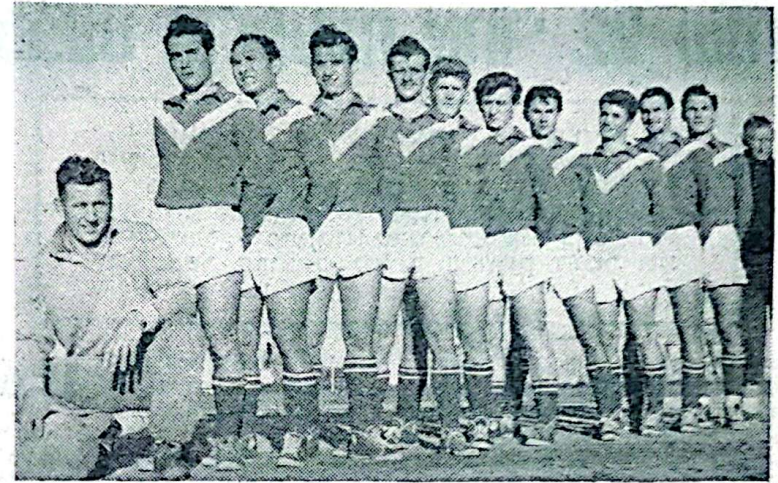
הפועל פ"ת (מימין לשמאל): יוסקר, יפת, קופמן, חלדי, זילברשטיין, א. רצבי, ז. רצבי, רביוב, נהרי, דלדו, סטלמן והמאמן מולנר

הפועל ת"א: חודורוב, טגל, שמואל כהן, ד. גולדשטיין, לבקוביץ, בליס, מנחם קויאסק, טיש, רוזנבוים, בורוסק, הפועל פ"ת: יוסקר, יפת, דלדו, חלדי, זילברשטיין, רביוב, נהרי, סטלמן, קופמן, ז. רצבי, א. רצבי.

שפטו: אריה בךרובי, מרין ומורחי.

נשיא המדינה מר בךרובי עוזב את האיציטדיון ברג בלוויית שר החינוך והתרבות מר אבא אבן

הפועל תל-אביב (משמאל לימין): חודורוב, בורוסק, טגל, רוזנבוים, מנחם קויאסק, טיש, בליס, שפיאל, כהן, ד. גולדשטיין, לבקוביץ, והמאמן קאלמאר

בחופשיות ובתוך כך, להתניע את שורת ההתקפה של קבוצתו.

הנה כי כן, ככל שהתקרבו מחוגי השעון אל הסיום, כן התפשט הולך ריח האפתעה בחלל האיציטדיון הגועש. המגרש גדוש המים הכביד על השחקנים, העייפות ניכרה על פניהם החיוורים והרטובים מזיעה וגשם, ואותו רגע היה ברור: הקבוצה שתחזיק מעמד בגטל הכבד ובמאמץ העליון — היא שתנצח.

קבוצה זו היתה הפועל ת"א. והדבר התרחש דוקא ברגע שהכל חששו שמא יסתיימו 90 הדקות בתיקו והחשיכה לא תרשה את הארכת המשחק, המחוגים נעצרו על הדקה ה-70 כאשר רחביה רוזנבוים הוריו, הגביה את הכדור לעבר שער פתח-הקוה וגדעון טיש, שופע הכח נגח את כדור הכסף לפינת השער, למקום בו הבן זיקו המצלמות כדי להנציח את הרגע ההיסטורי.

ההכרעה הושגה, אולם נותרו עוד עשרים דקות של סיוט לשחקני ואוהדי הפועל תל-אביב בטרם יזכו ללסוף את הגביע הנוצץ, וכאן נזעק חודורוב להציל את השער במספר זינוקים מרהיבים שהוכיחו מה רב רצונו לנצח דוקא בקרב זה.

הדקות האחרונות היו מרטות עצבים וקבוצת הפועל תל-אביב הפגינה בהן עמידה איתנה ונמרצת מול נסיונות נואשים של פתח-הקוה להשוות את החוץ. אולם הזמן והמאמץ עשו את שלהם. היום החלש שפקד את הפועל פ"ת, חולשתם המדומימת של חלוציה מול האמביציה

המאכן ההתנארי יאנו קאלמאר, החלה הקבוצה להתלכד ונטלה את רסן המשחק לעתים קרובות עד שהפכה את המאבק לשקול, כשהיא מפעילה לחימה עיקשת על כל כדור ובלמת כהלכה את היריב על ידי משחק מסובח של הכלים אבציה לבקוביץ.

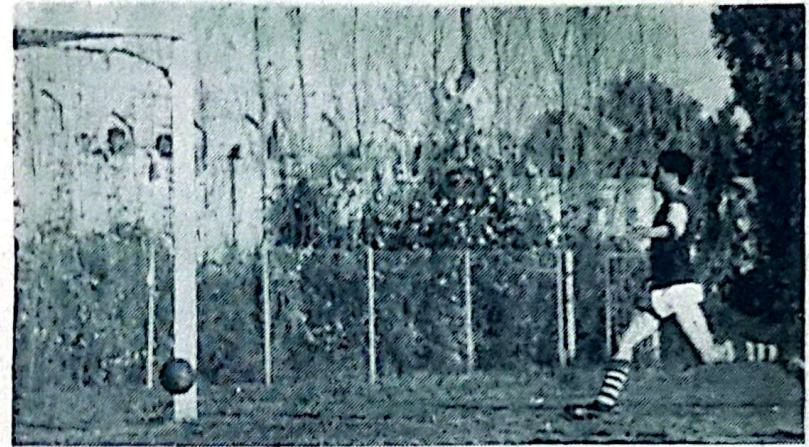
עד מהרה החלו החולצות האדומות לעשות חיל רב דקות לפני תום המחצית הראשונה נחת המדור על ראשו של קפסך הקבוצה, דני גולדשטיין, וניגח טיש בעוצמה לשער הפתח-הקוה ואי כדי להשוות את התוצאה ל-1:1 ולחמם את היציעים במקום הנגרי חימום.

אם ניחש גולדשטיין ששער זה יעזור לו לקבל 45 דקות לאחר מכן את הגביע מידי הנשיא, על כך חלם בודאי בחדר ההלבשה מכל מקום הפך גולדשטיין בהתחלה המחצית השניה לשחקן מס' 1 בשדה ואישר כי משפחתו (יוסף גולדשטיין ממכבי ת"א הוא בךרובי) שופעת אנרגיה היכולה להריץ את בניה משער אחד לפשטנו מבלי שאינו טבע שהוא יאמר להם: די.

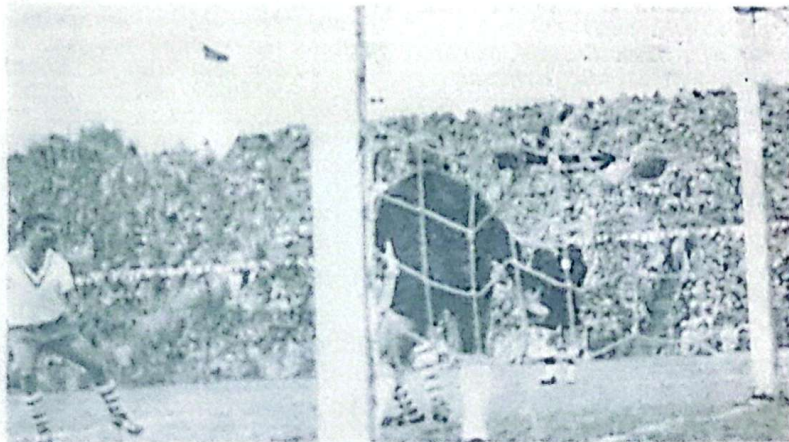
הפתח-הקוים ניסו לעורר רושם כאילו הם מספלים במצב כהלכה וכי הגביע, שלא זכו בו על אותו מגרש לפני שנה, חייב להגיע בפעם השניה בתולדותיו, לארונם. אולם אפילו נחום סטלמן גדול לא היה מסוגל להושיע. הרץ הצעיר והמחינן של הפועל ת"א, בליס, הוצב כשומר ראשו, לא נתן לו מנוח, והכוכב הפתח-הקוה דמה לארי בסוגר שאינו יכול לפעול

דקה 40: דני גולדשטיין (הפועל ת"א), מכניע את שוער ס"ח. יצקב ויסוקר, ומשווה
בנגיחת ראש ל-1:1

זהו השער הגורלי של בורסקו בחדרה. שהעלה את הפועל ת"א לגמר. הלד, מגן מכבי חיפה
רהף לכווא אחרי הכדור, כדי לנסות למנוע את חדירתו לשער.

דקה 70: גרצון טיש (אינו נראה בתמונה) כובש את שער הנצחון שזיכה את קבוצת
הפועל ת"א בכניסת המדינה לשנת 1960.

דקה 4: בועז קוסמן (הפועל ס"ח) מבקיע את השער הראשון - 0:1

וכן התפתחו הדברים עד ה'1 לספרואר. בשבת, ה'30 בינואר 1960, ניתן האות ר'118 קבוצת ליגה ג' פתחו במירוק הקשה, הדר' רמטי המייגע, לאורך הדרך רבת המכשולים והתאשלויות, כדי לנסות ולהגיע לשלבים המאר' הרים של משחקי הגביע הישראלי, ואולי גם להגיעם אישם חלום יקר: לקבל את הגביע בידי נשיא המדינה.

משחקי הסיבוב הראשון היו מותחים. קבר צה בית'ר יתה, שלאחר 14 לתובתה בדקה ה'84, הצליחה להבקיע שני שערים ואחדיו הפועל בית'ר צחק/שער'הפה, שכבר התפרזו לבתייהם הופתעו לשמוע כאוהד יותר כי ה' בתי'רים ניבצמו את התוצאה ל'3:4 זכמעט הישה.

בירושלים ובחיפה עמלו ארבע קבוצות במשך ארבע שעות כדי להגיע לכלל הכרעה, ה'12 לאחר 120 דקות גבר הפועל עיר'כרם על הפועל קסבי'ה 1:1. לאחר 90 דקות גורל הדמה היה צפר לשתי קבוצות בית'ר בחיפה ובכפר'תא, אשר עד תום 120 דקות הצליחו להבקיע שלושה שערים כל' אתה.

שער בודד של בית'ר צפת היקנה לו נצחון על הפועל נבטיים — 0:1 הפועל העונן גבר על מכבי השחק — 2:1 בית'ר נחלת' יתדה ניצחה את הפועל רמת'השרון — 2:3 הפועל באר'המירובי ניצח את הפועל דן — 2:3 בק יתר התוצאות: בית'ר תל'עמל — הפועל כפר'הירוש 0:1 בית'ר בית'ר דן — בית'ר נס'ציונה 0:1 הפועל חצור — מכבי קרית' ספונה 0:4 מכבי תולון — בית'ר קרית'איתו 0:5 הפועל גת — הפועל ד'מונה 0:5 הפועל עיר'הבפרץ — הפועל בלפוריה 0:5.

כמוכן, שלא חסרו ליקויים וקבוצות רבות עברו לסיבוב השני ללא משחק, כי המרחקים הגדולים בין הקבוצות המתחרות הכבידו ב' בחינה כספית בשיקר על אלה, שלא ראו בלאי המי כה סיכוי לנצחון.

הסיבוב השני נערך ב'2 בפברואר והשי' ליוכי ב'צ ב' בהשתתפות קבוצות ליגה ב' שהביאו שינוי קל בנוף התוד'גוני של המש' הקים.

רק הצטרפותן של קבוצות הליגה הראשונה לסיבוב הרביעי, שנערך ב'5 במארס, שינתה לחלוטין את המצב הקבוצות שהגיעו עד הלום עמדו לפתע בפני מצבים קשים, שהיה בהם כדי להסיטן מן הדרך, אבל העקסנות והמסר' רות הביאו בסיפוי של דבר למספר הפתעות מרעישות ונעימות.

הקבוצה ה'אל'מונית' בקרית'ביאליק איל' צה את הפועל כפר'סבא למאבק בן 120 דקות, כדי לסיים בנצחון של 2:4, לאחר 2:1.1:1 הבה ת'א השיג בסבריה נצחון על הפועל

המקומי בשיעור 2:3, והפועל מחנה'יהודה סיים לאחר 120 דקות ללא הכרעה (2:2) עם הפר' על נתינה, בדרכי החולוני גבר הפועל על בית'ר 1:2. בית'ר ירושלים ניצח על מגרשו את הפועל צפת 1:3 הפועל הרצליה ניצח בזכות שער בודד את הפועל ראשון'לציון, ואילו הפועל רמלה השיג את התוצאה הגבוהה עד כה (2:15) נגד הפועל אוסקים.

נצחנו של הפועל נחליאל על הפועל רהר' בות (1:2 לאחר 1:0) היווה את ההפתעה ה' גדולה של הסיבוב החמישי, שנערך ב'13 ב' אפריל, אבל לא פחות הופתעו הכל מנצחנו של הפועל רמלה על הפועל כפר'סבא בשיעור 3:5, לאחר 1:4 במחצית, לאחר הסיבוב הששי, שהיה פורסר למדי ולא גרם לזעזועים גדולים, בא הסיבוב השביעי, שבו נגזזו חלומות רבים ואשליה הפכו לאכזבות.

אכן, השבת של ה'14 במאי לא תשכה ב' מהרה, היתה זו שבת שבה גברו חלשים על חזקים, ואת ההפתעה הגדולה ביותר חולל הפר' על הרצליה, שגבר על מכבי יפו 2:3 ועבר ל' שלב הבא. הפועל ת'א ניצל בקושי רב ע'י נצחון דהוק של 1:2 על הפועל נחליאל, 120 דקות נאבק בית'ר ת'א כדי לסיים בתוקן 1:1 עם הפועל פדר'ס'חנה, וגם הפועל פ'ת לא נהנה' במשחקו עם מכבי ר'ג ועבד קשה כדי לסיים בנצחון של 1:3. הנציג השני של ר'ג, הפועל, הציל את כבוד העיר בנצחון של 1:3 על מכבי רמלה.

מכבי חיפה הביס את מכבי חדרה 0:5, ר' מכבי נתינה הגדיל לעשות כאשר מיגר את בית'ר רמלה 0:9. לעומת זאת, לא נכנע ה' נציג השני של רמלה, הפועל, וסיים עם הפר' על מחנה'יהודה לאחר 120 דקות בתוקן 1:1. בדרכי של התובת היתה רגלם של שחקני הפועל פעילה יותר, והם כבשו 8 שערים מתוך 10. גם הפועל חיפה הצטרף לחבורת 'הגדו' לים' כאשר הביס את הפועל כרכור 0:8, ר' מכבי ת'א לא פיגר אחריו וסיים בנצחון גדול על מכבי תולון — 0:9.

הבה ת'א, שהוביל 0:1 במחצית הראשונה, נכנע לאחר ההססקה לשני שערים של הפועל באר'שבע. בנייהודה ת'א ניצחו את מכבי עמידר 0:4. המשחק בין שתי הקבוצות הירור' שלמיות, הפועל-הצפון והפועל, הסתיים בנצי' חן הקבוצה הלאומית בשיעור 1:5. גם בית'ר ירושלים לא בייש את ה'פירמה' וגבר על הפועל חדרה 1:2. רק השמשונים לא עמדו ב' מערכה ונכנעו להפועל קרית'חיים 1:3. במש' חקים החוזרים גבר בית'ר ת'א על הפועל פד' דס'חנה 1:5 והפועל רמלה על מחנה'יהודה 0:4.

16 קבוצות שפתחו את משחקי שמינית ה' גמר, שנערכו ב'25 ביוני, היו מענינים ומרטי

עצבים. 6 קבוצות נאלצו להתמודד שנית כדי להביא להכרעה סופית. היתה זו שבת של הפר' תעות ללא תקדים, שהיה באפשרותה לשנות לחלוטין את כל התחזיות לקראת משחק הגמר, שנועד ל' בפברואר 1961.

הפועל פ'ת לא יכול להגיע לידי סיום מכ' ריע ב'120 דקות של מאבק עם הפועל ר'ג 1:1 (1:1, 0:0). אותו גורל אכזרי ציפה גם הפועל ת'א במשחקו עם הפועל ירושלים — 1:1 (0:0, 0:0). הפועל הרצליה, הקבוצה הזכאית לפרס ההפתעה והמסירות, לא נכנעה לבית'ר ירושלים, נעלה את שערך וסיימה 120 דקות ב'0:0.

מכבי נתינה 'העיק' את מכבי ת'א, מח' זיק הגביע, ב'2:1, והפועל חיפה סיים אך בקושי 0:1 את משחקו עם הפועל באר'שבע. מכבי חיפה סילק שריר, 'עתיק' של הליגה השניה, הפועל רמלה, בשיעור 1:3. הפועל קרית'חיים גבר על בנייהודה ת'א 3:5, ואילו בית'ר ת'א השיג את התוצאה הגבוהה של 1:8 ב' משחקו עם הפועל-הצפון ת'א.

ב'2 ביולי הגיעו סוף-סוף שש הקבוצות לכלל הכרעה, אבל לא בנקל עשו זאת. שלושת המשחקים, החוזרים היו מלאי מתח וענין. ה' פועל ר'ג לא ויתר בנקל להפועל פ'ת — 3:2, הפועל הרצליה המשיך בשרשרת נצחון גותיו והפתעותיה, כאשר גבר על בית'ר ירור' שלים — 1:2, ואילו הפועל ת'א השיג נצחון משכנע על הפועל ירושלים — 0:3.

ההצגה הגדולה ביותר במשחקי הגביע הישראלי התקרבה לסיימה ב'7 בדצמבר, אך שר שמונה קבוצות — שש לאיפיות ושתיים מהליגה הראשונה — פתחו במאבק רבע הגמר, את עיקר ההפתעה שוב סיפקה קבוצת התח' תית של הליגה השניה. הפועל הרצליה ס' גברה לעיני 1000 איש באצטדיון המכביה ב' ת'א על בית'ר ת'א בשיעור 1:3 (0:1).

המשחק בפני עצמו לא הלם את רבע ה' גמר של גביע המדינה, הוא היה חלש, בעל רמה ירודה, ורק תולסת בית'ר איפורה נצי' חן לקבוצה שזה עתה עלתה לליגה הראשונה. השער הראשון לזכות הרצליה הובקע כבעיטת 11 מטר ע'י יורקביץ (42), כהן (56), וגיטר (79). לבית'ר: 1. חליבה (75). ספס: טוהני.

הפועל הרצליה: סלומונטו, סקורצרה, ה' ג'צו ב'ר'שושן, צינדה, בלו, בטנברה, ג' כהן, וגיטר, אורבן, יורקביץ, בית'ר ת'א, גולד' ברנר, מ' חליבה, קייקוב, מרקוזנו, ג' חליבה, אללוף, קסורלה, ה' לוי, קלנדורוב, זקוט, בר' ציון.

במשחק השני בין הפועל ת'א והפועל קר' ית'חיים, שנערך על מגרשו של האחרון בגר' כחות 3000 איש, הספיקו שלושה שערים רצוי' פים של שמעון כהן, המקסר הססאלי של ת'א, כדי להעלות את קבוצתו לשלב השני הגמר, הרבה חייבים לו חבריו על סבצעו ה' מזהיר, סכן קבוצת הפועל ת'א לא היתה

יעקב חודורוב ביוניק מרהיב לכדור גבוה, במשחק הגמר בין הפועל ת'א — הפועל פ'ת

לזכות 22 השחקנים יש לומר, שעשו את כל מה שניתן לעשות.
את השערים כבשו שער עצמי (23), רצ' בי (51), סטלמך (53), מורחי (71).
הפועל פ"ת: ויסוקר, יפת, זילברשטיין; חל' די, פטרבורג, רביוב, מורחי, סטלמך, קוסמן, ז. רצבי, א. רצבי, הפועל הרצליה: סלומונוב, ס' קורצרה, חגיגי, ג. כהן, צינדר, גור, יורקביץ, בטגובר, ויגיסר, אורבך, בלו.
בחדרה הסיק שער יחיד של הקיצוני הד ספאלי סשה בורסקי התעלות את הפועל ת"א לגמר הגביע, לראשונה מאז 1939, השנה שבה טרם נולד בורסקי. מכבי חיפה לא הצליח להי זור לשלב הגמר, מאז נוצח ב-1942 ע"י בר ת"ר תל-אביב... 121.

איצטדיון הפועל בחדרה היה צר מהכיל את 4000 הצופים שבאו לחזות במשחק. אך רובו של הקהל שבא לראות שערים ומשחק גביע סיפוס, התאכזב לאחר שתי הקבוצות גילו חולשה מדהימה ברוב שלבי המשחק ורק שער בודד, נדיר ויקר בדקה ה-75, הציל את הצופים משיעמום של 30 דקות נוספות. שפט: דודאי.
הפועל ת"א: אלקיים, סגל, ש. כהן, גולד' שטיין, לבקוביץ, בליס, מנחם, קויאסק, טיש, רוזנבוים, בורסקי, מכבי חיפה: גרשוני, צבי, הלד, חדנס, אפטיק, בן-צבי, אלמני, מנצ'ל, שמולביץ, אמר, שפירא.

הרגע הגדול: נשיא המדינה, מר יצחק בן-צבי, מטר את גביע המדינה לראש קבוצת הפועל ת"א. דני גולדשטיין

את השערים כבשו: לפ"ת - א. רצבי (64), ז. רצבי (85), סטלמך (90), לחיפה: נסטנפובר (22), גינזבורג (42), שפט: פריזנר, הפועל פ"ת: ויסוקר, יפת, פטרבורג, הל' די, זילברשטיין, רביוב, נהרי, סטלמך, קוסמן, ז. רצבי, א. רצבי, הפועל חיפה: רוקמן, בן דוד, קויוביק, אשכנזי, ויינברג, בולוס, נסטנ' פובר, גינזבורג, אורן, שטון, יאנג.

אט"ס החל המסך יורד, ובאופק הצטיירו שתי הקבוצות שיתמדדו בקרב הגדול. ב-21 בדצמבר, ביום רביעי קריר כשהטמם מציצה מדי פעם בפעם מבעד לעננים הנמוכים, כאר לו הייכה למנצחים, עלו ארבע הקבוצות הי אחרונות להתמודדות המכרעת, כדי לקבוע איזו מהן תתמודד לעיני נשיא המדינה, שרי המכר שלה, אורחים חשובים וקהל אלפים במשחק הגמר.

במשחק שנערך באיצטדיון המכביה בת"א, לעיני 4000 איש, ובשיפוטו של הגנאי אקי נאטי, נכנעה סוף-סוף הקבוצה האמיצה של הפועל הרצליה, שארבעה שערים - אחד ב' מחצית הראשונה ושלושה במחצית השניה - מרגלי חלוצי הפועל פ"ת, חסכו בפניה את הדרך לגמר.

שחקני פ"ת לא מיצו את מלוא יכולתם, ומאידך נראה היה כאילו שחקני הרצליה, נב' הל"ר מן היריב, שהפעם לא היה מסוכן ביותר.

מכבי חיפה: גרשוני, צבי, הלד, חדנס, ווא' ז. בן-צבי, אלמני, שמולביץ, מנצ'ל, אמר, שפירא, מכבי נתניה: כספי, קופרמן, מייט' ליט, גור, מויסקו, אורנשטיין, טצקי, הוויאס, היינה, בן-פנחס, שפיגלר.

המשחק הרביעי שנערך בחיפה, שבוע לאחר מכן, בין הפועל פ"ת והפועל חיפה, היה מאבק גביע טיפוסי ומלהיב במהלכו, 3000 חיפנים, שעודדו את עצמם בטריקור, גרסו משופ"מה כי, כשלוון בחזרה הכללית 1:2 בר ליגה) מבטיח הצלחה בפרימירה". עד לדקה ה-85 היתה סברה זו מציאותית, אבל אחריה התנפצו לרסיסים כל התקוות של אוהדי חיפה, כאשר בדקה ה-90, הצהיר" נחום סטלמך כי קבוצתו, הפועל פ"ת, צועדת השנה אל "התר" אר הכפול".

קשה מאד לשחזר מה אירע בדיוק באותן 90 הדקות הדרמטיות על כר הדשא הירקרק, עד אשר נגיחת ראש של סטלמך בשניות הי אחרונות הבטיחה לקבוצתו את הנצחון החשוב בשיעור 2:3.

הפועל חיפה גילה עליונות ושליטה מוח' לטת במחצית הראשונה, בעת שהוביל ביתרון גדול של 0:2, אבל שגיאה טאקטית במחצית השניה, בעת שרוב שחקני הקבוצה ירדו ל' הגבה, עלתה להם בכשלוון. היה זה משחק גביע מרתק על כל סממני ותכונותיו. למן הפתיחה הפיסרת ועד לסריקת הסיום, היתה זו אחת הדרמות הגדולות שנראו באיצטדיון העירוני של חיפה.

רחוקה אותו יום מלנחול אכזבה מרה. ב-60 מתוך 90 הדקות נטלו שחקני קריית-חיפה את הרסן בשדה, הם גיהלו מספר רב יותר של התקפות מסוכנות, חגיזו לעמדות בעיטה נר חות, אך היעדר כח מחץ מנע מהם את הנצחון. הפועל ת"א הכויב קשות ורק עמידתו של ברנס בשער מנעה ממנו אי-נעימות.

גיבור המשחק היה, כאמור, החלוץ נמוך הקומה שמעין כהן, שהבקיע את שלושת השע' רים בדקות 31, 36, 70. השער לזכות הקריה הובקע בדקה ה-18 ע"י אה"י. שפט: הלפרין.

הפועל ת"א: ברנס, סגל, ש. כהן, ד. גולד' שטיין, לבקוביץ, בליס, פוקס, קויאסק, רוזנ' טיש, ש. כהן, בורסקי, הפועל ק"ח: א. לוי, גזבר, שטיינברג, שרמן, קוק, ע. לובסקי, אר' גי' ג'מיהובסקי, ציבולה, פרסלני, י. לוי.

שתי דקות דרמטיות ליד השער של מכבי נתניה, ומסגה של השוער זאב כספי, שהדף את הכדור לרצלי החיפני אמר, היקנו נצחון ל' אורחים בחיפה. אמר בעט בחוקה הכדור פגע בגבו של המגן קופרמן חגיזו לרגליה של יצחק שפירא, העלה על-ידיו ב-10 מטר מעל לראשי כולם תוראה בדרוכו לרשתו, כאן ביצע בלם נתניה, מויסקו, בעיטת-מספרים לאחד מדי להביל את שער, אבל היה כבר מאוחר מדי. נצחוננו של מכבי חיפה בשיעור 0:1 יכול היה להיות גביה יותר, אלמלא מספר החטאות משוערות של חלוצי הקבוצה מול הגבה רופפת של נתניה, הרשחק, שנערך בנתניה, ריכו כ' 2000 צופים, שפט: ב. אשכנזי.

כיה מביט בנגיחה את הכדור שהיקנה ל' א את הגביע

„אשכנז שלמה“ במהדורה חדשה

החלוצים שהניחו את היסוד להתאחדות הכדור-רגל, ורצו להמשיך במסורת האנגלית של משחקי הגביע, נתקלו בראשית צעדיהם בקושי בלתי צפוי. עם חידוש משחקי הגביע התברר להם, כי רק דבר אחד חסר: הגביע. חברת היינות „כרמל מזרחי“ תרמה אז גביע חדש.

1928
12 קבוצות, חובן עבריות. נר-שכו למשחקי הגביע. היו אלה הפועל תל-אביב, חיפה וירושלם, ליו, מכבי תל-אביב, מכבי-חשמונאי ירושלים, מכבי אבשלום פתח-תקוה, הכרמל חיפה, נב" חרת המשטרה הבריטית, נבחרת המשטרה הארץ-ישראלית, קבוצת „המפופים“ מעזה, נבחרת בתי-החולים הצבאיים וקבוצה צבאית מרבתי-עמק.
הגולות משחקי רבע הגמר הפגישה את קבוצת הפועל ת"א, שתזקה לאחר הצטרפותם של שחקני קבוצת „אלג'י“, עם נבחרת התזקה של בית-החולים בטרפז, המשחק הראשון, ש" בערך על בגרס הכדורגל של המתנה הצבאי בטרפז. לא הביא עמו כל הכרעה מקץ 90 דקות. התוצאה היתה 2:2 והיה צורך להאריך את המשחק ב-30 דקות נוספות. גם ההארכה לא פתרה את הבעיה. אילו קבוצה תעלה לשלב הצי הגמר, לאחר שכל קבוצה תוסיפה שער אחד למאזני המשחק בו 120 הדקות נסתים בתיקי — 3:3

1928. מחוקי הגביע שחקני אלג'י בשנתם הראשונה בקבוצת הפועל ת"א, זכו בשלישה גביעים: הארץ-ישראל, הלורד מונד ומרכז הפועל.

לגמר, לאחר שהצליח להבקיע בדקה ה-75 את שער קבוצת הפועל חיפה. המשחק שהיה ער, מענין ומרתק, ריכז סביבו קהל עצום בן 4000 איש. ש„הירח“ כי משהו עתיד להתרחש.

היום, 38 שנה לאחר התחרות, בעת שבישראל מופיע עתון ספורט יומי („הדעות הספורט“) וכל עתון כללי מקדיש מקום נרחב למתרחש בשדה הספורט. ייראה הדבר מוזר במקצת אם נציין, כי יומיים לפני התחרות התאספה מערכת עתון „דבר“ ר החליטה לשלוח כתב מיוחד לכיר טוי המארע, רוצים לדעת מה היו דבריו הראשונים של כתב „דבר“? הוא התלונן על המארג, גם, שהירשו לעצמם להעלות את מחיר הכרטיס ל-3 גרוש.

משחק הגמר, שנערך ב-26 במאי 1928, הפגיש על מגרש מכבי בשכונת שפירא, ב" פעם הראשונה בהיסטוריה של הכדורגל הישראלי, שתי קבוצות עבריות: הפועל ת"א ומכבי-חשמונאי ירושלים.

בשעה שהשופט האנגלי אדמס טרק לפתח חת המשחק, הקיף קהל בן 5000 איש את המגרש בטבעת ראשים ענקית. קבוצת הפועל ת"א, שהיתה צעירה יותר, גילתה עדיפות טכנית בשדה וכבר בדקה ה-21 כבש שלמה פוליאקוב, הקיצוני הימני המהיר, את השער הראשון — 0:1. קצב המשחק נעשה מהיר יותר, חלוצי שתי הקבוצות היו פעילים במידה רבה, כשידי שני השוערים עמוסות עבודה. במיוחד הצטיין שוער הפועל, וילי ברגר.

יתרון הפועל ת"א במחצית הראשונה (0:1) עדיין לא זיכהו בנצחון. שתי הקבוצות לחמו כאריות כדי לעשות את ההיסטוריה, כקבוצה עברית ראשונה שתזכה בגביע. קהל המסולי הב, שהיפס פורקן לשמחתו הרבה, פרץ פע" טים מספר למגרש.

קהל הכמוסמע חזר, הוסיף לשבת ולהנות מן המבצעים היפים בשדה, עד אשר בדקה ה-81 ראה את הקיצוני השמאלי של הפועל, נודלמן, פורץ כסופה לעבר שער הירושלמים ובבציעה חזקה, שהרעידה את הקורות, כבש את שער הנצחון שהבטיח לקבוצתו את ה" גביע.

קשה לתאר מה התרחש באותם הרגעים מסביב למגרש. קהל אוהדי הפועל יצא כמס מדעתו, מרוב התלהבות ושמחה. רגעים מס" פר מאוחר יותר, כאשר השופט האנגלי טרק לסיום המאבק ומר ישראל כרמי, יו"ר „החתי“ אחדות הארץ-ישראלית למשחק הכדורגל" נר גש למסור את הגביע לקבוצת הפועל תל-אביב, פרצו אוהדיה בריקודים, התנשקו והת" חבקו. כאשר תם הטקס הקצר, התגיגי וההיסטורי, הגיעה השמחה אל שיאה, כשזקנים ונע" רים נשאו על כתפיהם את חברי הקבוצה המנצחת בהרובות הבודדים של תל-אביב. כי שבראש התהלוכה צועדים נרשאי דגל הפועל, אולם שמחת הנצחון לא ארכה ימים. כבר אז נמצא מי שחיטט ביוסרם של המנצחים: מכבי-חשמונאי הגיש ערעור על חוקיות מס" חקו של אחד משחקני הפועל תל-אביב; ההתאחדות קיבלה את הערעור, שוכנעה בצד" קת הירושלמים והחליטה: מחצית השנה יחזק הגביע בידי הפועל ת"א — ואילו מחצית השניה תחזיק בו קבוצת חשמונאי.

1937. קבוצת הכח ת"א בזמנה הטוב, עומדים מימין לשמאל — באל, ראפה, פאלית, באסון, טרייז, קסטנברום, שטוב א/ שטוב ב/ קרימלובסקי, לוסטיגמן ואשר.

1934. קבוצת הפועל תל-אביב בימי זוהרה

שאחת הירושלמים הפכה לאבל

הנהלת קבוצת מכבי-חשמונאי ירושלים רכשה ארון זכוכית, כדי לאכסן בו את הגביע. אוהדי הקבוצה ניסו לערוך נשף-נצחון חגיגי מסביב למגרש, אבל ארבעה שערים ניפצו חלום זה, ואילו שחקני מכבי תל-אביב נישאו על כתפי אוהדיהם ברחובות הסמוכים למועדון.

1929

פתחה משחקי הגביע של שנת 1929 נשאה עמה הפתעות כבר בשלבים המוקדמים. קבוצת ה"כסלבים המוקדמים. קבוצת ה"פועל תל-אביב. המזיקה. חצי הגביע, הוצאה מן המשחקים בסיבוב הראשון על-ידי הקבוצה הבריטית של אלחוטאי סרפנה. שהצליחה לנצח ב-2 במשחק חזק, מהיר ונוקשה, לאחר הארכת. קבוצת האלחוטאים שהיתה אחת הטובות והר כצטיינות בארץ. קיוונה באותה שנה להחזיר את הגביע הארץ-ישראלי לידיים בריטיות. אבל קבוצת הפועל חיפה, שרצתה לעשות ב-1929 מה שעשה הפועל תל-אביב ב-1924, ניצחה באחד המשחקים הדרמטיים של רבע הגמר את הקבוצה האנגלית בתוצאה המכרעת 0:3.

פועל תל-אביב, שערך למכבי ת"א מקבוצת הדרום חים בשדה, ומשחקו המצויין מוטט את עצביהם של החלוצים האנגלים שלא יכלו הפעם להכניעו — למרות שבועיים קודם, במשחק יריד דותי 100 מאותה קבוצה, ששה שערים. משחק חצי הגמר הפגיש את מכבי תל-אביב עם קבוצת, המעופפים המלכותיים מברכת-עמון. המשחק כשלעצמו היה דרמטי והרטיטי את שתי קני שתי הקבוצות, שנעו במגרש מעוצבנים עד טירוף. חלוצי מכבי, שתקפו נמרצות את השער הדרום אנגלי, הצליחו להבקיע בדקה ה-15 את השער הראשון, אבל האנגלים, שלא היו פחות נמרצים מן הקבוצה התל-אביבית, הצליחו לחזור בעד הגנת מכבי, לנצל משגה של המגן השמאלי רוניק ולהכניע את ברגר 1:1.

בדקה ה-25 השיג מכבי את השער השני, אך השמחה לא ערכה, כי המקשר הימני של האנגלים הצליח להטעות את רוניק בשנית, ולהשוות את התוצאה ל-2:2. העצבנות בקבוצה

קבוצת מכבי תל-אביב, אשר צעדה בבטחון לקראת טאקת הגמר על הגביע, דילגה בסיבוב הראשון על מכשול גבוה, בדמותם של שחקני בית-החולים הצבאי בסרפנה, שנוצחו בקרב מיד היר ומעטין הודות לשער בודד שהובקע ע"י אריה (לייבלה) זליבנסקי. הקיצוני הימני בידקה ה-84.

העברית עברה כל גבול, ושניים מן השחקנים, השוער ברגר והמגן הימני אקרמן, ניסו לעזוב את המשחק, אך מנהלי הקבוצה, ש. שטל וי. בראון, התערבו בתקרית ושידלו את השניים להמשיך.

במחצית השנייה חלו שינויים ניכרים בהרכב הפנימי של הקבוצה, והרבר השפיע לטיבה רי נטע יתר בטחון בקרב השחקנים, שהצליחו לכבוש שני שערים רצופים ולבסס את הנצחון. חמש דקות לפני הסיום הצליחו האנגלים להב"קיע שער שלישי לזכותם, אבל כל נסיון שבא מצדם לאחר מכן הופסק ע"י שריקת הסיום, כשהתוצאה 3:4 לזכות מכבי ת"א.

במשחק חצי הגמר השני, שנערך בחיפה, גברו שחקני מכבי חשמונאי על הפועל חיפה בשיעור 0:2 ועלו למשחק הגמר.

ב-30 במארס 1930 הגיעה הדרמה לקיצה, כאשר שתי הקבוצות של מכבי תל-אביב וחשמונאי ירושלים התייצבו למשחק הגמר על מגרש מכבי בפתח-תקוה, שיירות של אוטובוסים וכלי רכב שונים מכל קיצווי הארץ הביאו לאס-המור שבות את אוהדי שתי הקבוצות.

קבוצת מכבי-חשמונאי, שהיתה בטוחה בנצחונה, הביאה עמה מירושלים ארון זכוכית כדי להכניס בו את הגביע היקר, ולהציגו בתהלוכת נצחון לתושבי ירושלים, גם אוהדי הקבוצה היו משוכנעים, כי הפעם יעלה ביד הירושלמים לזכות בגביע על המגרש, ולא על שולחן ההתייחסות. הם הביאו עמם מירושלים מאות בקי בוקי בירה, משקאות ודברי מאפה, שהוכנו כדי לחגוג את הנצחון הגדול...

פתחתקה קישטה עצמה לקראת המאורע.

בעלי המסעדות והרוכלים לפניהם סדר אותו היום סכומים שהיו אז בגדר של חלום. הכל היה חגיגי. הפתיחות בקרב קהל הצופים, שמנת כ-3000 איש, התפרקה עם עלות שתי הקבוצות בתלבושות חדשות על המגרש.

מיד עם שריקת הפתיחה, נטלו שחקני מכבי ת"א את היוזמה ותקפו נמרצות את השער הירושלמי. התפתחות בשדה היו פתיעות וסחר רות, בניגוד לכל החישובים המוקדמים, ולחץ תעת מאות אוהדי מכבי-חשמונאי, היה המשחק חד-צדדי, בדקה ה-17 כבש לייבלה זליבנסקי את השער הראשון, ועשר דקות לאחר מכן את השער השני, השאלה שרחשה באוויר טוב לא היתה, מי יזכה בגביע, אלא כמה שערים יספוג הירושלמים.

במחצית השנייה טוב חזרו שחקני תל-אביב על עצמם וגילו משחק נמרץ, שיקר סדרתו היתה לזכות בגביע, ואכן בדקות ה-65 וה-80 ביססו את נצחונם בצורה שאי-אפשר היה לערער עליה, וכאשר נמשכה שריקת הסיום היתה התוצאה 0:4 לזכותם.

שחקני חשמונאים ירדו מאוטובוסים אוהדי הקבוצה לא פתחו את בקבוקי הבירה ולא טעפו מן העוגיות, הם הסאירו הכל לעשרי פתחתקה, שערבו, קומיץ גדול אותו לילה, לעומת העצב ששרר במחנה הירושלמים, היו השמחה במחנה היריב עברה גבולות, שחקני מכבי תל-אביב כמעט נקרעו לגורם, כאשר מאות האוהדים נסבצו לשאתם על כתפיהם עד... תל-אביב.

קבוצת מכבי תל-אביב שיחקה בהרכב הבא: ברגר, אקרמן, רוניק, סלונים, זליבנסקי, בקו, זליבנסקי, חרש, בכה, פטנובסקי, דוליצקי.

מתקבלות חתימות לשנת 1961 עבור

FOOTBALL MONTHLY FRANCE FOOTBALL WORLDS SPORT

הזמנות לספרי כדורגל, כדורסל וענפי ספורט אחרים.

פ. פינצ'ווד 83
תל-אביב, רח' סוקולוב

טלפון 43448

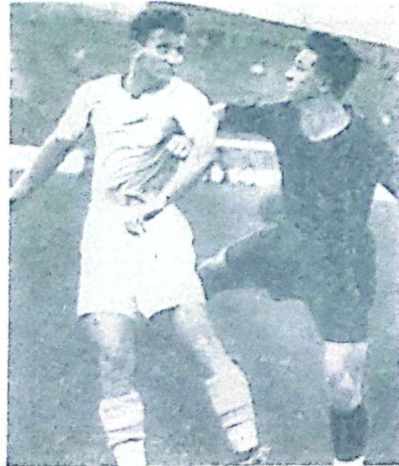
הגמר שהוכרע ברגע האחרון

שער מדהים של חרש, חלוץ מכבי תל-אביב, הציל את הגביע מידי ה"בטריה ה-48" של הצבא הבריטי. 10,000 איש, שבאו למגרש הפועל בת"א, לא יכלו לכבוש את שמחתם עם הסיום הדרמטי, וכאשר הוענק הפרס היקר לקבוצה העברית, פרץ הקהל למגרש, נישק את השחקנים הצעירים ובאזר הצח הידהו חילופי הברכות בין אוהדי הקבוצה שזכו לרגע ההיסטורי.

תקרית - ונצחון אנגלי מפוקפק

שערוריה שפרצה בעקבות בעיטת-11 מטר נגד קבוצת הפועל חיפה, במשחק הגמר עם המשטרה הבריטית מירושלים, העיבה על חיי הספורט. הכל ראו בקיפוחה של הקבוצה העברית, מגמה ברורה להוציא הפעם את הגביע מידיים יהודיות. ההתאחדות, אשר שותפים בניהולה היו גם אנגלים, פסקה כי הגביע יינתן לקבוצה האנגלית. ההחלטה הסעירה את הרוחות בשכונות היהודיות, אבל את רוע הגזירה אי-אפשר היה לבטל.

קה. הכל סברו שהשופט יפסוק בעיטת-עונשין נגד השחקן האנגלי. שהפיל את מגן הפועל, וככה הופתעו לראות את השופט מורה בידו על נקודת 11 המטר - נגד הפועל חיפה. החלטתו של השופט הלהיטה את הוציעים, שריקות הבזו הידהו באזר ואו, בקלחת הסערה שקמה סביב פסגו שחקני חיפה לעבר השופט בדרישה לבטל את החלטתו. אך השור פט עמד בכל תוקף על דעתו. וכששחקני הפועל סרבו לאפשר לו לבצע את זממה שרק לסיום המשחק והעבירו דרחה להתאחדות הכדורגל. ההכרעה, שהועברה לדיון ההתאחדות, מצאה אוון קסבת אצל האנגלים. פסק הדין, שנחקל לאחר ויכוחים רבים ואיומים לא מעטים, היה לטובת המשטרה הירושלמית. אשר הגביע הוענק לה ב"משלוח אולימפי". אבל, זו היתה הפעם האחרונה שקבוצה אנגלית זכתה בגביע.

1932, כוכב עבר - שטרן.

1932 זה היה הסיום הטראגי למאב" קים הקשים אשר ניהלו הקבר צות העבריות, כדי לשמור את הגביע בידיהן. גם ארגון המשחקים היה הפעם לקוי, והם חסרו את העניין והמתח של השנים הקודמות. השלבים המוקדמים הטיטו מן הד" רך את הקבוצות החלשות, ועיקר המאבק התנהל ברבע חצי הגמר, בו הגיעה ההתי" מדודות בין היהודים והאנגלים לשיא חדש. פתיחת המכביה הראשונה, שנועדה ל"29 במארס 1932, אילצה את המארגנים להקדים את סיום המשחקים כדי לא לפגוע במאורע החגיגי בחיי הספורט היהודי בעולם. פתח-תקוה שוב זכתה בכבוד הגדול לארצה את גמר הגביע. מגרש מכבי היה מלא עד אפס מקום. דקות ספורות לפני עלות שתי הקבוצות, ישב הקהל רחוק למקומותיו וציפה בדריכות לשריקת הפתיחה של השופט האנגלי סמית.

המשחק התנהל באווירה מתוחה ולוחטת. העצבנות בקרב השחקנים היתה בעוכריהם ומנעה מהם הבקעת שערים ממצבים נוחים. ההתקפות התנהלו לסרוגין בין שני השערים, ורק בעיטת קרן של הפועל איפשרה לשטרן, בנגיחה נפלאה, להבקיע את השער הראשון. הפועל הוביל ביתרון של 0:1. מאמן הפועל, שניסה לשמור על היתרון, ריכז את קבוצתו בהגנה. דבר שאיפשר לקבוצה האנגלית לתקוף בצורה חפזית ונמרצת את שער החיפנים. במחצית השנייה השתחרר הפועל מן הלחץ ואף סיכן את שער המשטרה. כך שנדמה היה כי הקבוצה העברית תזכה בפעם הראשונה בגביע. אבל לא תמיד מתאמתות ההשערות. השופט האנגלי, שהיה השחקן "מספר 12" של הקבוצה היריבה, רצה בכל מחיר בנצחון אנשי המשטרה. 8 דקות לפני הסיום אירעה תקרית שהוציאה את שחקני הפועל חיפה משלוותם. בשעת התנגשות פתות-ערך בין חלוץ אנגלי ומגן הפועל, נשמעה לפתע שריי

זליבנסקי, הבקיעו חלוצי מכבי שלושה שע" רים רצופים, שהזחימו את היריב אשר עזב את המגרש מאוכזב, ממורמר ומובס. במשחק חצי הגמר נפגש שוב מכבי תל-אביב עם קבוצה אנגלית, "נורד סטאפורד", ואם כי היו אלה דווקא האנגלים שגילו משחק טכני יותר, הרי חלוצי מכבי הם שהבקיעו את השערים. המשחק הסתיים בנצחון מכבי 1:3.

מתח עצום שרר לפני משחק הגמר, בו נפגשו קבוצת מכבי תל-אביב וה"בטריה ה-48", 10 אלפים איש ויתרו על מנוחת השבת והרחיצה בים (או, הים היה עדיין נקי) ובאו לעתוד את הקבוצה העברית במאבקה על הגביע עם אנשי הצבא. האנגלים דרשו כי שופט המשחק יהיה בריטי ודרישתם נתקבלה. אם כי לא ברצון רב. קפטן ברנדריק מונה כשופט.

כבר עם שריקת הפתיחה הסתערו חלוצי מכבי לעבר השער האנגלי, ככר, שעמד חפ" שי, בעט לפינה הימנית הגבוהה והכדור חדר לרשת. אבל שער זה לא היה בו כדי לייאש את אנשי ה"בטריה", שהשיבו בהתקפות מתוכ" ננות ובאחת מהן הבקיעו את שער המשווה - 1:1. שוער מכבי, בלייברג, נשאר המום. היה זה כדור "פשוט" שחדר בין רגליו.

במחצית השנייה התנהל המשחק בשוויון כוחות. שני השוערים מנעו את חדירת הכדור לשערים, דבר שהוסיף מתח ועניין. עם התקרב המשחק לסיומו היתה עדיין התוצאה 1:1, אך בשעה שחלק גדול מן הקהל קם על רגליו כדי לתפוס "עמדות" לציאה, התרחש הנס ה" גדול: חרש פרץ במהירות, כשהוא מוביל את הכדור בזוויות, התקרב עד למרחק כ"16 מטר מן השער, וכאשר איש לא פילל שיבעט, עשה תנועת הטעייה, הסתובב עם הכדור ובבעיטה חזקה הכניע את השוער הבריטי. יתרון של 2:1 היה בו כדי להבטיח למכבי את הגביע. הקהל העצום היה גאה על הקבוצה העברית.

1930 בניגוד למשחקי הגביע של 1928 ו-1929, היו משחקי 1930 מלאי ענין, דרמטיים, מתוחים ועשירים ברגעים שטרם נמחו מזכרונם של כל אלה, שעקבו בהרדה אחר המאבקים בין הקבוצות העבריות לקבוצות הצבא והמשטרה הבריטיות. כדי להבטיח שהגביע לא יפול לידיים אנג" ליות, רשמו אגודת הפועל ת"א, מכבי ת"א והפועל חיפה שתי קבוצות, כלאחת, למשחקי הגביע.

קבוצות הפועל תל-אביב וחיפה ניהלו ביניהן את אחד המשחקים הקשים האמוריים על הגביע, ונהלה הפועל חיפה, שהגישה ערעור על נסיון הפועל תל-אביב להצמיד למשחק השני זה נבחרת, כדי להבטיח את עלייתה לטבל הגמר. הצליחה בכך ליד, השולחן הירי "רוק", אבל בשדה היו הענינים אחרים לגמרי. הפועל תל-אביב גיחה משחק בעולה ולאחר 90 דקות של מאבק לעיני 3000 איש, ניצח בשיעור 0:3.

קבוצת ה"בטריה ה-48", אשר ניצח בש" לבים מוקדמים את מכבי פ"ת 0:3 ואת הק" בצעה העברית, "איסלאמיק" חיפה 1:4, גברה בטבל חצי הגמר על הפועל ת"א בשעור 0:2. לעומת מצבו הקשה של הפועל תל-אביב, שסויק מן המערכה, היה מצב מכבי תל-אביב יפיו יותר. לאחר שורה ארוכה של משחקים קשים בהם ניצח מכבי את ה"בער פסיב" מרבת-עמון 2:4, הצליחה הקבוצה התל-אביבית לגבור גם במשחק רבע-הגמר, בשיעור 3:4, על נבחרת המשטרה הבריטית.

המשחק נגד נבחרת המשטרה היה מורט עצבים כמעט ללא תקדים, 15 דקות לפני הסיום היתה התוצאה 3:1 לזכות אנשי המש" טרה. אולם דווקא בדיקות האחרונות של המש" חק, כאשר הכל כבר נראה אבוד, עברו חלוצי מכבי לטורת התקפות, שמוטטה את ההגנה היציבה של המשטרה. בראשותם של האחים

המונצח וכל במלחמת ספרד

פרישתו של הקבוצות האנגליות, שהפכה את המאבק ל"עברי טהור", ושער של יעקבי ממכבי תל-אביב, שהכניע בודקה ה-89 את הפועל תל-אביב במשחק הגמר, היו את גולת הכותרת של משחקי הגביע הארץ-ישראלי לשנת 1933.

סוף-סוף -- גביע להפועל ת"א

בדיוק שנה לאחר משחק הגמר על הגביע של 1933, שוב נפגשו שתי היריבות הנצחיות. קבוצת מכבי תל-אביב, שעברה אותה שנה "ניתוח" מעמיק, לא יכלה לעמוד בפני פאר הכדורגל הארץ-ישראלי דאז, הפועל תל-אביב.

רשי הכדורגל של ארץ-ישראל. לפני רגע הסתיימה ועד לסריקת הסיום. לא רפתה המתיחות ולא סגה המהירות. 22 השחקנים השקיעו את הכל כדי לזכות בגביע. הקהל הרב, שמילא על גדותיו את מגרש הפועל, היה עד לרגעים ששימשו נושא לוויכוחים קולניים בקרב אוהדי שתי הקבוצות.

ארבעת השערים שהובקעו על-ידי שתי הקבוצות (2:2), לא היה בהם כדי לסתור את השאלה מי יזכה בגביע. למרות כל התישבות המיקדמים, בטחונם של שחקני הפועל, אם כי היה מוסר. הוא שער להם ברגעים המכריעים לכבוש את השער השלישי, שער הנצחון. השער שחרץ את גורל הגביע. שלושת מבקיעי השערים של הפועל — אמנון חרל"ס, וילי בריגר מבעיטת 11 ומשה יוסן — הוצאו מן המגרש בכבוד-מלכים. נויספלד ומשה בית-הלוי, כובשי שני השערים לזכות מכבי, ירדו מן המגרש מבלי שאיש ירגיש בהם. שוב שלטו העצב והשמחה בערבוביה.

1928 — מכבי חשמונאים. עומדים מימין — המאמן רייז, ליפקין, סלנט, דוצי, נורקה ז"ל (לבוש אורחית), מרגובי, סקי, קליינמן, מנהל הקבוצה 1928 וז"ל. כורעים — מישקה, ליזנברג, עורא לוי, יושבים — שמועני, קליין, מימון.

1934

1934 חזרה על 1933. שוב אותן הקבוצות ושוב אותן הסתייבות. רק התלבושת שרנה, אבל הסגים — אותן הסגים. סיבוב אחרי סיבוב, משחק אחרי משחק, מפלסות קבוצות הצמרת דרכן לגמר, כשהגביע הנהדר קורץ להן מרחוק.

קבוצת הפועל ומכבי תל-אביב, אחר שסינו את דרכן מכל מכשול, שוב נפגשו במשחק הגדול והמכריע. קבוצת הפועל, שהיתה אותה שנה בשיא כושרה, כללה שחקנים שלעולם לא יישכחו — ברגי, פרידמן (דוימפה), ש. פוליאקוב, חרל"ס ואברהם בית-הלוי ז"ל. קבר צת הפועל, כשם שלא הפסידה בשום מחזור של משחקי הליגה, כן לא הפסידה בכל שלבי המסע של הגביע.

הפועל תל-אביב עלה במגמה ברורה לנצח. 11 שחקני הקבוצה ניפצו לרסיסים את הדעה, כי "פיבוריסים" אינם זוכים בגביע. היה זה אחד המשחקים הגדולים שנראו אי-פעם במג

הרגע הדומטי חל שניות ספורות לפני שריקת הסיום. כאשר חלק גדול מן הקהל כבר קם ממקומותיו, כדי לראות את השניות האחרונות בעמידה, הגיח לפתע פתאום, כסילון במעופו, המקשר השמאלי של מכבי, יעקבי, ובבעיטה חזקה מ-25 מטר החדיר את הכדור לרשת. מבצעו של יעקבי היה כה פתאומי ומדויק, עד כי השוער וילי ברגר אף לא הספיק למתוח את אבריו, ונותר לו רק להוציא את הכדור מן השער, כשידיו רועדות מהתרגשות ופניו חיוורים על הכשלון.

היה זה שער בלתי צפוי, שחרץ את גורל המשחק — שער שגרם התפרצות שמחה בקרב חסדי מכבי, ואכזבה בקרב אוהדי הפועל. אבל בקרב משפחת יעקבי, האיש שעשה את ההיסטוריה, לא ארכה השמחה ימים. שלוש שנים לאחר נצחונם הגדול על הפועל תל-אביב, התגייס יעקבי לבריגאדה הבינלאומית שיצאה להגן על הרפובליקה הספרדית, באחד הקרבות בהם השתתף, נפצע קשה ומת מפצעיו.

1933

מכבי הפועל תל-אביב הצליחו לפלס לעצמם בנקל את הדרך למשחק הגמר. 22 שחקני שתי הקבוצות נפגשו על מגרש מכבי בפתח-תקוה, כדי לחרוץ את גורל הגביע שבה קסם לכל מי שבא עמו ב"מגע".

משחק הגמר, שהיה בו יותר מאבק בין שתי הנגות מצטיינות מאשר קרב על שערים, התמיד הפעם בצל סימן שאלה גדול, והכל נתו מי יזכה בו. ואכן, היה זה מאבק דומטי, אשר רק בשניה האחרונה ממש קבע את הקבוצה שתיצוק לה הגביע, אבל לא נקבע איזה היתה הקבוצה היחידה טובה על המגרש.

89 דקות רגשות לתמו חלוצי הפועל ומכבי כי כדי להבקיע, לפחות, שער אחד. המשחק היה מרתק, מהיר ורבי-עניין. הקהל הרב שבא לתמוך בתחרות נתנה במבצעי שחקני שתי הקבוצות, וביחוד במשחקם הנפלא של שניים מן השוערים הגדולים בתולדות הכדורגל הישראלי — ברגר ואלסטר.

מכבי ת"א של שנות השלושים. עומד משמאל — המאמן אגון פולאק.

הגביע נודד לפתח תקוה

כאן מגיע תורה של קבוצת גביע טיפוסית, מכבי אבשלום פתח-תקוה, ליטול בפעם הראשונה בתולדותיה, ופעם יחידה ב, תקופה הראשונה, את הגביע.

1935 כיצד אירע הדבר? זו היתה השאלה שהציגו רבים בשנות השלושים. המשחקים כשלעצמם היו מסובפים נטולי מתח. השלבים הראשונים לא עוררו התעניינות גדולה במיוחד על הגביע. כי הקבוצות החליטו נסרו באמצע הדרך.

בשלב זה ירד סרן הסכסוך הנצחית: מכבי תל-אביב. לאחר שנפסל על עבירה סכר יתה, לא השלים עם דוד הגזירה ונטס את המשחקים בראשיתם. קבוצת הפועל תל-אביב, שהיתה אז אחת הטובות בארץ, סרבה להתמודד על הגביע. בטרם שהתאחדות הפסיקה את... משחקי הליגה. הפועל הירבה להתמודד באותה תקופה עם קבוצות בציחה. בתל-אביב ובקהיר. אלה היו הסיבות שגרמו לכך שלמשחק

הגמר עלו שתי קבוצות בינוניות. מכבי אבשלום פתח-תקוה והכח תל-אביב. משחק הגמר היה מרתק בראשיתו ועד סופו. שתי הקבוצות לחמו כאריות על הגביע. ולפרקים נדמה היה, שיונה הכרח במשחק חוזר. אולם לאחר 85 דקות מאוספות, בא השער הגורלי. היה זה החלוץ המרכזי של מכבי אבשלום, שבבעיטה שטוחה החדיר את הכדור לרשת הכח.

כאשר נמסר הגביע לידי ראש קבוצת מכבי, קם הקהל על רגליו ושר את "התקווה". השמ"ה שפסטה באם-המושבות היתה רבה; השחר קנים נישאו על כתפי אוהדיהם לאורך רחובה הראשי של העיר (אז היה זה כפר), כשמסני צדי הכביש צועדת תהלוכת-נצחון של נערים, נשים ומבוגרים. ששרו את המנון הגביע: "הגביע הוא שלנו..."

1930 — 1940. מכבי משחקי הגביע בנבחרת מעורבת. מימין לשמאל עומדים — מייטנר, מירמוביץ, סילר, בורדור, צ'צ'ק, בוגרוב והביבי, כורעים — אלי סוקס, מורחי, א. סלמן (ביצחק), סירדמן (דומפת) ופנץ זיל.

„גמר משפחת“ חרצודי

משחק הגמר בשנת 1937 עמד בסימן שביתת שחקני קבוצת מכבי ת"א, שלא הופיעו, שבועות מספר קודם לכן, למשחק נגד הקבוצה היוונית "אריס" מסאלוניקי. טענותיהם של שחקני מכבי, כי נושלו מעבודתם עם שובם מארצות-הברית, לא הועילו. ההתאחדות החליטה להענישם והם הוצאו ממשחקי הגביע. למשחק הגמר, שנערך במגרש הפועל ב-23 בינואר, התייצבו בפעם היחידה שתי קבוצות מאגודה אחת: הפועל ת"א ניצח את הפועל הדרום 0:3 וזכה בגביע.

1937

נצחנו הגדול של הפועל ת"א על מכבי חיפה, בשיעור 1:12 (0:4). פתח רשמית את הסיבוב

הראשון של משחקי גביע ההתאחדות. המשחק, שנערך במזג אוויר גשום, ריכז סביבו כמה מאות צופים בלבד. 12 הדקות הראשונות היו שייכות כמעט כולן למכבי חיפה, שלא ניצל בפרק זמן זה מספר הזדמנויות בלתי חוזרות. הקבוצה החיפנית, שהיתה עדיין "ירוקה" בשדה, הציגה משחק חלש. הפועל ת"א לעומת זאת, גילה יתרון טכני בולט הליכוד בכל אנשי הקבוצה, איפשר להפגין את שעריו של רולין, שעמד אינאונים מול גלי ההתקפות של חלוצי הפועל, שאילצוהו להוציא את הכדור מהרשת לא סחות מ"12 פעם.

את השערים כבשו: שוקה 5, אמנון 3, יוחנן 2, ולמן 2, השער לזכות חיפה היה שער עצמי.

הפועל ת"א: ברגר, אברהם בית-הלוי, זלמן, סימון, דו'מפה, סוקניק, גודלמן, אריאלי, ברשצקי, חרל"ם, שלמה פוליאקוב. מכבי חיפה: רולין, ברגר, באס, ואלהנדלר, גרוסמן, סיינבאום, זימן, גולדברג, הויזלר, גרודיאנסקי, רוזמרין.

במשחק אחר גבר הכח ת"א על הפועל ירר שלים בתוצאה הגבוהה 1:5. לאחר 1:1 במחצית, שתי הקבוצות לא הסגיני משחק נאה. רק העתרבותו של מגן הכח, סאלק, שעבר לשורת החלוצים וכבש ארבעה שערים רצופים, היתה הגורם לנצחון.

הכח ת"א: באללו, באסי, סאלק, שטוב, ראפה, רוזנבוים ב"ו, שווארץ, זאסלר, וילנסקי, רוזנבוים א', קסטנבוים. הפועל ירושלים: צבי יהודה, נוריאלי, לוי, פורמניץ, שטרן, מרין, נחמן, וילינגר, דומסקי, שלום.

מכבי ת"א, שעלה לירושלים, הביס את

מכבי בריכוכבא המקומי בשיעור 0:10. סגן ראש העיר, ערד דוד אוסטר, שנתכבד בבעיטת הפתיחה, ויחד עמו קהל ירושלמי בן כמה מאות איש, לא יכלו להרשים לקבוצתם שהציגה משחק חלש.

את עשרת השערים למכבי כבשו: נויסלד 3, מילה 3, סאנץ 2, מ. בית-הלוי ומכלים.

מכבי ת"א: אלסגר, מ. מירמוביץ, בן-ציון, ליברמן, סינקט, שלומון, סאנץ, מ. בית-הלוי, נויסלד, מכלים, מילה.

בריכוכבא: אוסנתיים, פודלה, יצחקי, שטרן, הילר, צוריאלי, לוי, איצלה, ידידיה, באק, ברזל. בהדרה ניצח מכבי המקומי את הפועל הרר צליה 0:1 תודות לשער שהונקש בדקה ה-119 ע"י דבורקין. בחיפה גבר הפועל המקומי על ת.כוכב ת"א בתוצאה 1:2. ובנס'ציונה ניצח מכבי אבשלום ס"ת את מכבי המקומי 1:2. לאחר 1:1 במחצית, קבוצת מכבי נס'ציונה שיח"קה ב"9 איש, לאחר ששניים משחקניה איתרו לבוא להתחלת המשחק.

במשחקי רבע הגמר, שנערכו ב"6 במארס בת"א, סיים מכבי ת"א בתיקו 0:0 עם הכח ת"א, ואילו קבוצת הפועל הדרום מליגה ב' השיגה נצחון יפה על מכבי אבשלום ס"ת — 2:5.

בחיפה ניצח הפועל ת"א את הפועל המקומי בשיעור 2:3 (0:2). שתי הקבוצות עלו לשדה בהרכבן החזק ביותר, כדי להבטיח לעצמן את המשך המאבק במסגרת הגביע. הפועל ת"א: ברגר, לאמין, גבאי, רייך, רבינוביץ, דו'מפה, גודלמן, סוקניק, חרל"ם, מאיר, ש. פוליאקוב.

הפועל חיפה: קליין, אבנר, דויטש, נתן, ברדיאר, גינזבורג, הופי, שטרן, סוקס, ריבלין, פרידמן.

במשחק חוזר שנערך ב"13 במארס, ניצח מכבי ת"א את הכח ת"א 0:1 ועבר לשלב רבע

הבעיטה של נודלמן בדקה ה־68

.....בדרך כלל עשו רושם יפה חברי הפועל, שהראו הפעם משחק נאה וכמעט ללא דופי, כל חברי הקבוצה עבדו קשה ונתנו את המכסימום הן בהגנה והן בהתקפה. משחקם התנהל בהבנה והדדיות, ובלי ספק זכו בנצחון בצדק, משום שהיו הפעם חזקים מיריביהם."

(ספורט הבוקר, 28 במאי 1938)

1938

ב־29 בינואר 1938 התחיל ה־סיבוב הראשון של משחקי הגביע. בהשתתפות 14 קבוצות מן המשטרה הבריטית, הצבא שחנה בארץ, שתי קבוצות מושלמיות וכמובן, גם הקבוצות העבריות.

שיגאה גסה של מגן הפועל ת"א זלמן, איפשרה לקוק, המקשר הסמאלי המסוכן של הקבוצה הצבאית, המשמר השחור, להבקיע את השער הראשון של המחזור הראשון. היעדרם של א. בית־הלוי, שוקה והשוער מליקה, לא היה בו כדי להשפיע על תוצאת המשחק. לעומת משחקם הנוקשה והגס של האנגלים, גילו שחקני הפועל יתרון טכני ברור, שאיפשר להם לסיים את המשחק התריף בתוצאה הגבוהה של 2:6 (1:3). את השערים להפועל כבשו: מאיר (2), נודלמן (2) ושי. פוליאקוב (2).

במשחק אחר בין שתי קבוצות תל־אביביות, ניצח הכח את הכוכב 0:2. לעומת המשחק הקודם, הרי מלאכתו של השופט יונגרמן היתה כאן קלה. שתי הקבוצות הרגימו משחק נאה חוזק.

הכח ת"א: באלו, פליק, דריסה, רוזנבוים, שינה, נחמן, קסטנבוים, אשר, גלרסנה, פסי, שווארץ.

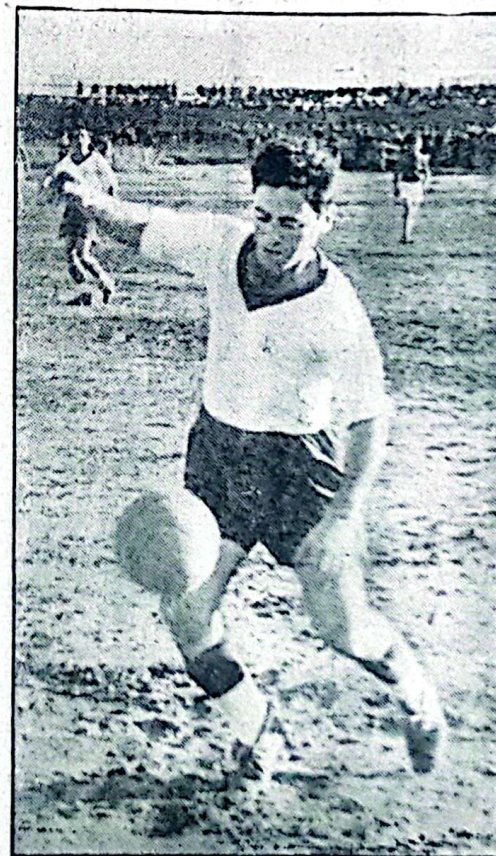
הכוכב: בבאי, גולדברג, יעקוב, מזרחי, בלוס, לקר, ברוך, שלמה, יוסף, קוויצניק, דניאל.

במחנה הצבא בספרנה, מיגר מכבי ת"א את קבוצת חיל האוויר הבריטי בשיעור 1:6 (0:1). מכבי — שיחקה בהרכב: אלסנה, מ. מירמוביץ, רוניק, א. פוקס, סינקה, ליברמן, פאנץ, מ. בית־הלוי, גויפלד, מכליס ויונה — לא התעלה לדרגה גבוהה ורק חולשת היריב איפשרה לו להבקיע את חצי־תרסר השערים, שהתחלקו בין פאנץ (3), מכליס (2) וגויפלד. שפט מרכוס.

בנס־ציונה הספיק שער יחיד של שניידרר־ביץ, שהונקע בדקה ה־15, להציע את מכבי

פיעו במקום הבוגרים שנעשו, להפועל הדרום — 1:2 (0:0). הרכב צעירי מכבי היה: ספיבק; כספי, קירשבוים; יהושע, מטלון, שטוסר; ניי־מן, בוכבינדר, סידו, שמשון, אלמביק. גמר הגביע, שנערך בתל־אביב בשבת, ה־9 במאי לא הביא עמו כל הפתעה. הפועל ת"א ניצח כמקווה בקלות יתרה את הפועל הדרום 0:3 (0:0). הקהל, ששילשל לקופה רק... 11 ליר, היה עד למשחק חלש וחסר עניין. למרות ששתי הקבוצות הופיעו בהרכבן החזק, הפועל ת"א: ברגר, גבאי, זלמן; ד'ומפה, רבינוביץ, רייך; ש. פוליאקוב, מאיר, חרל"ם, פורי, נודלמן. הפועל הדרום: מליקה; דורן, באקשי; מוני, פוקס, פלמן א'; משה, אסי, פלמן ב'; מלמור, באס.

הגמר. את שער הנצחון כבש גאול מכליס בד־קה ה־20. מכבי שיחקה בהרכב: סידו, דוידקה, דונפלד; ליברמן, סינקה, מ. מירמוביץ; יונה, מכליס, גויפלד, מ. בית־הלוי, שלומון. מכבי ת"א, שעמד להתמודד ב־3 באפריל עם הקבוצה היוונית, אריס, ולא הופיע למשחק, לאחר ששחקני הקבוצה הכריזו שביתת־מחאה על קיפוחם בעבודה. נעשו על־ידי ההתאחדות והוצא מהמשך המשחקים על הגביע הישראלי. ב־10 באפריל נערכו שני משחקי חצי הגמר. המשחק בין הפועל ת"א למכבי הדרה (0:5) עמד בסימן של סכסוכים ושל הכאת השופט ע"י שחקני הדרה, שמיאנו להשלים עם המפלה במשחק השני שעמד לקבוע מי ישחק בגמר נגד הפועל ת"א. נכבשו צעירי מכבי ת"א, שהיו

זלמן פרידמן (דו'ומפה) — דמות פופולרית בשנות השלושים והארבעים.

לשלב הבא ולהשאיר את קבוצת המשטרה ה־בריטית מירושלים מחוץ למסגרת משחקי הגביע. המשחק, שהתנהל בשיטתו של סרגיינט גילברט, עבר ללא תקלות.

מכבי נס־ציונה, פלדמן, צינגוק, טמפלר, בוקסר, נדב, זבולון, שניידרוביץ א', אריה, שניידרוביץ ב', תנוך, סקולניק.

בחיפה היתה ידה של קבוצת דגל־ציון מת"א על העליונה במשחק עם מכבי המקומי — 0:4 (0:0). המשחק התגון הקל על שיפוטי של בראץ, בהרצליה נכבש הפועל המקומי להפועל חיפה בתוצאה 0:2 (0:0). שפט נחום בית־הלוי, המשחק הרביעי בין הקבוצה המושלמית, רב־טאנס, מירושלים לנדוד הסקוטי שחנה בסר־פנד, לא נערך בגלל אי־הופעת, רטסאנס.

שבע ימים לאחר שנבחרת ארץ־ישראל חזרה מאתונה, שם הפסידה 1:0 לנבחרת יוון, במסגרת הגביע העולמי, נפתח ב־6 במארס סיבוב רבע הגמר של הגביע הארץ־ישראלי.

בתל־אביב הבטיחו שתי קבוצות את השתתפותן בחצי הגמר. הכח ת"א גבר על מכבי אבשלום 0:2. קבוצת אבשלום שיחקה 80 דקות ב־10 שחקנים, בשל פציעתו של המקשר הסמאלי זילברמן. שתי הקבוצות נאבקו קשה כדי לזכות בנצחון, ועם סיום מועדון החוקי של המשחק היתה התוצאה מאוססת, רק לאחר ש־השופט בורגר האריך את המשחק ב־30 דקות, כבשו שחקני הכח שני שערים.

הכח ת"א: באלו, פליק, טרייזר, רוזנבוים, זאטלר, שטוב, שווארץ, לוסטיגמן, ראפסה, אשר, קסטנבוים.

מכבי אבשלום: ברגר, בלקין, זלצר, ג. גראף, מזרחי, בך־עמיה, בוק, מרדכי, פסח, זילברמן, ד. שפיגל.

הפועל תל־אביב היתה הקבוצה השנייה ש־הבטיחה את מקומה בחצי הגמר, לאחר נצחון

מכבי פי"ת מפתיע - ומפסיד בגמר

הוצאתו של מכבי תל-אביב, בשלב חצי הגמר ע"י מכבי אבשלום פי"ת (1:0), היוותה את הסגן סציה המרעישת של משחקי הגביע הארץ-ישראלי לשנת 1939.

הרצליה והכח ת"א הסתיים בהפתעה גדולה. כאשר שבוע לאחר מכן, על מגרש הפועל בת"א נכנעה הרצליה ללא כל התנגדות במחצית ה' שניה - 1:6. לאחר 0:0 במחצית הראשונה. משחק חצי הגמר הראשון, שנערך על מגרש הפועל בת"א ב-15 באפריל, גרם לסנסציה נדו" לה כאשר לעיני 3000 צופים, סילקה קבוצת מכבי פי"ת את מכבי ת"א מן המערכה על הגביע בזכות סער יחיד שנתבקש. כיום, 22 שנה מאז המשחק, מענין יהיה לציון דווקא את הרגע

1938, שני מכיבי גביע יוחנן סוקניק (משמאל) ואברהם בית'הלוי ד"ר.

1939

הסיבוב הראשון במסגרת ת' חרויות גביע הויבל של ה' התאחדות הארץ-ישראלית לכ' דורגל, במלאת 10 שנים להיווסדה, החל בשבת ה'11 בפברואר 1939, באיצטדיון המכביה בתל-אביב מכבי תל-אביב ניצח את דגלציון 2:5 (1:4), בפני קהל בן 1500 איש, שלא נרתע ממוגהאוויר הסוער והגשום. מול התלהבות של סוקניקי דרום העיר, הציג מכבי משחק שקט ונבון.

מכבי: אלסנר, רזניק, שלומזון, ליברמן, אלי פוקס, בוכבינדר, מילה, מ. בית'הלוי, גויסלה, מכלים, אלמביק, דגלציון, צ'יפשו, ליאון, דא' שהו יונייה, נדב, רצון, יצחק גמבש, ויאטלי, בראון, נחמן, חביבי, שפט: מרכוס.

במשחק שני שנערך בתל-אביב ניצח הכח ת"א את קבוצת "הגה" 2:3 (1:1).

הכח: באל, פליק, טריפר, אסה, לוסטיגמן, בס; קסטנבוים, גלרסטר, וילנסקי, פרנקל, קרר מילנסקי, הגה: אסי, אריה, יעקב, שלמה, ניסן, יצחק, דינאל, ורדי, יהושע, רחמים, יהודה, שפט: ראובני.

על מגרשו של מכבי בחדרה, מיגר הפועל ת"א את מכבי המקומי בשיעור 2:5 (0:2). הלר' צי הפועל, שתקפו מרבית הזמן, ניצלו היטב את חולשת היריב שהציג משחק חלש, ללא תכנון. הפועל ת"א: מליקה, דורן, אברהם בית' הלוי, רבינוביץ, יוחנן, דומפשו, מייסנר, מאיר, בוציקה, פוקס, גבאי, מכבי חדרה: דשבק, גור' דון, דבורקין, מאיר, קרצמן, חיים, יובל, מז' רחי א', בן-יואב, מוחי ב', שפט: בורגר.

בפתח-התקוה גבר מכבי אבשלום על בית'ר ת"א 0:2 (0:2), במשחק ער ומענין, בו גילו המקומיים יתרון טכני, תוך ניצול מכטימאלי של שתי הזדמנויות ע"י זילברמן (25) ושמילג (30). שפט: חרסוני.

שלושה משחקי רבע הגמר, שנערכו ב'4 במאוס, לא הביאו הפתעות. בתל-אביב ניצח מכבי ת"א את המשטרה הבריטית מירושלים 2:3. לאחר 2:0 במחצית. הפועל ראשון-לציון נכנע בעירו בשיעור 2:1 (0:0) למכבי אבשלום פי"ת, ובהוצאת סיים הפועל המקומי בתיקו מאוס עם הכח ת"א. המשחק החוזר בין הפועל

חבריו שהמשיכו לשחק בר' איש. בדקה ה'11 פסק השופט קארול בעיטת-11 מטר, שנוצלה יפה ע"י השוער החיפני קליין. מלמד מת"א השיג את השוויון חמש דקות לאחר מכן. 45 הדקות של המחצית השניה נסתיימו ללא הכרעה, דבר שריתק את הקהל אל מושביו. מצפה להמשך המאבק. בדקה ה'10 של תוספת הזמן כבש סוקניק את השער השני ומיד לאחר זה את השלישי. אותו שחקן כבש בדקה ה'11 את השער הרביעי לטובת הפועל ת"א, ודקה לאחר מכן צימצם החיפני שטרן את התוצאה ל-2:4. לפני שריתק הסיום קבע שלמה פוליא-קוב את המאזן הסופי - 2:5.

ב'28 במאי, יום שטוף משש, נפגשו באיצ-טדיון המכביה שתי הקבוצות התל-אביביות, ה' פועל ומכבי, לקרב הסיום. היה זה מאורע חגיגי, שריכוז סביבו קהל בן 5000 צופים.

בפני השמש יש'צ'מסקי התייצבו שתי הקבוצות בהרכבים הבאים: הפועל: מליקה, דורן, גבאי, רבינוביץ, יוחנן, דומפשו, ש. פוליאקוב, בוציקה, פוקס, זימן, גודלמן, מכבי: אלסנר, רזניק, מ. מירמוביץ, ליברמן, סינקה, פוקס, מילה, משה בית'הלוי, גויסלה, שלומזון, פאנץ.

מיד בפתיחה נטלו שחקני הפועל את היוזמה, אך מספר פריצות מסוכנות שלהם נהדרפו בהצ' לחה ע"י הגנת מכבי. גודלמן, שהיה הרוח החיה במערכת ההתקפה, הויבל בדקה ה'10 את הכדור, בצורה שיכול היה למשוך אליו את ההגנה; היה זה תכסיס יפה, שהשאיר את שלמה פוליא-קוב חפשי, באגף הימני. גודלמן העביר את הכדור במהירות, רבה לפוליאקוב, שעמד קרוב לשער, הסתובב עם הכדור, ובבעיטה חזקה כבש לראשונה את שערו של אלסנר. 0:1 הפועל.

בדקה ה'25 הוכשל פאנץ ליד השער, השופט פסק ללא הויסוס על בעיטת-11 מטר, אשר נוצלה יפה ע"י גויסלה. 1:1 המתח עלה. היציעים גע' שה אבל שערים - אין.

במחצית השניה נמצא פעמיים השוער מל' קה במצב עדין, אבל באותן שתי הפעמים גילה את גדולתו בקלטו כדורים אבודים, עם התקרב הסיום הואט קצב משחקו של מכבי וחלוצי ה' פועל נעשו נמרצים ומהירים יותר, גם אלסנר בשער גילה באותן הדקות כשרון נזיר, בהציל את הקבוצה מתבוסה. אך בדקה ה'68 נראה גודלמן מתקדם עם הכדור, מצליח להטעות את הגנת מכבי, אך במקום למסור את הכדור לפר' ליאקוב, כפי שציפו הבל, המשיך גודלמן להט' קדם עם הכדור עד למרחק קטן מן השער, ורק אז בעט חזק וגבוה. הכדור פגע במשקוף והתגל' גל בשקט טנימה, מבלי שאיש יוכל לעצור בערו. היה זה השער שחרץ את גורל הגביע לשנת 1938.

גבות של 1:6 (1:2) על דגלציון ת"א. שחקני דגלציון, שהתווקו יפה מעמד ב'45 הדקות הרא' שונות, בהם הבקיע אברהם פלמן (בוציקה) שני שערים, התמוטטו במחצית השניה, דבר שאיפ' שר להפועל לכבוש ארבעה שערים נוספים ע"י ש. פוליאקוב (2) וגודלמן (2).

הפועל: מליקה, דורן, גבאי, פוקס, רבינוביץ, דומפשו, סוקניק, גודלמן, מאיר, פלמן, ש. פר' ליאקוב.

דגלציון: שפירא, ליאון, נחמן, מרכוס, ונזיה, יצחק גמבשו, יהודה, חביבי, ויאטלי, דפיו, יהודה.

שני שערים של גאול מכלים ושער של אלי פוקס, במשחק נגד מכבי נס'ציונה, הבטיחו ל' מכבי תל-אביב את עלייתה להצי הגמר. המשחק הרביעי, בין הפועל חיפה לגודד הסקוטי מסר' פנד, נדחה עקב השתתפות החיילים הסקוטיים בקרבות נגד כנופיות ערביות בטביבות ג'נין. ב'19 במאוס התפתה סוף-סוף הקבוצה הסקר' סית לבשחק, לאחר מחצית שקולה ומאופסת, בה גילו שתי הקבוצות משחק מהיר ומבריק, ונצלה צימט, השחקן הטוב ביותר בשדה, להב' קיע את שער הנצחון לזכות הפועל חיפה.

ב'9 באפריל נערך בת"א המשחק הראשון בחצי הגמר, בין מכבי ת"א להכח ת"א, שגם תיים בנצחון מכבי 1:2 (0:0). את השערים הב' קיעו פאנץ ומילה למכבי, וראשה להכח. המשחק, שהתנהל בחריפות, אילץ את השופט הדרשוני להרחיק מן המגרש את גויסלה ממכבי ואת גורפיקל מהכח.

במשחק חצי הגמר השני, שהתקיים ב'22 באפריל על מגרש הפועל בטכונה פלורנטין בתל-אביב, סיימו קבוצות הפועל חיפה ות"א בתיקו 3:3. לאחר 1:1 לזכות ת"א במחצית, ה' פועל חיפה, שפתח בהסתערות, נסוג לאחר מכן להגנה, דבר שהיה בעוצר הקבוצה ואיפשר למאיר ולפוקס לכבוש את שני השערים. במח' צית השניה נעשה המשחק אסי, אבל סוער, שתי הקבוצות לא ויתרו אחת לרעותה, ועם שריתק הסיום לאחר הארכה היתה התוצאה - 3:3.

גם המשחק השני בין שתי הקבוצות, שנערך שבוע לאחר מכן, בו כבשה כל קבוצה שער אחד (תל-אביב ע"י זימן חיפה ע"י שטרן), לא קבע איוו משתי הקבוצות משחק בגמר נגד מכבי תל-אביב. המאבק השלישי והמכריע נערך בחיפה בוויכוחות 3000 איש, בקץ 90 דקות היתה התוצאה 1:1. והשופט קארול האריך את המשחק ב'30 דקות נוספות. מה שהתרחש בפרק זמן זה נסטיק לחיבור ספר שלם. המשחק נעשה נוקשה, מהיר ודרמטי. שני שחקני חיפה, השוער קליין והחלוץ המרכזי שוקה, נפגעו ושני שחקנים אחרים, פוקס ומנדלבוים, הוצאו בגלל משחק לא הוגן, קליין, שחזר לשהר, עמד במקצת את

מכנה ראשון: בית"ר זוכה בגביע

נצחונו של בית"ר ת"א, בגמר הגביע (1:3) על מכבי ת"א, חולל מיפנה גדול בכדורגל הישראלי, עם הצטרפותה של הקבוצה המנצחת לצמרת קבוצת בית"ר, שעלתה אותה שנה מליגה ב', כבשה בסערה את אהדת הקהל משחקה, שהפכו לרבי מתח וענין, הבטיחו מדי שבת הפתעות רבות.

מסורה מדויקת של בוגדנוב לחדרי הביאה לשער הראשון, הלוצי מכבי לא נבהלה מן השער הפתאומי, שעורר גל התרגשות והתלהבנות ביציעים, וספוגה דקות לאחר מכן פרץ כשה בית'הלוי ובבעיטה שטוחה כבש את שער המשווה, הקהל העצום הרעב לשערים, עודד את שתי הקבוצות, אבל המצוינת נשארה שקר לתשערים.

התקפה מסוכנת של הלוצי בית"ר סימלה את פתיחת המחצית השנייה אבל הנגות שתי הקבוצות עמלו קשה וסיכלו את רוב ההתקפות המסיביות, רק בדקה ה-27 חל מפנה גורלי כי משחק, כאשר וורטש פרץ סיפור, מסר יפה לבוגדנוב וזה ללא היסוסים החזיר את הכדור לרשת, ביציעים, שהתוללר אהדי בית"ר ר' המתה עולה כשהלוצי מכבי ניסו בכל כוחם להשיג שער שני, אבל כוורתו שוער בית"ר עומד כחומה, צעירותיו הנפלאות עודדו את שחקני קבוצתו, שהתאריטו מן ההלס של הנה צחק הקרוב ומברק הגביע הנוצץ מצידו של המגרט.

ואג, כאשר הכל כבר בטוח כי התוצאה לא תשתנה, והשופט חדשוני כבר הסתכל בשערים הצליח נתן פנץ לפרוץ, שתי דקות לפני הסיום בכדורדור מסחרר, חסק על פני ההגנה והסאיר את השוער סידו אינ'אונים מול הבעיטה החזר קה, שהחזירה בשלישית את הכדור לרשת. בית"ר ת"א: מורחה דבוריק, יוש'טובו אל מיליה, לוי וליבנסקי פנץ, בוגדנוב כספי, וור' מש, מרדכי.

מכבי ת"א: יוסף סידו, שלומזון, סינקה, לוי, ברטן, א. פוקס, יעקוב אלמביק, מ. בית'הלוי, אחרן סידו, גויסלה, מכלים.

המוני צופים פרצו בקריאות התעוררות ר' הקיפו את השחקנים, וכאשר ראש התאחדות ה' כדורגל מסר לבית'ריום את הגביע, פרצו אהדי הקבוצה בשירה אדירה של הסנון בית"ר.

1940 פתיחת הסיבוב הראשון של משחקי הגביע הועמדה בצל המיפנסים בין הקבוצות ה' צבאיות, שחנו בארץ, לבין הקבוצות הישראליות מן הליגות הנמוכות, המשחקים בין הקבוצות שנכנסו ראשונות למערכה, סיפקו הפתעות לא מצפות, מול משחקם הנוקשה של האנגלים, גילו הישראלים משחק הכליתי יותר, דבר ש' היקנה להם יתרון.

אחת הפתעות המרעישות של הסיבוב ה' ראשון היה נצחונו של הקבוצה המסותפת, מכבי והכח פתח'הקוד, שגברה על הפועל רא' שון'לציון — 0:1. ההפתעה השנייה הייתה בנצ' חונה הגדול של בית"ר ת"א על מכבי ראשון' לציון — 0:7. קבוצות הליגה הראשונה והשנייה, שנכנסו למעגל המשחקים, בסיבוב השני לא גרמו להפתעות, רק הסיבוב השלישי הביא עמו הפתעה גדולה, כאשר קבוצת הפועל חיפה נכ' געה על מגרשה לבית"ר ת"א 3:0. רק לאחר מכן הוברר, כי לא הייתה זו הפתעה כה מרעישת...

במשחקי חצי הגמר שנערכו ב'20 באפריל, מיגר מכבי ת"א את הפועל ת"א מחזיק הגביע, בשיעור 0:4, ואילו בית"ר ת"א נאלץ להיאבק 120 דקות כדי לנצח בחיפה את הקבוצה האגני' לית, 'הבטריה 17' בוכות שער בודד של החלוץ המרכזי כספי, שתי דקות לפני סיום מועד ההארכה.

ב'18 במאי פרק השופט מיכאל חדשוני ל' פתיחת משחק הגמר, שנערך באיצטדיון המכביה בתל'אביב, היה זה שבעיים לאחר נצחונת ה' גדול של נבחרת ארץ'ישראל על נבחרת לבנון (1:5).

למרות השרב הכבד ששרר באותה שבת, באו 7000 איש כדי לחזות במעמד החגיגי של המשחק ובמסירת הגביע לקבוצה המנצחת, ה' בית'ריום, שפתחו במשחק בעצב מסחרר, הפ' תיעו כבר בדקה ה'5 את מכבי ת"א, כאשר

מאיר, גודלמן, הכח ת"א: באסף זלמן, טרוימן, לוטטינגר, רוקח, באסי הפטל, סאליק, גורסינקל, גולדברג, רנגל, שטט: יונגרמן.

ב'6 במאי העניק יושב ההתאחדות הארץ' ישראלית לכדורגל את הגביע לראש קבוצת הפועל ת"א, לאחר שזו ניצחה את מכבי אבש' לום ס'ת 1:2 (1:2). 3000 איש, שבאו לאיצי' סדיון המכביה בצפון תל'אביב, היו עדים ל' משחק שהיה שקול, מהיר וחריף, נצחון הפועל הורג הודות לאגף הימני, בו עשו מייטנר ואר' לך מאמצים גדולים כדי להכניע את השוער ברגר.

מכבי ס'ת, שברגעים הראשונים היה תקיף ונמרץ יותר, השיג את השער הראשון, בדקה ה'12 פרץ צימט כסופה משתוללת ומקרוב הצ' ליה להכניע את מליקה, שוער הפועל. שחקני הפועל, שראו בכך אור אדום, עברו להתקפות מהירות, שבאחת מהן בדקה ה'15 גילגל מייטנר כדור 'גוח' להבקעה: פוקס, שהכל תלו בו תקוות רבות, לא איכזב, הסתובב במהירות וללא השהיות החזיר את הכדור לרשת. 1:1.

15 דקות 'מתות', שלא יכלו להלהיב ולש' נות את התוצאה, חלפו באיטיות רבה, לעומת זאת, דמתה הדקה ה'30 ללבה פורצת מלוע הר געש, סומר המגרש חשש פן יתמוטטו היציעים מרוב התלהבות, מצד אחד נראו אהדי הפועל משתוללים משמחה, ומצד שני ישבו אהדי הקבוצה הפתח'תקואית ומרטו את שערותיהם מרוב עגמת'נפש.

מייטנר, הקיצוני הימני של הפועל, נראה מוביל את הכדור במהירות מסחררת, הוא הגיע קרוב לשער של ברגר, ואז בעט לפינה הימנית, ברגר ניסה להסיט את הכדור, אשר נתקל ב' בליטת חול קטנה, התרומם, שינה את כיוונו והתגלגל לתוך השער, מבלי שברגר יוכל לעצ' רה, היה זה שער הנצחון, שער שזיכה את ה' פועל בגביע.

המצוינת השנייה הייתה אכזרית ודרמטית, ה' משחק נעשה נוקשה, השופט מרכוס הורה על הניים ששחקני מכבי לעזוב את המגרש, בר' ניהם את השוער ברגר (גראף שיחק במקומו), ועד לסיום המשחק שיחקה הקבוצה ב'9 איש, שתי הקבוצות ניסו לשנות את מאזן השערים, אבל שני השוערים מנעו זאת בצורה מסורה שהלהיבה את קהל הצופים, אשר התסור בסיום לאורך הירקון כשרבים מהם שרים, הגביע הוא 'שני' ואחרים צועדים בראש מורכן.

הפועל ת"א: מליקה, דורן, בית'הלוי ז'מ' פה, סוקניק, רייך, מייטנר, ארליך, פוקס, מאיר, שלמן, א. מכבי ס'ת ברגר, בלקין, רונצווייג, אלמיליה, גראף, בור'טני, זילבר, שפיגלר, שוש, צימט, זילברמן.

הדרמטי, בו, פסק השופט בורגר חמש דקות לפני הסיום בעיטת'11 מטר לזכות מכבי ת"א, הייתה זו החלטה אכזרית, שהיה בה כדי לשנות את התמונה, אבל ברגר, מגדולי השחקנים ש' נראו אי פעם בין הקורות, הצליח באחד היר' נוקים המופלאים שלו לעצור את הכדור שנבעט בעצמה ובדריכות על ש' גויסלה.

מכבי ס'ת: ברגר, זלפר, רונצווייג, קרסני, אנסקי, גראף, בלקין, זילבר, שפיגלר, שוש, צימט, זילברמן, מכבי ת"א: אלמנה, הניק, מ. מירמוביץ, לויבון, ארי פוקס, סינקה, אלמביק, מישה בית'הלוי, גויסלה, אפרים, מילה.

במשחק חצי הגמר השני, שנערך שביע' ל' אחר מכן, ניצח הפועל ת"א על מגרשו את הכח ת"א 1:4 (0:3), 2000 צופים נלהבים, שער' דרו את שתי הקבוצות, חזו במשחק ער ומענין, בו גילו שחקני הפועל עליונות ויומה, שעותה להם לעבור למשחק הגמר.

הפועל ת"א: מליקה, דורן, בקסי, דוכפה, יוזמן, רייך, מייטנר, ארליך, (דוקטור), פוקס.

מכבי'צבר — יהושע (סוקה) ברשדקי.

הרוח נשבה - ומכבי ת"א ניצח

משחקי הגביע לשנת 1941 עמדו בצל מלחמת העולם השנייה, שהשתוללה בכל עוצה. אלפי חיילים אנגלים, אוסטרלים, ניו-זילנדים וקנדים, מצבאות בנות-הברית, ששהו בארץ, הישרו את אווירת-הקרב גם על משחקי הכדורגל. אכן, קרב דומה לזה שנערך ב-16 בנובמבר, לא נראה תכופות על מגרשי הכדורגל של השנים שקדמו להקמת מדינת ישראל.

1941

המשבר החמור שפרץ בראשית השנה בהתאחדות לכדורגל, כתוצאה מחילוקי דעות, לא היה בו כדי להביא ברכה לענף. משחקי הליגה שנפגעו קשה בן המשבר, חייבו את הצלחתו של הכדורגל ע"י ארגון כהיר של משחקי גביע. ואולם, הביצוע הלוקי של המשחקים והרשתת הקבוצות שנעשתה על "רגל אחת", פגמו קשה בתחרויות בתן הופיעו קבוצות הצ"מ.

אולם המשחקים עצמם עמדו על רמה גבוהה. היו מלאי ענין ומתח, ומשכו קהל רב למגרשים. אחד המשחקים הזכורים נערך בשלב רבע הגמר בין הפועל וביהיר ת"א. קהל שיא של 8000 איש בא למגרש הפועל, כדי לראות את ההתמודדות בין 120 הדקות בין שתי היריבות. חלוצי ביהיר, שנילו בתחילת המשחק יזמה רבה יותר, היו הסגן הסגן ב-60 הדקות הראשונות של המשחק. הם גם כבשו שני שערים, האחד בדקה ה-43 ע"י וורטה והשני בדקה ה-52 ע"י סניגל. ביהירן של שני שערים, ועם קהל אוהדים שהמריץ לשערים נוספים, לא נטו חלוצי ביהיר משער של מליקה.

אולם לפתע, בדקה ה-60, נשארו אוהדי ביהיר פעורי פה. כאשר ציציק פרץ בן האגף השמאלי, היעזב בהגנת ביהיר וכבש את הרשת. שער הראשון לזכות הפועל. עם התקרב מועד הסיום, ניסו שתי הקבוצות לתקן את מאזן השערים ובדקה ה-88 פסק השופט בעיטת עונשין לזכות הפועל. מה גדולה היתה ההפתעה כאשר הכדור, שגורה במרחק 18 מטר על-ידי רבינוביץ, חדר לרשת והתוצאה הישונה ל-2:2. כדי להביא את המשחק להכרעה, נאלץ ה' שופט להאריכו ב-30 דקות נוספות. ציציק, אחד השחקנים הפעילים בשדה, ניצל היטב את הזמן שנותר לסיום, ובאחת מפריצותיו ניצל אירובנה בין השוער מורחי והמגן דבורין, וגילגל את הכדור לשער הריק. השוער מורחי נטש מרחב עצבנות את המסך, והקבוצה הביתיית נשארה בעשרה. השער

הרביעי לזכות הפועל הובקע מיד אחרי כן, והמשחק הסתיים במפתיע בשער 2:4. מחויק הגביע הוכרע!

במשחק אחר ברבע הגמר, שהיה פחות מענין ופחות מתוח, גבר מכבי ת"א על חיל האוויר הבריטי מרמלה - 1:3. דגל-ציון ת"א ניצח קבוצה "פרטית" מחיפה של... מר מאגדר - 2:4 והפועל ראשון-לציון גבר על הפועל רחובות - 1:3.

משחקי חצי הגמר, שנערכו ב-8 בנובמבר, הסתיימו כמצופה. הפועל ת"א ניצח על מגרשו בשכונת מונטיפיורי את דגל-ציון ת"א - 0:2. מכבי ת"א נכנס לגמר לאחר שגבר ברחובות על הפועל ראשון-לציון 0:4.

רוח עזה שנשבה בשבת, ה-16 בנובמבר, באיצטדיון המכביה, לא הרתיעה 10,000 איש לעזוב את בתיהם ולבוא לחזות באחד ממשחקי הגמר הבלתי נשכחים בין הפועל ומכבי ת"א. אפילו הגנות של בניני התעוררה מסביב לאיצטדיון, היו צפופים מחיילים שעודדו את הקבר צות ועודדו באנגלית שוטפת וקולנית למשחק נמרץ. גם הם נחלקו לשני מחנות - "אדומים" ו"כחולים" - משום שכך היה להם נוח יותר לצעוק בשפתם. מאשר לבטא "הפועל" ו"מכבי"...

שריקת הפתיחה של השופט מרכוס באה לבשר ל-22 השחקנים על הסערה העתידה ל' התחולל ברחבה שבין שני השערים. כרוח-פרץ צים וגשם-זלעפות הסתערו חלוצי שתי הקבוצות. ככל שמחוגי השעור רחקו כ' שריקת הפתח, כן הלך המשחק והתפתח לדורקרב שהל' היב והיעזב את לבותיהם של אוהדי שתי ה' קבוצות. הישבו מרחקים וקמו רק כשנדמה היה כי הגה יובקע השער.

שוער מכבי, השוער האנגלי החסון ויפה התואר, וינטר, נאלץ לעצור ב-20 הדקות הראשונות מספר כדורים שנראו אבודים. רק בדקה ה-25 השתחררו מגיני מכבי מן הלחץ הרצוף של חלוצי הפועל, והעמידו פעמיים בזה את השוער מליקה במבחנים קשים. הפגות שער מכבי דמתה ל... הפגות טוברוק

— טענו אחר כך החיילים האנגלים, שהיו עדי ראיה לשתי ההפגות. אבל רק בדקה ה-43 עלה בידי הפועל לפרוץ את שער מכבי. היתה זו בפעם הראשונה והאחרונה. ד'וספה, הרץ הימני המוצק ונמרץ-הקופה, בעט בעיטת עונשין ר' יהודה פילוסוף, הקיצוני הימני, שעמד סמוך לשער, הצליח להחזיר את הכדור לרשת. בר מחזית נראה היה, כי שער זה לא יספיק להפוך על, אשר לא היטיב לנצל את הרוח העזה ש' נשבה בגב שחקניו.

אם 45 הדקות הראשונות היו סוערות במיד דה בלתי-משוערת, הרי 45 הדקות הבאות היו דרמטיות בצורה שאיש לא יכול לחזותה מ' ראש. בדקה ה-53, התלבש' אלמביק, הקיצוני הימני של מכבי, על הכדור, והבילו לאורך הקו וממרחק של 25 מטר בעט לתוך רחבת השער. מליקה, שיצא לתפוס את הכדור, הצליח אך בקושי להרחיקו לקרן. אלמביק בעט את הקרן בצורה נהדרת, הכדור הגיע לראשו של הרצל פריצנר, שבנגיחה נפלאה כבש את שער המסך וזו - 1:1.

"מאורעות" מסוכנים החלו להתרחש על ה' מגרש, כשכל קבוצה מנסה להשיג יתרון. התח' קפות נעשות מסוכנות יותר והבעיטות, שעיקר מטרותן היתה לכבוש את השער, נעשו רבות ותכופות יותר. אבל הרוח שעזרה לשחקני ה' פועל במחצית הראשונה, בגדה' בהם בשנית,

כאשר הפכה החלה מסייעת למכבי, שתקף נמר רצות.

בדקה ה-78 הרחיק השופט מרכוס את פלמן (בוצ'קה), לאחר שפגע במתכוון בסדי, והפועל הוסיף לשחק ב-10' איש. היעדרו של פלמן ניכר בקרב קבוצתו, ועתה לחמו חבריו מלחמת יאוש, כאילו ידעו שהטעורה אבדה. מכבי ניצל חולשה זו של הפועל ושליש דקות לפני הסיום פרץ פריצנר, הטעה את הורן וכבעיטת סיכוי, חזקה ומפתיעה, העביר את הכדור לסדי, שעמד בין רבינוביץ וד'וספה. סדי לא איבד את עשתרו נתינו. הוא ידע היטב, כי זו צריכה להיות הבעיטה הגדולית. סדי התקדם שלושה מטרים נוספים עם הכדור, וכאשר נדמה למליקה כי עלול להתרחש גם, בעט לפתע סדי והכדור החזק הטעה את מליקה במצופו ונחת בשער.

מכבי ת"א: וינטר, פילוסוף, פוקס, פריצנר, פלד, יעקב, סנחט, אלמביק, סדי, סכליס, נוי פריצנר.

הפועל ת"א: מליקה, פלמן, הורן, ד'וספה, רבינוביץ, רייז, פילוסוף, ארליך, ציציק, מאיר, שבעון.

אכן, לאחר 90: במחצית לזכות הפועל, 1:2 בסיום לטובת מכבי, ושוב התמונה האופיינית בגמר גביע: המונים נלהבים, נרגשים, ועוזרים הנושאים על כתפיהם את סדי וחבריו עם ה' גביע בפעלה רח' דיונגוף, בואכה העיר.

1936. קבוצת בני-יהודה אשר הצטיינה במשחקי הגביע. עומד מימין - נתן משה כיום אסנאי הקבוצה; עומד משמאל - רצון סולמי, תחילה שופט, כיום חובס; כורע (שלישי מימין) - נתן יעקב סולמי, המייסד; כורע (חמישי משמאל) - דוד סולמי, כיום מאמן.

בפעם היחידה: 12 שנים בגמר

12 השנים, שהבקיעו הבית"רים במשחק הגמר נגד מכבי חיפה, לא היו בהם כדי לחפות על הקנוניות והתככים של עסקני ההתאחדות. משחקי הגביע עמדו הפעם בסימן השתתפותן של קבוצות רבות מקרב הערבים, הארמנים, היוונים והאנגלים, שהוסיפו גוונים וצבעים לשלבים המוקדמים.

1940. אברהם בוגדנוב, גדול שחקני בית"ר ת"א בשנות הארבעים

דיים. אבל, וזו היתה לאחר מכן אחת ההפתעות הניעמויות, אנשי מכבי לא התמוטטו, ובמאמצים אלאגושיים, שגבלו בחקרבה אישית, עלה בידם להשוות עד לשריקת הסיום ל-4:4 אף ששתי דקות בלבד לפני השריקה עדיין הוביל לה הקבוצה הערבית 3:4.

כדי להגיע להכרעה, היה צורך להאריך את המשחק ב-30 דקות נוספות. הרצל פריצנר, אדריכל השוויון, הבקיע את השער החמישי והגיש עוד שני כדורים נפלאים, כדי שחבריו יבקיעו שני שערים נוספים ויסיימו את המשחק בניצחון מזהיר של 4:7.

המשחק הדרמטי, בו הובקעו 11 שערים, מצא את המשכו על שולחן ההתאחדות. הערבים הגיעו שו ערעור, ומאחורי דלתים סגורות נמצא פ"א סול בקרב הקבוצה הערבית, שנענשה והוצאה ממסגרת המשחקים. גורל דומה נפל גם בחלקה של הקבוצה היוונית, "רויאל-הלניק", קבוצה חזקה שהיו לה סיכויים רבים להגיע לגמר, אך העסקנות עשתה את שלה. משחק רבע הגמר נותר על המשך השתתפותם במשחקי הגביע. במשחק חצי גמר יחיד, שנערך ב-9 במאי,

בראשון-לציון. גבר בית"ר ת"א על מכבי ה" מקומו בשיעור 1:4 (0:2), ועזה למשחק הגמר נגד מכבי חיפה. שיעור להתמודד עם היוונים, לאחר שאלה קופחו עלה מכ. חיפה ללא משחק, ביום השבת, ה"6 ביולי, המייצבו שתי ה" קבוצות העבריות בפני הסוסט יון למשחק הגמר. הקבוצה החלטה של מכבי חיפה לא היווה תה אגוז קשה לפיצוח. היה זה רק ענין של מספר השערים שיובקע, ואכן, כל הניחוסים המוקדמים נתאמתו. הקבוצה החיפית מחוסרת הנסיון התמוטטה, כבר לאחר שלושת השערים הראשונים. בית"ר ת"א שנחשבת כאחת הקבוצות החזקות בארץ, ניצלה היטב את החולשה הפיזית של היריב, ולא פחות פתרט פערטם הורה השופט יון למרסו המגרס, כדי להניח בו את הכדור לפתיחה חדשה, לאחר 1:5 בד מחצית הדר'צדית. הסתיים המשחק בתוצאה הגבוהה ביותר בתולדות הגביע — 12:1.

בית"ר ת"א, מורחה פנץ, רינגדוק, סטרן, דבורין, גנב, בוגדנוב, חורטש, שפיגל, שניאר, גרינוולד.

מכבי חיפה: שמחון, לונברון, דוידקה, לופט, פקטור, ויידלה, יחנן, יובל, סקס, מאיר, בלקננד.

1942

המשחקים המוקדמים היו סר ערים, סעוניים וריב'סות. כל מובן, שלא חסרו גם... שיעור רות, ההפתעה המרעישת הראשונה נפלה בי משחק של בחוקת הגביע, הפועל תל-אביב, כאשר ב-14 בפברואר עם פתיחת הסיבוב הראי שן היא ניצחה על ידי מכבי נס'ציונה בשיעור 4:1 (1:1) הוצאה מן המשחקים בית"ר ת"א גבר ללא קושי על "אוסלמיק" מחיפה בתוצאה הגבוהה — 15:1 (0:3). מכבי ת"א גפיר בר-2 (0:2) הפועל ירושלים הוקק למשחק שני בו ניצח בחמישי שער אחד — 1:2. אינו גורל ציפה גם לקבוצת מכבי חיפה שנאלצה להתמודד פע' סיים עם הפועל פ"ת 0:0. מכבי אבטי לום ניצח את מכבי ירושלים 2:3. מכבי נתניה גבר על הפועל חדרה — 1:4. אותה הוצאה השיגה גם מכבי ראשון-לציון במשחק נגד בגרי'נדת ת"א ואילו הפועל חיפה השיגה תר צאה גבוהה של 2:5 על קבוצת "סרונה" מחיפה. בסיבוב השני שיעור ב"15 במרץ, ניצח מכבי ת"א את הפועל חיפה — 1:3. שבאב

אל-ערב סיימה באותה תוצאה (1:3) את מש' חקה עם קבוצת מנדה בית"ר ת"א גבר על מכבי פ"ת 3:0. מכבי ראשון-לציון סיים ב-2:1 עם נסיונל ספורט קלוב' מיפו. גם קבוצת מכבי חיפה ניצחה קבוצה ערבית, "קריסטיאן קלוב' מירושלים, בוכות שער יחיד (0:1), ר אילו מכבי נס'ציונה גברה על הקבוצה האנג' לית ר.א.פ.ס. מירושלים בשיעור 0:3.

במשחקי רבע הגמר שנערכו ב-11 באפריל, ניצח בית"ר ת"א את מכבי נס'ציונה — 0:1. מכבי ראשון-לציון גבר על מכבי נתניה — קא במשחק של קבוצת מכבי ת"א, שנפגשה 1:4. אבל ההפתעה המרעישת ביותר נפלה דווקא במשחק של קבוצת מכבי ת"א, שנפגשה בחיפה עם הקבוצה הערבית שבאב'אל-ערב. כבר ב' החילה המשחק הפתיעו הערבים את המכבים, כאשר מספר התקפות חזקות זרעו מבוכה בהג' נתב. שלושה שערים רצופים מרגלי חלוצי שבאב'אל-ערב, היקנו יתרון גדול לקבוצה ה' מקומית שקהל ערבי רב עוזדה ו"דרש" בקוליר קולות להמשיך ולהבקיע את שערים של היהו

1942. קבוצת בית"ר ת"א. עומדים מימין לשמאל — ורמט, המאמן לאיוש הס ז"ל, שכיניק, יוסיטוב, פוקס, מורחן, גרינוולד, בוגדנוב, המאיר, אלפסי, בירנבוים ונתן פנץ ז"ל.

האם עבר הכדור את קו השער?

הגענו למשחק הגמר המרתק והאכזר ביותר בתולדות הגביע. 4 דקות לפני הסיום בעט אלפסי כדור שטוח, שנעצר על ידי בנדורי בדיוק על הקו. לרבים מן הקהל נדמה היה, משום-מה, שהכדור עבר את קו השער וכי התוצאה הושוותה. אבל עוד לפני שהשופט יון החליט משהו, פרץ קהל רב לעבר המגרש, ונוצרה מהומה. השופט, שלא הצליח להמשיך במשחק, שרק לשריקת הסיום ובזה העביר את גורל הגביע להחלטת נשיאות ההתאחדות.

1947

לעומת הסיום המר המרתק, היה הסיכוב הראשון שנערך ב־19 באפריל הלש וחיווה מבלי שיהיה בו כדי להסיט מן המסלול את הרצים לגמר: מכבי חדרה סיים ב־3:3 עם הכה ת"א, מכבי נס־ציונה גבר על מכבי חיפה 3:5. מכבי ראש־צ"צ ניצח בחדרה את הפועל המקומי ב־4:5. ב־דרכי הקטר בנתניה גבר מכבי על בית"ר 3:6. הפועל הצפון ת"א ניצח את מכבי רמת־גן 1:6 וית"ר ת"א הביס את הפועל רחוב 1:5.

הסיכוב השני, שנערך ב־3 במאי, הביא סנסציה יחידה, כאשר מכבי רחובות ניצח על מגרשו את הפועל חיפה 2:3 והוציאו מן המערך את הפועל פ"ת ניצח בשער בחד את מכבי ראש־צ"צ (0:1), מכבי ת"א גבר על מעדון הספורט עתלית 0:5, בית"ר ת"א ניצח בקלות את הפועל ראש־צ"צ 0:4. הפועל הצפון ת"א גבר על חברו לליגה השנייה, הכה ת"א — 1:2, מכבי פ"ת ניצח את הפועל ת"א 1:4. הפועל ר"ג נפרד ב־2:4 ממכבי נתניה, ובירושלים גבר מכבי נס־ציונה על הפועל המקומי בשער 1:3.

משחקי רבע־הגמר, שנערכו ב־17 במאי, רמזו זר" לראשונה על הקבוצות שיגיעו לגמר. מכבי ת"א ניצח ללא מאמץ את הפועל ר"ג — 0:5. בית"ר ת"א, עשה חיים טובים עם הפועל ה"צפון ת"א — 1:6. מכבי פ"ת ניצח את מכבי נס־ציונה 2:4, ואילו הפועל פ"ת נאבק 120 דקות ללא הכרעה (2:2) עם מכבי רחובות. ב־משחק הגומלין ניצח הפועל את מכבי — 1:3.

במשחק חצי הגמר הראשון, שנערך ב־7 ביוני, ניצח בית"ר תל־אביב את הפועל פ"ת 0:2. בזכות שני שערים, אחד בכל מחצית, שכבשו אלפסי ובוגדנוב.

בית"ר ת"א: הינדי, שניאור, יום־טוב, דבר

רון, וייס, ישראל, בוגדנוב, פנץ, סימון אלפסי, וורטש, גרינולד.
הפועל פ"ת: גרבר, לטין, זילברמן, מורח, אהרון, שרון, פרנץ, סרגר, קופלמן, ע. שוהם, סגל.

במשחק חצי הגמר השני, שנערך ב־14 ביוני, הביח מכבי ת"א את השתתפותו בגמר. לאחר שניצח את מכבי פ"ת 2:3 (1:1). את השערים לת"א כבשו: גלור (37), מירמוביץ (48), גלור (53); לפ"ת: בן־דוד (8), שפיגל (25).

מכבי ת"א: בנדורי, אייזמן, חסון, חליבנר, טוריקה, פיקסמן, סידר, ת. גלור, מירמוביץ, י. גלור, סטודינסקי.

מכבי פ"ת: לוכסמבורג, זלצר, נוטמן, לויק, ב. גולדסטר, קרטר, לור, ש. בן־דוד, שפיגל, צימט, א. גולדסטר.

16 אלף איש באו ב־28 ביוני לאיצטדיון המכביה בתל־אביב, כדי לחזות בגמר הגביע בין בית"ר ת"א ומכבי ת"א. ואכן, הקהל העצום שיתר על מנחת השבת, היה עד לאחד המשחקים הדרמטיים, שסבבות רבים לאחר מכן עוד שימש נושא לויכוחים טעורים, כשאחד ממכבי טענים כי בנדורי עצר את בעיטתו של אלפסי לפני קו השער, ומאידך מוכנים חסידי בית"ר להשבע "בכל הקודש להם", כי ראו את הכדור חוצה את קו השער...

לפני המשחק התקיים טקס קבלת פנים ל־שחקני הפועל שחזרו מארה"ב. מר קוטביץ ברך בשם ההתאחדות, ומלמד השיב בשם נבחרת הפועל. טקס זה נעשה חגיגי עוד יותר בהגיש שולר מטעם מכבי וקולרמן מטעם בית"ר וזו פרטים לנבחרת הפועל וקבוצות מכבי ובית"ר הסתדרו משני צדי מקום הטקס.

ואז עלו שתי הקבוצות על המגרש, ראשונה מכבי ואחרית בית"ר, ושתיהן זוכות למחאאות

כאשר נצחון אחד לא הספיק...

ארבע שנים רצופות נמשכה ההפוגה במשחקי הגביע. יש מי שתירץ את ההפסקה במאורעות המלחמה, ויש מי שהאשים את מארגני המשחקים בשחבת, "מתוכננת", כדי למנוע את נפילת הגביע לידיים שלמרות, היותן עבריות — היו לרבים מן העסקנים ידיום, "בלתי-רצויות".

1946

באותו פרק זמן הלכו התקפות מכבי ונחלשו. המשחק נעשה משעמם ואיטי והכל ציפו לשריפת הסיום, שביטרה כי מכבי ת"א ניצח 0:3.

מכבי ת"א: בנדורי, חסון, גלור, טוריקה, אלי פוקס, שלומון, סטודינסקי, קאשי, מירמוביץ, סידר, גורפינקל.

הפועל ראש־צ"צ: חדרובו, אברך, יורעאל, אושדי, הוכנברג, אקוע, אביוב, מורח, שטוב, עדיני, רחמים.

האווירה ששררה באיצטדיון היתה חגיגית ורבים ציפו לרגע בו יימסר הגביע לראש ה־קבוצה המנצחת. והיתה סיבה מיוחדת לכך: מר אריה סירקין (כיום שריג, ממנהלי משרד הבטחון), אשר השתחרר ממצעז הבריטיים, לאחר שהואשם בהברחת נשק ל"הגנה", כובד במסירת הגביע לקבוצה המנצחת, ואילו הגב' סירקין חיר לקה לשחקנים את המדליות.

1946 שלום שלומון, אחד המגינים המצטיינים בשנות הארבעים הודף כדור מתוך שערו.

בצונו של הפועל ראשון לציון על הפועל ת"א וכניעתו של מחזיק הגביע (בית"ר ת"א) למכבי נס־ציונה, היוו את הסנסציה של השלב המוקדם. נשירתן של קבוצות חזקות הקלה על מכבי ת"א ועל הפועל ראשון לציון להגיע למשחק הגמר.

ב־15 במאי נערכו שני משחקי חצי הגמר. מכבי ת"א הביס את מכבי נס־ציונה 2:6. והפועל ראשון ציון סיים בדחוק את משחקו עם הפועל ירושלים — 1:2.

שתי הקבוצות המנצחות פילסו דרכן לשלב הגמר, במשחק הראשון ביניהן שנערך ב־22 ביוני בראשון לציון, ניצח מכבי ת"א את הפועל המקומי — 1:3.

משחק הגמר השני (בסיום מה החלט. כי נצחון אחד אינו מספיק...) התקיים באיצטדיון המכביה בתל־אביב ב־13 ביולי. 4000 איש באו לראות את שתי הקבוצות, וכמוכן שגם הפעם היתה יד המכבים על העליונה. הם העלו לשה צעירים כשרוניים, שעתידים היו לעשות חיל בשנים הבאות. יעקב חדרובו שניצב בשער הפועל, לא יכול להושיע את קבוצתו. הוא גילה אכזב עמידה נחרת בין הקורות, אבל התקפות חלוצי מכבי שהיו מרובות, מתוכננות וחזקות. אילצוהו להוציא שלוש פעמים את הכדור מן הרשת.

עוד לפני תום 90 דקות המשחק, היה ברור כי יבול את הגביע. היה זה משחק חלי, בו שלד טה רוב הזמן הקבוצה הטובה יותר, ורק צמיח דתו האיננה של חדרובו כנעה תבוסה גדולה. קאשי, המקשר הימני של מכבי, כבש בדקה ה־17 את השער הראשון; יוסף מירמוביץ העלה את התוצאה ל־2:0 בדקה ה־16 וגורפינקל את השער השלישי והאחרון בדקה ה־34.

במהצית השניה גברו גלי ההתקפות של מכבי, אבל היה זה טוב אותו חדרובו בן ה־16, שהגן בצורה נפלאה על שערו וקלט את הכדורים עוד לפני שהגיעו למצב מסוכן.

לתפקיד קיצוני ימני. המשחק מתקרב לסיומו ומתנהל בתרשיות משני הצדדים. 5 דקות לפני הסיום יוזם בית"ר התקפת אלפסי ברעם. בנדרסקי עוצר ועוד לפני שהשופט החליט משהו, הציף קהל את המגרש ומנעו את המשך המשחק השופט נאץ לתפוס את התחרות.

המחשבות שפרצו ביצעים עברו כל גבול. ואיש אינו יודע מה מתרחש בעצם. שמועות שר נות מהדהדות בחלל והמסורבלת מנסים לתקוף את השופט. המאורעות מתרחשים בקצב מהיר ומגיעים לשיא. כאשר סגן בית"ר, יוסטוב, כ"ח פלס לעצמו דרך לשולחן שעליו ניצב הגביע. הוטף את הפרס לידי ונישא על כתפי אחדי הקבוצה השרים. הגביע הוא שלנו..."

אבל. הגהלת ההתאחדות החליטה בישיבה מיוחדת. שנערכה כ"ח באוקטובר למסור את הגביע לשנת 1947 לקבוצת מכבי תל-אביב. מר חיים גלובינסקי מסר את הגביע לידי קבוצת מכבי בשם ההתאחדות.

לשער ריק, 0:2 לטובת מכבי. אך מיד מקבל סנץ את הכדור ובוועט בעיטת חוקה לפנה הר ימנית הנמוכה של השער והכדור — בפנים. 2:1. פצצה של אלפסי אין בנדרסקי מחזיק כי הוגן, אך איש אינו נמצא ליד שער מכבי כדי לנצל זאת.

בדקה ה'20 משיג מכבי שער שלישי. טוב מוסר שולר למרכז ומירמוביץ מצליח לכבוש את שער בית"ר בפעם השלישית. הינדי עוצר בעיטת מסוכנת של גלור. סטודינסקי ופוקס. ומגלה כאן יכולת רבה. מצד שני מנסים בוגדנוב סנץ ואלפסי לכבוש את שער מכבי, אך הבעיר טות מסתיימות ב-קרנות. לאחר בעיטה של בוגדנוב. סוגע הכדור בקורה. חוזר לרגלי אל- פסי וזה בוועט מיד פנימה. בדקה ה'28 — 2:3 למכבי.

הקהל עולה על המגרש. אך הסדרנים מרחיקים אותו ולאחר 5 דקות נמשך המשחק. ישראל וגרינוולד מחליטים במקומות. וגם בוגדנוב חוזר

1947. אברהם בנדורי כשתי המונות. בגמר הגביע נגד בית"ר ת"א. (2:3).

1947. קבוצת מכבי תל-אביב. עומדים מימין לשמאל — אפסאי פסק, שלומון, נעמן, טוריקה, גרפינקל, סטודינסקי, איומן, המאמן אגון פולאק, מירמוביץ, יונה פוקס, חבר ההנהלה גרסטל, אלי פוקס, כורעים — חסון, בנדורי, גרינברג, יהושע גלור, א. סודי, ההנהלה

אחר בעיטת עונשין לטובת בית"ר מגיע הכדור ליד שער מכבי אלפסי נוגח את הכדור, אך בנדרסקי מרחיקו באגרוף חזרה למגרש. בוגדנוב מרים שוב את הכדור כלפי השער, אך בעיטת חלוצי בית"ר מסתיימת ב-חוקץ. מכבי תוקף יפה ומסכן את שער בית"ר, אך הינדי מציל כמה וכמה פעמים באופן נהדר. ההתקפות מבוצעות לרוב מצד ימין על ידי שולר, המגלה יכולת רבה. במכבי מחליף יונה את מקומו עם סטודינסקי ובבית"ר מתחלפים בוגדנוב ופנץ. לבית"ר ניתנת עתה הזדמנות גדולה, אך סימון בוועט מ'2 מטרים לידי בנדרסקי. וורמש מת' פרץ יפה. אך הדבר מסתיים בקרן. התקפות מכ' כי נעשות מסוכנות שוב, אך אינן משנות את התוצאה והמחצית מסתיימת ב'0:1 לטובת מכ' בי.

פתיחת המחצית השנייה משתהה, כי השופט יון מחכה עד שהמגרש יתפנה כליל מן הקהל. מיד עם ההתחלה זוכה בית"ר בבעיטת'11 מטר, לאחר יד בתחום העונשין. הכל מצפים לשער המשווה, אך סנץ בוועט בעיטה חלשה ובנדרסקי תופס את הכדור. המשחק נחלש. וההתקפות מת' חלשות לסרוגין. כשיתרון מכבי בולט במשהו במשחקו הטכני.

בדקה ה'55 מוסר שולר מסירה שטוחה ל- מרכז. וגלור חומק מהינדי שיצא לקראתו ובוועט

כפיים. השופט מר יון רשופי הקו דודקוביץ ויונגרמן קוראים את ראשי הקבוצות להגרלה. וב'20:4 התחיל המשחק בהרכב הבא: מכבי — בנדרסקי, איומן, חסון, שלומון, טוריקה, פוקס, מירמוביץ, גלור, יונה פוקס וסטודינסקי. בית"ר — הינדי, שניאור, יום טוב, דבורין, חיים, ישראל, בוגדנוב, פנץ, אלפסי, וורמש ו- גרינוולד.

בית"ר מסחק עם הרח ולוחץ קשה. בדקה ה'5 בוועט גרינוולד אך בנדרסקי עוצר. בית"ר נשאר בהתקפה. ואחרי צירוף יפה ליד שער מכבי בוועט וורמש. פצצה, אך גם הפעם תופס בנדרסקי. בהתפרצות של חלוצי מכבי הודף הינדי את הכדור, שבא מבעיטה של סטודינסקי, לקרן.

אחרי 10 דקות משתחרר מכבי מן הלחץ וההתקפות הן הדדיות. השג נהדר מראה הינדי. כשבשעת התקפת מסירות של מכבי זינק ותפס את הכדור. בדקה ה'20 מתנהל "קרב איגרוף" על כל חוקיו וכלליו בין יום טוב ומירמוביץ. השופט יון מחלל פרשה זו ודורש שהשניים יל' הצו ידיים והמשחק נמשך.

בדקה ה'23 קרן לטובת מכבי. שולר בוועט. ומירמוביץ כובש בראשו במהירות שער יפה. בדקה ה'24 חל רגע מסוכן ליד שער מכבי. ל-

לאחר 17 שנה חוזר הגביע לפ"ת

שנת 1952 הביאה אורח ותיק ונכבד אל מחזיקי הגביע הישראלי, מכבי פתח-תקוה. קבוצה זו, שייצגה במסירות, במרץ רב ובעקשנות את אס-מושב, פסחה בהדרגה על מכשולים גבוהים וקשים, והחזירה לאחר 17 שנה את הפרס היקר לעירה.

1952

קבוצות ליגה 2 היו הראשונות שנמכסו לבערבה בשבת ה'24 בנובמבר 1951: אחוזת-ערים חיפה — הפועל בח'ליאל 0:7; הפועל בית ליד — המכסן חיפה 0:7; מכבי טבריה — הפועל עכו 0:3; הפועל באר-שבע — ביתר יפו 0:1; הפועל בענה-עליה — הפועל כנרת 1:2. בסיבוב השני, שנערך ב'27 בדצמבר, גברו ב'ירושלים חיפה על ביתר ירושלים 2:3; מכבי רמת-גן — מכבי ירושלים 0:6; הכח ת"א — הפועל הרצליה 2:5; מכבי יפ"ו — דגל-יהודה ת"א 0:6; הפועל כפר-סבא — הפועל בית-ליד 2:2; הפועל ירושלים — מעוזן ספורס עתלית 2:5; הפועל נתניה — מכבי חדרה 0:4; הפועל רעננה — ביתר נתניה 0:11; הפועל קריית-חיים — הפועל בענה-עליה 1:4; הפועל כפר-אטא — הפועל באר-שבע 0:5; הפועל חדרה — ביתר ראש-לצ 0:11; מכבי נס-ציונה — הפועל הנבל חיפה 0:4. הסיבוב השלישי שנפתח ב'5 בינואר 1952, שיתף קבוצות הליגה הראשונה. הפתעות ואכזריות שרדו בערבוביה, ההפתעה הגדולה הייתה הצאתו של ביתר יפ"ו מן המסגרות ע"י

הפועל חיפה שניצח 1:3 (1:2). מכבי רג' סילק מן הדרך ב'2:1 את מכבי חיפה לאחר 1:1. הפועל פ"ת גבר בקרסי על הפועל בלפוריה — 2:0 (0:1). הפועל הנבל חיפה השיג נצחון נאה על הפועל ירושלים — 0:1 (0:0). מכבי ת"א הוציא את מכבי נתניה ב'3:0. הפועל ת"א זכה בנצחון קטן של 1:2 על הפועל קריית-חיים. מכבי פ"ת הביס את הכח ת"א 1:5. מכבי יפ"ו את הפועל באר-שבע 0:6 ומכבי רחובות את הפועל רעננה 0:10. הפועל חדר ב'ת גבר עם בג'יריהודה 1:5. הפועל ראש-לצ — אחוות נוצרים חיפה 1:5; מכבי ראש-לצ — הפועל חדרה 2:3; הפועל רמת-גן — הפועל נתניה 0:3; הפועל כפ"ס — מכבי זכרון יעקב 1:3; הפועל זכרון יעקב — הכח חיפה 0:1. הסיבוב הרביעי היה מרתק ומענין. הפועל חיפה נפרד בתיקו (0:0) מהפועל ת"א (אחרי הארטה). הפועל פ"ת ניצח את מכבי רחובות 0:2. בדרכי הרמת-גני גבר הפועל על מכבי 1:2. מכבי ת"א — הפועל ראש-לצ 0:3; מכבי פ"ת — כפר-סבא 0:2; הפועל הנבל חיפה — הפועל זכרון יעקב 0:3.

1952. קבוצת מכבי פ"ת: ער מדיים מימין לשמאל: זילבר שטיין, ש. ב'דרור, שניידר סר, המאל גאל מכליס, ע. כרמלי, שפיגל, טורקניץ, א. כרמלי, כורעים — צוהר, בוך, י. ב'דרור ושרף.

במשחק החור טוב נפרדו שתי קבוצות הי פועל ת"א והיפה בתיקו 1:1 (0:1). היה צורך לקיים משחק שלישי, כדי לקבוע מי יעלה להצי הגמר. המאבק הבר הסתיים בפעם השלישית בצורה מכיסה. 20 דקות לפני המועד החוקי, כשהמאזן מורה 0:2 לתל-אביב, הרהקתו של רסקין (ת"א) בדקה ה'70 גרפה לסערת-רוחות והסיטה את המשחק מכסלולו. הקהל הציק את המגרש מכל העברים וגרם לתגרות רציניות. בהן נפגעו סאמן הפועל ת"א, צבי ארליך (דוקטור) והשחקן שמילוביץ. לאחר מאבק רב הצליחו כוחות המשטרה והסדרנים להרחיק את הקהל מן המגרש, אולם קבוצת הפועל חיפה נעלמה... השופט יש'צ'פסקי היכה עד אשר החליט לסרוק לסיכום של המשחק הבלתי גמור.

3500 איש היו עדים לעלימות התל-אביבים, שנחגגתה במיוחד במחצית השנייה, בה הבקיעו את שני השערים. לזכות חיפה יש לציין, כי הופיעו בלעדי שוערה המצטיין גראור והרץ שלגור.

מיד לאחר ההפסקה נוצרה מהומה יד שער חיפה ורסקין, שעמד במצב נוח, הבקיע מקרוב את השער הראשון. בדקה ה'55 העלים השופט עין מבעטת'11 מטה, כאשר קץ עצר בידו כ' דור שנבעט ע"י פלמן. פרצו חילופי דברים ותחת לחץ שחקני ת"א פסק השופט יש'צ'פסקי בעטת קרן, שפכה לשער שני, בהתערבותו של חיים גלור. שער זה והפסקת המשחק 20 דקות לפני סיומה, הורידו את המסך על הדרמה שנמשכה 310 דקות.

הפועל ת"א: חדרורו, שוויצור, מורדוך, ב' לוס, ווייס, שמילוביץ, פלמן (בוצ'קה), רונבוים, חיים גלור, זילברשטיין, רסקין. הפועל חיפה: פליבצקי, פריד, קרופוטקי, גוימן, קוך, אהרונבסקי, נסטנבובר, אן'רבר, ברנשטט, הנדלר, מרטיץ.

במשחקי רבע הגמר, שנערכו ב'16 בפברואר, גבר ללא כל קרסי הפועל פ"ת על מכבי ראש-לצ 0:5 (0:2). גם מכבי פ"ת סיים את משחקו עם הפועל כפ"ס 0:5 (0:3). מכבי ת"א ניצח ב'2:0 את הפועל הנבל חיפה, ובמשחק הרביעי הכניס הפועל ת"א, "המחסייה" לשער הפועל רמת-גן.

במשחק חצי הגמר הראשון, שנערך במגרש הפועל ביפו, בשבת ה'22 במארס, חזו 5000 איש כיסולת נפלאה ובמשחק מוזר של מכבי ת"א שניצח 1:7 (1:3)... הפועל פ"ת הופתע מ' תוקפנותם של המארחים, ונאלץ להועיק את מיטב שחקניו לעורף, כדי להבטיח את שערו של ויסוקר, שהיה נתון בסכנה מתמדת. צעד זה הפך את המשחק לתד-צדדי, כש' מכבי תוקף והפועל מתגונן — ומתמוטט פעם

אחר פעם. השער הראשון שהובקע בדקה ה'13 ע"י שוהם, לאחר קרן של חדרורו, היה בו כדי להמס את האווירה. אך אחריו באו שבעה שערים לזכות מכבי: גלור (16, 68), ישראלי (20, 33, 51), סירמוביץ (44, 65). שפט: קאריו.

מכבי ת"א: בנדרור, מורדוקיץ, רונקין, טר ריקה, שניאור, אלי פוקס; ישראלי, גולדשטיין, גלור, סטודינסקי, סירמוביץ.

הפועל פ"ת: ויסוקר, שניידר, זכריהו, כהן, קרני, קרמר, סגל, לוי, שוהם, זליקוביץ, חדרורו, שער יחיד בדקה ה'67, מרגלי טורקניץ, הרץ את גורל משחק חצי הגמר השני והקפיץ את מכבי פ"ת מעל לכסול האחרון בדרכו לגמר הגביע הישראלי, כאשר ניצח את הפועל ת"א ב'24 במאי. התקווה לחזות במשחק גביע על כל סמניו וגילוייו נתבדתה. הדרקורב היה נמרץ, אולם חסר מתח ברוב שלביו. רק חוסר הוודאות לגבי התוצאה, עוררו התרגשות שעלתה ופכה לסרוגין.

אף כי לפני המשחק נראו סיכויי שתי הי קבוצות שווים, ציפו ליתרון קל של מכבי פ"ת, שגילה יכולת רבה במשחקי האחרונים בליגה. קבוצת מכבי נראתה מגובשת יותר מהפועל, ומשחקם המותכנן יותר של חלוציה נתן יסוד להנחה, שידה תהיה על העליונה, ואמנם, זו היר תה התמונה שנחגגתה לעיני 8000 איש, שבאו לאיצ'דין הרמת-גני, לאחר שהצליחו להתגבר על קשיי התחבורה של השבת. שפט: קליין.

מכבי פ"ת: בוך, י. ב'דרור, צוהר, ש. זיל ברשטיין, ש. ב'דרור, שניידר, כמר, ע. כר מלי, שפיגל, טורקניץ, שרף.

הפועל ת"א: חדרורו, שוויצור, מלמד, סמר לוביץ, וייס, צימרמן, מורדוך, י. זילברשטיין, זילובסקי, צ'צ'יק, פלמן.

מקץ שמונה חודשים, בשבת קייצית נהדרת של ה'7 ביוני 1952, הגיעה הדרמה הגדולה לסיומת. כשם שניצחו 0:1 את הפועל ת"א בחצי הגמר, הספיקה אותה תוצאה לשפיגל, ראש קבר צת מכבי פ"ת, כדי לקבל את הגביע מדיי מר חיים גלובינסקי, נשיא התאחדות הכדורגל.

התחרות עוררה ענין ומתח בלתי-רגילים, אך לא יותר מ'8000 איש באו לחזות במהלכה ב' מגרש הפועל ביפו. המשחק היה אוסיני לתח' רות גביע מכרעת, בה לא הורסם הדגש באיכות, אלא בשערים. 22 השחקנים לא השתחררו אף לרגע אחד מן העצבנות, בה היו שרויים למן שריקת הפתיחה של השופט מקס שניידר המנוח.

הדרקורב היה שווה כוחות, אך התנהל ב' עדיפות טכנית קלה של מכבי ת"א, שבגלל תק' רית פנימית נאלץ להופיע בלי מוכבו אלי פוקס. לעומת זאת, ניכר יתרונם הגופני של

3 שנים ב-4 דקות בעונת הכבי

משחקי הגביע של 1953 החלו אמנם במועד, אך סיומם לא בא אלא שנה לאחר מכן, ב-4 ביולי 1954. גרמו לכך קשיים שנערמו על שולחן ההתאחדות; משחקים בינלאומיים רבים בארץ ומחוצה לה, והארגון הלקוי של הביצוע. מכל מקום, מכבי ת"א, שעמל קשות כדי להחזיר לעצמו את הגביע, שאבד לו שנה קודם לכן, הכניע בגמר את מכבי נתניה 0:4.

1954

חק בגמר בפעם הראשונה בתולדותיו. שני הדי שפרים החיסטוריים שכבש מכבי ע"י ויאל ספיגל ויעקב הוויאס עוררו התרגשות רבה. שפט: הדקבין.

מכבי נתניה: נחמני סויטר, פרלמן, ח. מלה, י. מלה, מננס, סודק, הוויאס, טעקני, ספיגל, אסלן.

הפועל חיפה: גראור, ענתבי, שלנגר, הלר, קון, אהרונובסקי, סימנדיריס, גויסן, פריד, מר טין, דיאמנט.

במשחק חצי הגמר השני, שנערך בכפר סבא, הכניעה בעיטה עזה של יוסף גולדשטיין ממכבי ת"א את הפועל חיפה. היה זה בדקה ה-76, כאשר כדור של גולדשטיין שנעצר ע"י ויסקר, חמק מתאם מידיו והמשיך דרכו ל"שער הריק. את השער הראשון לזכות מכבי כבש שניאור בעבטת-11 מטר, ואילו שער ה"משוה להפועל חיפה נכבש גם הוא בעבטת-11 מטר ע"י שונשטין. שפט: סר.

מכבי ת"א: בנדור, פרופר, מתניה, חליב, גר, שניאור, רבינוביץ, ישראלי, גולדשטיין, גלור, רניק, נחמיאס.

הפועל חיפה: ויסקר, שונשטין, פריזס, חל"די, קרני, קרטר, סגל, סטלמן, קופמן, זליקוביץ, ווארון.

משחק הגמר ה-17 על הגביע הישראלי, שי נערך ב-4 ביולי על מגרש הפועל ביטא, ריכז סביבו רק 3500 צופים; שבאו לראות את מכבי ת"א מנצח 0:4 (0:1) את מכבי נתניה. היה זה הושג מפול של התלאביבים בעונת הכ"דורגל: אליפות הליגה וזכייה בגביע. היתה זו גם הפעם השביעית שהגביע הוקד נוסף למכ"בי ת"א. מכבי נתניה לא היתה יריב רציני ובעל משקל, והשאלה שריחפה באוויר לא היתה מי יוכח בגביע, אלא בכמה שפרים ינצח מכבי ת"א.

במתחית הראשונה לא ניתן לענות על שאלה זו בבהרה, כי למרות ההתקפות המרובות של

המשחקים המוקדמים, שברובם לא הביאו הפתעות גדולות, איפשרו לקבוצות הצמרת לע"י שות דרכן, בבחון לקראת שלבי הסיום. וכך אירע, שבי"29 במאי 1954, בכסגרת רבע הגמר, ניצחה בדרכי התלאביבי קבוצת מכבי את הפועל 0:1. הודות לשער שהובקע ע"י יוסף מירמוביץ, הקיצוני הסמלי, בדקה ה-68, ה"משחק לא הצטיין באיכותו בגלל רפויות של השחקנים, שחזרו ממשע הנבחרת הישראלית בדרום-אפריקה.

מכבי ת"א: בנדור, רניק, מתניה, חליב, גר, שניאור, רבינוביץ, ישראלי, גולדשטיין, גלור, נחמיאס, מירמוביץ.
הפועל חיפה: חודובוב, פלמן, גורדון, בלוט, שוויצר, זילברשטיין, רק, אפרוני, רונובים, י. פוקס, אייכין.

בנתניה התחולל קרב אכזרי, כאשר מכבי המקומי הכניע את הפועל כפר-סבא 3:4. לאחר 1:1 ב-37, שער הנבחון הובקע בדקה ה-118 ע"י פליקס.

מכבי נתניה: נחמני פרלמן, שוויטרה, מכ"נס, י. מלה, ח. מלה, טעקני, ספיגל, הוויאס, שוצקי, פליקס.

הפועל כפר-סבא: לויטה, ליטקובסקי, בוגין, כ"הן, מאירוביץ, רונברג, פרידמן, בולמן, סט"רסבורג, שפר, אברוצקי.

בדרבי החיפאי גבר הפועל על מכבי 2:1. לאחר רק 1:0 במחצית, בהבקיעו את שעריו הנצ"חון ב-22 הדקות האחרונות ע"י גויסן ופריד, את השער למכבי כבש אלמני.

הפועל חיפה: פלדשטיין, ענתבי, שלנגר, הלר, קון, גויסן, סימנדיריס, פריד, סימנ"דיריס א', מרטיץ, דיאמנט.

מכבי חיפה: שולץ, הלר, בוגדי, הרשקוביץ, כהן, ברצביץ, אלמני, אברהמי, ליאן, כהן, נ. צבי.

בשבת ה-5 ביוני הוברר כי מכבי נתניה שניצח בפתח-מקוה את הפועל חיפה 2:1, יש

כדור גבוה מראשו של מירמוביץ. המחצית מס"תיימת בבעיטתו של א. כרמלי לידו בנדור. לאחר ההפסקה משנה מכבי ת"א את הרכבו מן הקצה אל הקצה (בנדור, מורדקוביץ, רניק, גולדשטיין, שניאור, י. פוקס, טוריקה, פצור), ישראל, גלור, סטודינסקי, מירמוביץ). הרגעים חולפים במהירות והמתחות גוברת.

בדקה ה-55 נופלת ההכרעה הבלתי-צפויה. אמנון כרמלי מקבל את הכדור באגף הימני שניאור מנסה להרביקו, אולם הלה בועט ב"מהירות והכדור חומק בין ידי בנדור אל תוך הרשת.

מעשה מתפתח קרב" נושא, כש"א מנסה ל"זכות בשער-שוויין ופ"ת מנסה למנוע בכל מחיר.

המשחק מחריף ות"א זוכה בשתי בעיטות-16. המוחמצות בזו אחר זו ע"י שניאור. בדקה ה-80 ניתנת למכבי ת"א הזדמנות נפלאה, אלא שלרוע מזלו פוגעת בעיטה עזה של סטודינסקי בקורה.

ארבע דקות לפני הסיום בועט ישראלי קרן. הכדור מגיע לגלור, הממשיכו בברכו וראשו — מעל למשקוף. זו היתה, למעשה, ההזדמנות האחרונה לשינוי מאון השערים.

שחקני פ"ת, ששיחקו ללא ליאות, ורק סטיותיהם מן התנגדות הספורטיבית העיבו על הישגם ה"גדול. הרכבי הקבוצות היו כדלקמן:

מכבי פ"ת: בוג, י. בנדור, צוהר, זילבר"שטיין, ש. בנדור, שנידמסר, א. כרמלי, ע. כרמלי, שפיגל, טורקניץ, שרף.

מכבי ת"א: בנדור, גלור, רניק, טוריקה, שניאור, מורדקוביץ, ישראלי, גולדשטיין, מיר"מביץ, סטודינסקי, יונה פוקס.

ת"א פתחה במשחק תוקפני, אך נהדפה ב"מתיה וקצב המשחק האט. בדקה ה-5 פרץ שפ"י גל מיטקן ובעט מ-12 מטר לידו בנדור.

המשחק נמשך במתיחות, שהגיעה לשיאה ב"דקה ה-14. מירמוביץ השתחרר משמירת ש"בנדור ובצמד יחיד כששה מטר מן השער בעט בדיוק — ליד בוג. בדקה ה-17 פגע הכדור בידו שניידמסר בהגבת ה-16. מבלי שהשופט יציב מיד לאחר זאת פרץ ישראלי מיטקן וה"צמיד את הכדור למרכי, אך בעיטתו של יונה פוקס החטיאה את מטרות. ת"א הוסיפה לתקוף ללא תוצאות.

בדקה ה-28 ניבעת בעיטת-עונשין של שני"אור בקורה. לאחר שלוש דקות, מורדי" בוג

1957, סטלמן מחזיק בגביע — ממנו שנה יומיים לאחר מכן בטקס גשוואיו.

מכבי ת"א מנצח שוב במכאן אדה"ב

ב-22 בינואר 1955 נורתה הבעיטה הראשונה. היו אלה קבוצות ליגה ג' שנכנסו ראשונות למערכת, אך את עיקר ההפתעות הביא עמו הסיבוב השני, שדמה מבחינה מסויימת למשחקי הגביעי האנגלי, כאשר קבוצות ליגה ג' מדבירות את קבוצות הליגה הראשונה.

מלא הפתעות. הראשונה: נצחונו של הפועל חדרה על הפועל ת"א 0:1. השנייה: כניעת מכבי ת"א לנתיב להפועל רמתגן בשער 2:1. את הנצחון הגבוה ביותר השיג מכבי חיפה. שובר על ה' קבוצה הארתודוקסית 0:9. מכבי ת"א קרע 6 פעמים את רשת בנייהודה ת"א. מכבי פ"ת ניצח את הפועל מנהייהודה 1:4. הפועל פ"ת סיים ב-7:0 את משחקו עם הפועל נהריה. ובית"ר ת"א הסתפק ב-2:1 במאבקו עם הפועל יפ"ת. משחקי רבע הגמר, שנערכו ב-28 באוגוסט, הביאו כמה שינויים גדולים במירוץ אל הגביע. שקטה היה לחוותם מראש. את ההפתעה הגדולה היווה נצחונו של הפועל רמתגן על מכבי פ"ת. בשער 0:1. בשער שהוסיג בדרקה ה-11. בדרכי החיפוי ניצח מכבי את הפועל 0:4. בפ"ת גבר הפועל המקומי על בית"ר ת"א 0:4. ובסוף, הסד תפקי מכבי ת"א (בלי גלור) בחצי-הגמר שני רים נגד הפועל חדרה. במשחקי חצי הגמר שניצח מכבי ת"א את

1954. קבוצת מכבי ת"א. עומדים מימין לשמאל — בנדורי, שניאור, רבינוביץ, רפי לוי, גלור, ישראל, המאמן מ. בית'הלוי, מתניה, סורעים — פרופר, נחמיאס, סטודינסקי, יונה פוקס, זלמן קליאוש והמפסח ג'ק לוי.

1955
מתוך עשרה מיפגשים שנערכו ב-27 בינואר. בין קבוצות ליגה ב' ו-ג'. נצחו קבוצות הליגה השלישית בששה משחקים. ההפתעות היו מרעישות ביותר נסלו ברחובות. כאשר הפועל המקומי נכנע להפועל הרצליה 3:2. והקבוצה ה' אלמונית של הארתודוקסים מחיפה גברה על מכי ב' שערים 2:3. גשמים עזים דחו שניים מתוך 17 המשחקים שנערכו בסיבוב השלישי. ב-26 בספט. סיבוב זה לא נשא הפתעות. המשחקים נסתיימו לעתים אף בתוצאות גבוהות מן המסוער. הפועל ת"א ניצח את בית"ר ירושלים 0:5. הפועל פ"ת מיגר את מכבי יפ"ת 1:5. מכבי חיפה הכניס 9. בוליים לרשת הפועל נס'ציונה (1:9). בשני משחקים דחויים ניצח מכבי ירושלים את הפועל כפר סבא 0:1. והקבוצה הארתודוקסית מחיפה הביסה את הפועל ירושלים 2:5. הסיבוב הרביעי, שנערך ב-29 במאי, היה

מסירה מרהיבת של ישראל. ומקץ שתי דקות הוסיף גלור את הסעד הרביעי. שער המיטי, שהוביל שתי דקות לפני הסיום, הוכר תחילה ע"י השופט קאריו, אך בוטל לאחר ששופט הקו זהבי (השני היה אסא) קבע, כי סטודינסקי היה במצב נבדל בעת שבעט לשער. בסיום המשחק נמסר הגביע לקבוצה המנצחת ע"י שני ראשי ההתאחדות, היים גלר בינסקי ואורי נדב. באותו מעמד נמסרה שני גביעים להפועל ת"א ומכבי ת"א על הישגיהם בעבר. גביע רביעי נמסר לקבוצת 'מכבי ת"א ע"י מר אלברט גלור, עסקן ספורט ואיש עסקים מתורכיה. מכבי ת"א: בנדורי, רבינו, מתניה, חליב, נה, שניאור, רבינוביץ, גלור, גולדשטיין, ישי, ראלי, סטודינסקי, מירמוביץ. מכבי נתניה: נחמיה, שוירמר, פרלמן, ת. מלר, י. מלר, מכנס, בירגר, י. שפיגל, הוואס, טעזקי, סודק.

1960. כך נראה היה שער הפועל חיפה כאשר נ. רצבי מהפועל פ"ת (משמאל) כבש את שער השוויון (3:2) בחצי-הגמר.

1955. ד"ר יוסף לם, נשיא ההתאחדות מוסר את הגביע לישראל חליבנה.

את הכדור, אולם זה חמק אחורה ובמרוץ אילו עם סטודינסקי, כבש זה האחרון את השער הד שלישי, כשהוא נדבק ממש לקורה הימנית.

ברור, כי השער הנוסף שמן למדורה, תבלית את יתרון מכבי עוד יותר: מירמוביץ פרץ כ" סוסה ובעט בעצמה אך ויסקר הדף אל רחבתה. נחמיאס בא במרוצה וירה כדור חזק לשער, אך זה נקלט שוב ע"י ויסקר בצורה נהדרת.

רק בדקה ה-84 נכנע בנדורי לראשונה של משחק, ולמעשה, בשעם הראשונה במשחקו של מכבי בגביע הנוכחי: סטלמן פרץ במרכז ומסר בזמן הנכון לקופמן, שלאחר דריקרב קצר עם בנדורי, שנשאיר שרוע על הקרקע, בעט לשער

הריק מוויית קשה והכדור חדר לשער. 1:3. אם כי השער גרם להתעוררות מסוימת בסור רות פ"ת, היו כל ניסיונותיה לשווא. נוכח חול" שתה המסועת של הקבוצה האורחת ויציבותה של הגנת מכבי, גלור, שעבר לשחק כקיצוני שמאלי, "סטטיסטי" לאחר היסעו, ניסה בדקת הסיום להתגבר על מכאוביה, חלף על פני קרמר ומסר למרכז, אך איש לא היה במקום, ושריקתו של השופט פרוינר סיימה את המשחק ושולחה את השחקנים לטקס החגיגי.

מכבי ת"א: בנדורי, מתניה, רוניקו, חליבנה, שניאור, רבינוביץ, נחמיאס, גלור, ישראלי, מיר, מוביץ, סטודינסקי.

הפועל פ"ת: ויסקר, יפת, קרמר, חלדי, קר, ני, רביוב, מרכוס, סטלמן, קופמן, זליקוביץ, ציריק.

כאן, במצב של 0:1, כאשר לא עברו עדיין 30 דקות מפתחת המשחק, החל זה לקבל צביון תוקפני והפגיעות הגופניות הפכו תדירות. חלדי נפגע ויצא לדקות ספורות, אך מכבי לא ניצל מאומה בפרק זמן זה. בדקה ה-31 התחוללה דר" מה שאינה נפקדת בדרך כלל במשחקי גביע: סטודינסקי, "משך" את הכדור במהירות, נכנס צמק לתחום ה-16' ובעט לכיוון השער, אך הכ דור פגע בידו של קרמר וגרם לשריקה חדה. מירמוביץ ירה את בעיטת ה-11' אכנס נמוך ר לפינה, אך ויסקר היה במקום לפני הכדור הא" שי, לאחר זינוק ראוי להערכה.

שלוש דקות הספיקו לקהל לעכל התרחסות זו כשהשער השני הובקע במהירות מסחררת. הר דות ליכולתו ותגובתו של גלור, נחמיאס רץ עם הכדור, "חדך" למרכז והשאירו לגלור, שהתקדם באגף הימני, צפר, הסתובב, ובבעיטה שטוחה ירה כדור מפתיע דווקא ליד רגליו של ויסקר. 0:2.

זה היה, יותר ממה שכל פתח תקוהי שיער, וכבראה, שהדבר גרם לקבוצה שסבר פסיכולוגי, שהתבטא בחולשה מדהימה — ומאידך, סלטון מוחלט של מכבי, אולם, זה לא מנע ממנתיה להציל שער בטוח וכידי לאחר מכן, מרבינוביץ, לחזור על אותה תמונה ממש. גם שני מומנטים אלה, שהיו עשויים להביא לשני שערים מיוחלים, לא הזרימו ב"11' של פ"ת דם חדש, אם כי מר" כוס, אולי היחיד שבלט בזמן זה, שלח כדור מסוכן מעל ראשו של בנדורי וקופמן אחר ב" "משהו" להגיע אליו כדי להסיטו פנימה.

בדקה ה-42' בא רגע שהשאיר פקפוקים, מיר מוביץ פרץ יחיד ומטטרים ספורים בעט לשער, ויסקר הדף, אך הכדור נשאר, "חלוי" ונהדף ע"י מגיני פ"ת לאו דווקא ברגליהם ולא דווקא מחוץ לגבול השער, אך הכל היה מעורפל...

אם היוו המתח, המהירות והמומנטים חלק בלתי נפרד מ-45' הדקות הראשונות, הרי שלאחר ההפסקה ראינו יותר ראגבי מאשר כדורגל. ה" עייפות פקדה את שתי הקבוצות וההתקפות נשאו בתחילה אופי, "כבד" ובלתי מדוייק, ההתנגשות בין ישראלי לרביוב הציתה את השתול וגררה אחריה תקריות בין רוניק — מרכוס, ורביוב — ישראלי, לאחר שציריק לא הצליח בבעיטתו ל" שער, פרץ גלור יחיד, אך את בעיטתו הדף ויסקר רגליו מירמוביץ, שבעט שנית, אך שוב נהדף הכדור ע"י שוער פ"ת המצויין.

בדקה ה-61' פגע חלדי במירמוביץ על קו ה" 16, אך גלור בעט לתוך קשת התגנה.

בדקה ה-68' העניק סטודינסקי כדור מצויין לגלור שפרץ בסערה במרכז, חלף על פני קרני ועמד לבעוט, ויסקר ביצע את הוינוק היפה כ" משחק כשניתר לאורך 5 מטרים ונראה, כי קלט

1957. קבוצת הפועל פ"ת. עומדים מימין לשמאל — קופמן, ז. רצבי, נהרי, סטלמן, מזרחי, נחמיאס, רביוב, זילברשטיין, פרוינר, ויסקר, יפת, חלדי.

לשער, ויסקר בכל זאת זינק, גרם ע"י כך לקרן "דרמטי", גלור בעט והכדור שחלף על קו השער עבר גם את ויסקר, נחת על ראשו של נחמיאס ומשם הוטכן ברשת. 0:1.

שחקני הפועל נדהמו קמעה, אך היו רחוקים מכדי להניח את נשקם, מרכוס, שבלט ברגעים מסוימים יותר מכל חבריו, רץ עם הכדור לאורך כל האגף הימני, אך משהגיע מול בנדורי, בעט ישר לידי, מאידך, החל מכבי לקיים לחץ כבד שהתבטא במהירות ובמסירות קצרות ומדוייקות, שמצאו את נחמיאס בלתי מכוסה ואיפשרו, לו לשלוח כדורים מצויינים למרכז, שאחד מהם החד טא את ראשו של גלור, בינתיים, שגה מתניה לאחר "שעשוע" עם הכדור, קופמן ניצל זאת ובעט בעצמה, אך בנדורי קלט בבטחון, התקפה זו של פ"ת גררה אחריה שתיים נוספות: מרכוס פרץ טוב לבד ואילץ את בנדורי לזנק על הכדור, ואילו ציריק, שהיה הססן בכל 90 הדקות, החד מיץ שער בטוח בראשו, לאחר שקיבל מסטלמן כדור גבוה ומדוייק כ"3' מ' מהשער.

מכבי תוקף עתה במרץ רב ואטראט מתגלה עליונותו בשדה. התקפה נהדרת של ישרא, מצאה את מירמוביץ מוסר לגלור, אילץ את ויסקר להרחיק לקרן, בדקה ה-20' שוב באה הת" קפה יפה של מכבי, שעה שנחמיאס (מצויין ב" אותם רגעים), החזיר כדור בגובה בינוני למיר מוביץ והלה המשיכו לשער, אך לא זינק, גלור נטל את היזמה מיד לאחר מכן, עבר את יפת ובעט שויסקר יצא לקראתו, שלח את הכדור לשער הריק, אולם הוא חמק לו ליד הקורה הד רחוקה.

מכבי היפה 0:5 הפועל פ"ת גבר על הפועל ר"צ 0:2.

בתחילת המפגש וברגע פמפומים הקביל 197' ביוזמבר קול טאמבר ב"12' אלה איש, את שתי הקבוצות, שעלו לקרב המכריע על מגרש הפועל ביפו. הארייה המחוסמלת ביציעים הת" פרקה כקן 90 דקות, כאשר הקבוצה התלאביר בית גברה על יריבתה הגולה במשחקי הליגה, הפועל פ"ת בסעור 1:3 (0:2). הגביע הוענק ב" קמנד תנינו לראש קבוצת מכבי, ישראל חליבנה, ע"י השופט המחוייב נשיא ההתאחדות, ד"ר יוסף לם.

חלוצי הפועל הגרילו את המגרש כשהסמט נבנה, מכבי, מאידך, פתח במשחק: גלור מסר למירמוביץ, זה לחליבנה, אך הכדור חמק מחוץ למגרש. תוך 5 הדקות הראשונות התברר, כי פרץ טוב של הקבוצה נפגעו במחלת ההתרגשות ושחקי נהנו מסרו את הכדור — ישר לרגלי היריב... עד שהניאור בעט בעצמה בעיטת עונשין ב"25' מ' — מול למשחק.

המשחק התלקח כעה מרבינוביץ טעה, איש שר למרכוס לחמוץ על פניו, אך חליבנה הרחיק בסנייה האחרונה, בדקה ה-5' יצא אוהדי פ"ת מכליתם בעט שחלוי, שליטה ברחבת ה-16' של מכבי, עבר את הגנת ומסר למרכז, וקופמן נגח ל... קורה, מתניה אך למקום, הדף את הכדור, אך רק שניאור הציל ממש בהרחיקו לקרן. בדקה ה-8' בא שער מפתיע: ישראלי, שגילה יכולת טובה במרכז, הגיש לנחמיאס כדור "נקי", הקיצוני הצעיר בעט למרכז ורבינוביץ, שהשתלט על הכדור, בעט אותו בעצמה, אך כמטר מחוץ

הפועל פי"ת זוכה לראשונה בגביע

לאחר 17 חדשי מאבק על הגביע הישראלי, אשר החלו ב-11 בפברואר 1956, עלו מכבי יפו והפועל פי"ת להתמודדות המכרעת, שנערכה לראשונה באיטליה העירוני בחיפה ב-6 ביולי, ונסתיימה בנצחונה של הקבוצה הפתח-תקואית, אשר נטלה את הגביע בפעם הראשונה בתולדותיה.

1957

קודם ל-80 קבוצות ליגה ג' החלו ב-11 בפברואר 1956 אל המערכת הקשה למרות שמסחקי הסיכוב הראשון לא היה בהם כדי למר שוק קהל, כי היה חשוף מתח ונטיין, הרי התוצאות שהושגו במשחקים אלה היו גבוהות. את הניצחון הראשון השיג הפועל יפו, כ-19 המשחקים הראשונים. אולם המשחק בין הפועל גבעתיים והמכבי ירושלים החדה נסתיים בתוצאה מאכזבת, אך כל יתר התוצאות נעו בין 0:1 ל-1:0.

גם הסיכוב השני, שנערך ב-18 בפברואר, לא היה בו כדי להפחיד את קבוצות הצמרת, הן משחקים היו משמשים הדרגתיים, אך בעלי חום שרשרני. את התוצאה הגבוהה ביותר

השיגה קבוצת הפועל הרצליה, שמיגרה את הדרגה מ-0:8 ארבע קבוצות נאלצו להתמודד פעמיים כדי להגיע להכרעה. היו אלה הפועל גבעתיים — הפועל גבעתיים ז' (3:3, 1:2) ו הפועל יפו — קדימה יפו (2:2, 1:5).

אל הסיכוב השלישי, שנפתח ב-28 באפריל, הצטרפו קבוצות ליגה ב', שהוסיפו גוון וצבע למאורעות שהתרחשו במגרשים. להתפתחות גרמו בית"ר בנימינה, שניצח את מכבי רמלה 1:2, הפועל ראשלי"צ, שגבר על מכבי ירושלים 1:4, מכבי ירושלים נכנע 1:5 למועדון הספורט "שעת" לית; הפועל הרצליה ניצח את הפועל המגבש 0:3; מכבי יפו ניצח את הפועל צפת 3:4 וניצח חוגי של מכבי חדרה על הפועל בורגתא 2:7 — השלים את ההפתעות של הסיכוב.

1957. סלמנד נוגח את שער הנצחון נגד מכבי יפו (1:2) בגמר.

1957. השופט המכהן ד"ר יוד סף. למ. נשיא התאחדות הכדורגל, מוסר את הגביע לארי רי קרני ראש קבוצת הפועל פי"ת. לאחר נצחון קבוצתו ב-12 במרץ על מכבי יפו.

ב-20 באוקטובר נערך הסיכוב הרביעי, חלק גדול מקבוצות ליגה ג' גבר מן המאבק, וגם אלה שנתרו לא האריכו ימים. בית"ר רמלה הפתיע בנצחון את מועדון הספורט עתלית 0:3. מכבי חדרה סילק, לאחר קרב בן 210 דקות, את הפועל גבעתיים (1:4, 0:0). מאבק דומה ניהל גם הפועל רמלה עם הפועל יפו (2:2, 1:3). הפועל טכני-הצפון גבר על הפועל באר-שבע (0:3), והפועל הרצליה על הפועל לאבד-החדה (1:4).

קבוצות אכזריים נטשו בין שש הקבוצות שהתמודדו בסיכוב ביניים ב-27 באוקטובר, מאבק עז בן 330 דקות התנהל בין שתי קבוצות: קדימה יפו — הפועל טבריה (3:3, 2:3) והפועל כפר-איתא — הפועל הרצליה. שנאבקו גם הם 210 דקות — 4:4, 2:5 הפועל נתניה — הפועל ראשלי"צ 0:2.

קבוצות הליגה הלאומית, שהצטרפו אל הדרגה חמישית רק ב-20 באפריל 1957, ניקו את הדרך מכל מכשול: הפועל ת"א הביס את בית"ר רמלה 0:6; הפועל חיפה ניצח את הפועל רעננה 1:4; הפועל פי"ת, הכניס חצי תריסר למכבי יפו; מכבי ת"א נאבק 210 דקות כדי לנצח את הפועל יפו (1:1, 0:3); מכבי חיפה הכניע ב-1:4 את מכבי נתניה; הפועל קריית-חיים נכנע בפני הדרגה פועל טירה 0:3; בדורבי ההדרתי גבר הפועל על מכבי 2:3; הפועל כפ"ס ניצח את הפועל הרצליה 3:4; בית"ר זכה לסיים בנצחון 1:2 על הפועל ירושלים; הפועל מחנה-היהודה סיפק את מספר השערים הרב ביותר כאשר מיגר ב-1:8 את הדרגה פועל נתניה; שמשון ת"א גבר על הפועל רמלה 1:2; מכבי רחובות ניצח את הפועל נתניה 1:2; והכח ת"א את הפועל רחובות 1:2. מכבי יפו ומכבי פי"ת עברו לסיכוב הששי ללא משחקים.

במשחקי רבע הגמר, שנערכו ב-15 ביולי, ניצח הפועל פי"ת את מכבי חיפה 1:2; הפועל ת"א את הפועל כפ"ס 0:4; לאחר הארכה (0:0, 0:0); מכבי ת"א גבר על מכבי רחובות 0:2 ואילו הקבוצה האסייזה מן העסק, הפועל ב"ר פוריה, נכנעה למכבי יפו 1:4.

במשחקי חצי הגמר ב-22 ביולי הפתיע מכבי יפו, כאשר ניצח את הפועל ת"א על מגרשו, בזכות שער יחיד בדקה 36. היה זה כאשר ג'וזפטיאן בעט מקרוב, הכדור פגע בקוויאסק, היטעה את הודורוב והחדר לרשת.

מכבי יפו: אנגלו אביגדור, לוי גל, שניאור, טוריקו קליס, אריה ג'וזפטיאן, כלב, סירגוד, הפועל ת"א: הודורוב, שיימן, כהן, קויאסק, לבקוביץ, ב. גולדסטיין, חיים גלור, ד. גולדשטיין, רחובות, טיש, סיכאלוב.

במשחק חצי הגמר השני, בין הפועל פי"ת ומכבי ת"א, נערך בחיפה דו-קרב בן 120 דקות, שנסתיים ללא הכרעה — 2:2 שער המשווה הוביל קע בדקה 119 ע"י מתנה, את יתר שלושת השערים כבשו: נהרי (39, 98) להפועל ומורמור ביץ (57) למכבי.

במשחק חוזה, שנערך ב-1 ביולי בתל-אביב, ניצח הפועל פי"ת את מכבי ת"א 0:2 תוצאה למשך חק הגמר.

הפועל פי"ת: ויסקר, יפת, קרמר, חלדי, קרני, רכובוב, קושמן, סלמנד, נהרי, רצבי, רדלר, מכבי ת"א: בנדורובי, מתניה, שרשר, רבינר, ביק, רונגי, גלינגר, ישראלי, נחמיאס, י. גלור, מורמור, וינה פוקס.

וכך הגענו ליום ההיסטורי בתולדות הפועל פי"ת, כאשר ב-6 ביולי העניק הדרג יוסף לס, נשיא התאחדות הכדורגל, בפעם הראשונה ב-51

דפי לוי וגלדז עשו זאת שוב

שנה תמימה נמשכו משחקי הגביע של 1958, למן ה-2 באוקטובר 1957 ועד ה-30 בספטמבר 1958. משחקים הוגנים ומאבקים בעלי אופי פראי, שופטים מצליחים ושופטים שוגים — זו היתה התמונה אשר נתגלתה לכל אלה, שעקבו בערנות אחר ההתפתחויות במגרשים.

1958

ב-12 בספטמבר 1957 נכנסו ראשונות למערכת 126 קבוצות ליגה ג', כדי לנסות להגיע לשלבים מאוחרים יותר. על שולחן הזכיר ההתאחדות לכדורגל נוספה, ערימת זרחות של 43 משחקים, שנסתיימו ב-0:3 ללא תחרויות, כיוון שהיריבים, לא הופיעו.

את התוצאה הגבוהה של הסיבוב השיגה קבר צת הפועל הרצליה, כשהדביקה את הפועל רע"ג ב-2:14. תוצאה שניה בעלת "מספרים" היתה במשחקו של הפועל הדרום, שמיגר את בית"ר עקרון 1:12. הפועל הצפון ירושלים ניצח את הפועל עוריקם 0:10. הפועל באר"טוביה גבר על הפועל גן יבנה 0:9 ומכבי נוהד"שלים גבר ב-1:7 על בית"ר באר יעקב.

הסיבוב השני, שנערך באיחור של 4 חודשים, שוב עמד בצל משחקי קבוצות ליגה ג' שלא היה בהם כדי להלהיב ולגרום למתח. עם התרוצצות שגרמו לתוזה קלה, יש למנות את נצחוני הגדול של הפועל הרצליה (0:7) על הפועל כר"כ כור, את הישגו הנכבד של מכבי בת"ים נגד בית"ר ראשון לציון (0:5), את נצחון הפועל חוליות (1:4) על מכבי טבריה ואת נצחוני "המועצה" של בית"ר רמלה על מכבי הרצליה (0:11).

הסיבוב השלישי, שנפתח ב-29 במארס 1958, הביא עמו "קרבנות" רבים, כמה מקבוצות ליגה ב', שהצטרפו למערכת, נאלצו להכניע תחת לחץ קבוצות ליגה ג'. מנצחות הסיבוב השני, הפועל מרחבים ניצח את הפועל רעננה 0:2; בית"ר לוד גבר על מכבי שמואל ת"א 1:1; הפועל הרצליה נפרד בנצחון של 0:3 מהפועל עתלית, ואילו הפועל נאות"מרדכי גבר על הפועל נתניה 0:3. את התוצאה הגבוהה ביותר השיגה קבוצת הפועל על טירת-הכרמל, שניצחה 2:7 את הפועל בית"ר אלעזר.

נצחוננו הגדול של הפועל הרצליה על בית"ר יפו 0:6, היווה פתיחה מעניינת של הסיבוב הרביעי, שנערך ב-19 באפריל. היה זה סיבוב מלא הפתעות, בהן נצחון בית"ר לוד על הפועל

באר"שבע 0:3. הפועל קרית-שלים שוב הוכיח את כושרו, כאשר גבר על הפועל קרית-גת 0:4. מכבי בת"ים ניצח את הפועל עין-הכרם 2:5. הפועל צפת נכנע להפועל טבריה 3:0. ומכבי רמת-גן גבר ב-0:3 על הפועל עכו.

חמש קבוצות ליגה ג' הגיעו לסיבוב החמישי, שנערך ב-3 במאי. את ההפתעה גרמה קבוצת הפועל הסכניתי, כאשר גברה על מכבי ר"ג 0:4. מכבי בת"ים ניצח את בית"ר לוד 1:3; הפועל הרצליה המשיך במסורת וגבר בנקל על הפועל נאות"מרדכי 0:3. והפועל חוליות ניצח את הפועל באר"יעקב. הפועל קרית-שלים, שהספיד בהיסה למועדון הכרמל, זכה בערעור ועבר ל-שלב הבא. מבין קבוצות ליגה ג' נותרו מכבי רמלה, שגבר על הפועל קרית-אוננו 0:4 והפועל טבריה, שנאבק עם הפועל אור יהודה וניצח 3:4. שוב עברו מספר חודשים וב-21 ביוני הופעלו מחדש לגלגלי הגביע, הפעם הצטרפו אל הלוחמים גם קבוצות הליגה הלאומית והליגה הראשונה.

הפועל ר"ג סילק את מכבי יפו 0:1; בית"ר ירושלים, גמר" עם בית"ר ת"א 0:2; וגם הנציגה השנייה של הברירה, הפועל, הורידה מן המסלול את הפועל כפר-סבא בשער בודד.

על שפת הכנרת גבר הפועל טבריה (ליגה ב') על מכבי הדרה (ליגה א') 1:2 (1:1; 0:0). לאחר הארכה, מכבי רמלה (ליגה ב') נכנע ב-1:2 להפועל קרית-שלים; בעפולה גבר הפועל המקומי על מכבי רחובות 3:5 (2:2; 2:1); לאחר 1:1 במחצית, הביס הפועל ת"א את הפועל הרצליה ב-1:2; הפועל ס"ת נאבק קשה במחצית השנייה, כדי לגבור על הכח ת"א 0:4. הפועל המכוננת גבר על הפועל חוליות 1:1. ומכבי שע"ר יריים נכנע לשמשון ת"א 0:5. מכבי חיפה ניצח את הפועל מתנה יהודה 0:2; מכבי נתניה גבר על בני-יהודה 1:1; מכבי ס"ת סיים ב-0:2 עם הפועל קרית-חיים, והפועל רחובות עבר לשלב הבא ללא משחק.

משחקי שמינית הגמר, שנערכו ב-28 ביוני, יעוצו את המסיבה אליה הצליחו לטפס, לאחר קרבות קשים, 9 קבוצות לאומיות. 4 מליגה א,

ה-42 היתה אולי המרתקת ביותר של המחצית הראשונה, היה זה שוב חלדי שהרים כדור גבוה, נהרי בא במרוצה, נגח בחוקה, אנגל וינק והדף, סטלמן השיב בנגיחה לשער הריק, אך שוב היה זה הבלם שניאור, שהרחיק את הכדור ממש מקו השער.

מכבי פתח את המחצית השנייה בהתקפת נסל, המשחק נעשה מהיר ונמרץ יותר, הזדמנות נהדרת ניתנה למכבי בדקה ה-52, כאשר ויטוקר קלט בקושי רב כדור מראשו של ג'וג'וסיאן. הדקה ה-57 היתה הדרמטית והמורטת ביותר, ארזיו כידרר עד לשער וכאשר נבלם ע"י שפיר באסר לג'וג'וסיאן שלא נשמר כהלכה וזה בבטחון, כאילו ידע מה גורלית תהיה בעיטתו, התקרב עד ל-5 מטר מן השער, וכאשר ויטוקר עמד מוכן ומופתח מן ההתפתחות המהירה, בעט ג'וג'וסיאן והכניע את שוער הפועל — 1:1.

המאורעות במגרש רדפו זה את זה, ובטרם שקטו הרוחות מהתלהבות הקהל הישראלי, הרים בריוב כדור גבוה מ-20 מטר, אנגל התרומם, אך ניתורו של סטלמן היה גבוה יותר, טוב יותר ותכליתי יותר, ולשמחת בני ס"ת לא היה גבול, כאשר הכדור צלל ברשת — 1:2.

הגביע שניצב בצידו של המגרש, קרץ לקבר צת פתח-תקות, אך עד לסיום נותרו עדיין הרבה רגעים עוצרי נשימה ומורטי עצבים ל-22 השח"קנים ולאחרי שתי הקבוצות, אחד מאותם הרגעים היה בדקה ה-65, כאשר שניאור ירה בעיטת עונשין מ-18 מטר, שנעצרה בקושי בקצה אצ"ענותיו של ויטוקר. שלוש דקות לאחר מכן חלף סטלמן על פני ההגנה, תוך כדי כידורו מסוכן, שניאור ניסה להכשילו, אך סטלמן מסר למזרחי שבעט לשער של אנגל, השוער ניסה לעצור, אך הכדור נשמט ממנו, נהרי המשיכו שנית ל-שער, הפעם הדף שניאור ל... רגלי סטלמן, ש בעט להפתעת כל, ישר לידיו של אנגל.

לחץ פ"ת נמשך, ואנגל היה עמוס עבודה, אותה ביצע בשלמות. בדקה ה-81 יעוצה בעיטה של ג'וג'וסיאן את הקורות. הדקות האחרונות הפכו למאבק חריף, אבל שני השוערים עשו את עבודתם בצורה שלא היתה בה כדי להביא מפנה בתוצאה, ושריקתו של השופט פריד בדקה ה-90 שמה קץ לדו-קרב המרתק.

הפועל פ"ת: ויטוקר, יפת, שפירא, חלדי, קר גי, רביוב, מזרחי, סטלמן, נהרי, רצבי, רדלר, חכבי יפו: אנגלו, אביגדור, ש, לוי, גל, שניר אור, טריקה, ארזיו, אריה, ג'וג'וסיאן, קליש, מירנדה.

אורי קרני קיבל את הגביע מידי ד"ר למ וכעבור שלושה ימים שתו ממנו שחקני הפועל פ"ת יין לרוב. בעת טקס נישואיו של אוריכל הר נצחון, נחום סטלמן.

תולדות הקבוצה, את הגביע לראש הקבוצה ר' שחקנה הוותיק, אורי קרני.

קהל של 10,000 איש מכל קצווי הארץ בא לחיפה כדי להיות עד ראיה למשחק המכריע ולמעמד החגיגי, המשחק, שנחל ע"י השופט הירושלמי פריד, היה מלא ענין, היו בו הרבה רגעים מרתקים ומורטי עצבים, שכמותם לא נראו מזה שנים באינטרדיין העירוני של עיר הנמל.

הישראלים פתחו במשחק והתקפתם הראשונה נבלמה ברגלי קרני. 5 הדקות הבאות עמדו בס"ר מן לחימה עצבנית, שיעקר מטרתה היתה להפ"ת תוך בבעיטת מכל מצב. בדקה ה-84 פרץ ג'וג'וסיאן, סיאן, בעיטתו המסוכנת מקו 16 המטר נבלמת בנושו של שפירא ואת הכדור החזיר של מירנדה, לפניה השמאלית, קלט ויטוקר יפה.

פריצה מסוכנת של סטלמן בדקה ה-12 הבר אה לשער שנפסל בסענת גבול, סטלמן, שכידור עם הכדור, חלף על-פני שניאור ונבלם ע"י ש. לוי, אך לא התבלבל, מסר במהירות למרכז, שם ניצב נהרי שבעט לרשת, אך השופט פריד שרק לבלבל, החליטה שהעיבה על שמחת אנשי פתח תקוה, לחץ חלוצי הפועל המשיך להתמתן עד לדקה ה-25, כשהנהי והנהי ההטיא מקרוב, כמו להכניע, גם שחקני מכבי לא סמנו ידיהם בבלחת החיכוך מספר התקפות מסוכנות, שבאחת מהן קבע ג'וג'וסיאן כדור שפגע בגופו של קר גי הישראלי סמנו שקרני עצר את הכדור בידו, התבעו בעיטת 11 מטר, הרחזות ביציעים סערו, אבל השופט פריד הורה לתמשיך במשחק והסדר הרשב על כנו.

אתה ההזדמנויות הטובות שניתנו למכבי יפו, היתה ללא ספק זו בדקה ה-29, כאשר ג'וג'וסיאן ניצל בערובות ו-8 מטר, כשהגבו אל השער, בעט לפתע בסיבוב כדור שהמק במילימטרים מן על ליבסוף, דקה לאחר מכן ניתנה גם לפ"ת הזדמנות נהדרת, כאשר רצבי העלה כדור גבוה לרחבת ה-16, סטלמן התרומם לנגיחה, אך זר נוקו המזחיר של אנגל הציל את קבוצתו משער ודא.

בדקה ה-32 ביצע רדלר בעיטת קרן מצויינת, והכדור שנחת על ראשו של סטלמן נגח לעבר הטינה הימנית, אבל שניאור ניצח לפתע רגל והרחיק את הכדור משער ריק, בדקה ה-38 שוב לא ניצל ראשו של סטלמן, כאשר מסר כדור גפלא לנהרי, שבעט 9 מטר לחוץ, המיפנה חל בדקה ה-40, כאשר חלדי בעט מימין כדור גבוה לעבר השער, התנגה הישראלית אצה לעברו של סטלמן, אך איש לא סילל שדווקא רצבי, שניצב בעמדה נוחה כשהגבו לשער, עשוי להביא יתרון ראשון, היחיד שהשיגה בו ואף וינק אליו היה השוער אנגל, אך ראשו של רצבי הכריע במאבק והכדור פורסר ברשת הישראלית — 0:1. הדקה

אחת מלינה ב' 27 מלינה ג' שמחה ואכזבה של-
טו במגשרים לסרוגין. בדרבי התל'אביבי הכי
ניעה בעיטה של יוסף גולדשטיין (0:1) את ה'
פועל ת"א. הפועל ר"ג גבר על מכבי חיפה 2:1.
וגם שני נציגי הבורה, בית"ר הפועל, זכו ב'
נצחונות יפים: בית"ר גבר על מכבי נתניה
0:3 הפועל על הפועל רחובות 0:4 הפועל קר'
ית'שלים ניצח טוב. הפעם את הפועל עפולה
0:2 הפועל חיפה ניצח את המכנתים 0:4 והפועל
פ"ת גבר על הפועל טבריה 1:4.

קבוצה שמשון ת"א נאלצה להיאבק פעמיים
עם מכבי פ"ת. כדי להכנס לרבע הגמר. המשחק
הראשון, שנמשך 120 דקות, היה מלוחה רגעים
דרמטיים. אדוידה פרופה, שחקנים פצועים. וכא'
לה שהורחקו מן המגרש ע"י השופט אדמוני.
שתי הקבוצות נפרדו בתיקו — 2:2 (2:2; 0:0).
במשחק החוזר שוב גילתה מששון ת"א שתפסה
מקום רביעי בטבלת הליגה הראשונה. עליונות
על מכבי פ"ת. שתפס את המקום ה' 11 בליגה
הלארומית. ה' 12 ביולי לא במהרה ישתכח מן ה'
שכחה. היה זה יאיר מדר בן ה' 17, שכבש
בדקה ה' 37 את שער הנצחון הצעיד את קבר
צנה לרבע הגמר.

למה עזולה לגרום החלטה פזיזה של שופט,
העדי הסערה שקבע ב' 19 ביולי. במגרש הפועל
ביפו. בעת המשחק הראשון ברבע הגמר בין
קבוצת מכבי ת"א הפועל פ"ת. שלא הגיע
לסיכום החוקי. בדקה ה' 44 פסק השופט דודאי
שער במפקק לזכות מכבי. מקרה זה ליבה את
יצירתה של שחקני הפועל פ"ת. שפטו על הש'
פט. אשר נאלץ לחפש מפלט ולבסוף הוצא מן
המגרש בתוך נידית. כשכשני עבריה פרטי ה'
מטרה.

הקריה מעציבה זו אירעה דקה לפני סיום
הבחצית הראשונה. בשעה שמכבי ת"א הוביל
ביתרון של שער 0:1. שהובקע בדקה ה' 26 ע"י
אהרונסקינד. 9000 הצופים חזרו לבתיהם מאוכ'
זבים וממורמרים. ואם כי לא הכל היו משוכנעים
בהבקעת השער השני. הרי טרובם גינו את
שחקני פ"ת על שיעשו דין לעצמם.

מכבי ת"א: בנדור, פרופר. ריגלו. גלזינגר.
מתניה. רבינוביץ. גלור. אהרונסקינד. גולדש'
סיין. נתמייאס. רפי לוי.

הפועל פ"ת: יוסקור. יפת. פריזוס. חלדי. קר'
גי. וילברשטיין. מורחי. סטלמן. נהרי. רצבי.
רדלר.

במשחק השני ברבע הגמר. בגבעתיים. הצי'
ליה פולבר להבטיח להפועל ר"ג את מקומו ב'
הציר הגמר. כאשר ניצל בדקה ה' 15 הודמנות
טובה. כדי להבקיע את שער הפועל ירושלים.
שפט: ורנר.

שלושה שערים של פרסלני (28). רובינש'
סיין (50) ונסטנפור (78) העלו את הפועל

חיפה שלב חצי-הגמר וסילקו מן הדרך את
קוטלת הענקים. הפועל קרית-שלים.

קבוצת שמשון ת"א היתה הרביעית שהצי'
טרפה אל משפחת ה"גומרים". הודות לשער כ'
בעיטת-11 מטר, שנוצלה יפה ע"י הבלם אליהו
כהן. ואשר הכניעה את שוער בית"ר ירושלים
בדקה ה' 89.

בשני משחקי חצי-הגמר. שנערכו ב' 20 ל'
ספטמבר. ניצחו כמקווה הקבוצות הטובות יותר.
שדילגו בקלות מעל למכשולים קטנים.
במגרש הפועל ביפו הוביל זלטקו צייקוב'
סקי את קבוצת הפועל חיפה לנצחון על ה'
פועל רמת-גן בשיעור 0:2 (0:0). שחקני חיפה
שגילו משחק מצויין ונמרץ. ביסס את נצחונם
רק... במחצית השנייה. בה נתנה העייפות אות'
תיה לרעה בשחקני רמת-גן. שלא יכלו לעמוד
במהירות חבריהם מהצפון. את שני השערים:
כבשו צייקובסקי (60) וגינובורג (89). שפט:
פריזנר.

הפועל חיפה: פלדשטיין. י. סימנדיריס. בן'
דוד. אשכנזי. מ. סימנדיריס. ששון. נסטנפור.
בן-ששון. צייקובסקי. גינובורג. שרף.

הפועל רמת-גן: זולר. מנר. מרגון. גיצי.
מורדוכוביץ. אפרוני. רוזין. שטלצר. קירשנברג.
ר. כהן. פדאל.

חצי תריסר שערים. ש"קרעו" בירושלים את
רשתו של שוער שמשון ת"א. דגור. העלו ללא
תקלות את מכבי ת"א לגמר. לאחר שזכה קודם
לכן בנצחון טכני על מחזיק הגביע. הפועל פ"ת.
השמנונים. שהיה להם הכבוד הגדול להגיע ל'
חצי הגמר. לא גילו דווקא במשחק חשוב זה.
את אותה רוח הקרבנה שציפו לראותה מצדם.
לאחר שכבר במחצית הראשונה ספגו חמשה
שערים. התמוטטו לגמרי במחצית השנייה. בה
עשו המכבים במגרש ככל העולה על רוחם.
אבל... דווקא לאחר ההפסקה לא הבקיעו אלא
שער אחד בלבד. רפי לוי. שהיה בכושר מצר'
יין. כבש חמשה שערים בדקות 5, 31, 33, 36,
58. גלור הבקיע שער גוסף (15). שפט פריד.

מכבי ת"א: בנדור. מתניה. ריגלו. פוסטר
לסקי. רוניק. גלזינגר. ישראל. גולדשטיין.
גלור. נתמייאס. רפי לוי.
שמשון ת"א: דגור. מדינה. מישאל. מורחי.
א. כהן. מלכה. יצחקי. מדר. מ. צדוק. מ. קינ'
דל. א. קינדל.

ביום ג' ה' 30 בספטמבר. יום בהיר וחם.
הפסיקו 12.000 איש את עבודתם ובאו לאיצ'
טדיון הרמת-גן. כדי להיות עדים למשחק
הגמר ה' 20 על הגביע הישראלי. בין קבוצות
מכבי ת"א והפועל חיפה.

קול פעמונים ורעשנים קידם את הקבוצות
העולות למגרש. אהרון ורנר. שנקבע כשופט
ראשי. עלה ראשון לשדה. כשליצידו פוסעים

שני עוזריו. שופט הקו וקרמן ואשכנזי. אח'
ריהם. בשתי שורות עורפיות. מכבי בצהוב'
כחול והפועל באדום-לבן.

המשחק. שנפתח בתנועה רבה. נעשה מאר'
חר יותר לאחד ממשחקי הגמר החלטיים. ה'
פורשים והדלים ביותר בתולדות משחקי ה'
גמר על הגביע הישראלי. שתי הקבוצות גילו
חולשה מדהימה. והרוסם הכללי היה. כי ב'
מגרש מתפתח מאבק שאינו מענין עוד את
22 השחקנים. נצחוננו הודאי של מכבי. הלא'
איכפתיות של הפועל. עשו רושם כאילו אין
לשנות עוד את העובדה שהגביע יישאר ב'
תל-אביב. מלבד איראלו רגעים דרמטיים ליד
שני השערים. גרם המשחק אכזבה.

הגילה. מכבי פתח. הפועל השיב בתנועה
עוד לדקה ה' 3, בה ניתנה למכבי הודמנות גדד'
לה: פלדשטיין השמיט כדור. לוי התמהמה
להשתלט עליו. נתמייאס החזיר לגולדשטיין
שהחטיא. לא הלפו אלא מספר שניות. ולוי
הקפיא את אהודי חיפה כשניתר לבעיטת-קרן
ונגח מעט מעל המשקוף. ישראלי עבר את כך
דוד בדקה ה' 6. החזיר כדור למגרש ליד קו
החוק. וגלור. שבא בריצה. החזירו פנימה. אך
שופט-הקו הורה על בעיטת-קרן מוקדמת.

צייקובסקי בעבר השני עמל רבות. שלח
כדורים אל רחבת ה' 16. אך רוניק ומתניה
עמדו על-המשמר. הודמנות היספית ברורה ה'
הוחמצה. אירעה בדקה ה' 13: צייקובסקי. הכ'
ניס' כדור מדוייק לבן-ששון. האחרון בעט
לרוחב השער ופרסלני לא הרביק את הכדור
הנחוץ להבקעה. גלור הוכשל דקה לאחר מכן על
קו ה' 16 וגולדשטיין גילגל כדור לנתמייאס ה'
יצא לחוק. שוב הודמנות מכבית שהוחמצה.
פלדשטיין יצא אל גלור הפורץ והאחרון בעט
מקרוב לחוק.

בדקה ה' 24 הובקע השער הראשון: לאחר
שפלדשטיין נכשל בקליטת כדור. נגע הכדור
בידו של בן-דוד. ורנר הורה ללא היסוס על
נקודת ה' 11. את השער הבקיע לוי כשהיתה את
פלדשטיין בלהט-מספרים: השוער קפץ לצד
השער הימני והכדור נכנס שמאלה — 0:1.

בנדורי זכה לעצירה ממשית רק בדקה ה'
29, לאחר שנסטנפור. הפציץ' מרחוק. 4
דקות לאחר מכן הדף בנדורי כדור מסוכן. כש'
צייקובסקי בעט למרכזו. ושרף הוסיף בעיטה
מכוונת. אך גלזינגר הרחיק בראשו. דקה ל'
אחר-מכן כבר הוביל גלור כדור בפריצה. בעט
למרכז. פלדשטיין שוב השמיט. ורפי לוי נחסם
כדי שלא יבעט לשער הריק.

מכבי היה ראוי לבעיטת-11 נוספת בדקה
ה' 37, כשגלור הכניס כדור לרחבת ה' 16. לוי
חטף אותו והמשיך אך הוכשל בגסות. ורנר.

שהצביע על נקודת הקרן. לא שרק לבעיטת-11
בטענת "חוק היתרון".

המשך המאבק עד להפסקה עבר אל רחבת
מכבי. בדקה ה' 40 מסר שרף מסירה מכוונת
לבן-ששון. שהמשיך מהאוויר והחטיא במעט
מעל לשער. ושלוש דקות אח"כ זכו החיטנים
בשער. אך אחד מחלוציהם. עלה על גבו של
פרופר תוך ביצוע היתור והשער נפסל.

את המחצית השנייה פתח שוב הפועל ב'
תנופה וצייקובסקי הפחית בבעיטה אדירה ר'
מכוונת. הכדור החליק את הקורה ויצא לחוק.
בפרק זמרוה קטף בנדורי מספר כדורים מסר
כניס. בדקה ה' 52 השתחרר מכבי להתקפה. גלור
בעט עזניק. הכדור הגיע לראשו של רפי לוי
שנגח בטהירות. אולם פלדשטיין קלט בצורה
נאדרת.

דקה אחת אח"כ נכבש השער השני. מול
החטאה של פרסלני. פתח גלור בפריצה סולו
נדידה. הוא עבר את שחקני הפועל בזה אחר
זה. היתה פעמיים את שומריו. מ. סימנדיריס.
המשיך לכדור והבקיע שער האופייני רק
לשיעי עצמו — 0:2.

לאחר שער זה החל מתח המשחק פג. רק
בדקה ה' 67 עורר גולדשטיין את הקהל. כשבעט
בשטאלו בעיטה מכוונת מרחוק. פלדשטיין נא'
לץ לזנק ולהדוף את הכדור לקרן. כדי להציל
את שער. נתמייאס. ברגלו הפצועה. ניסה להר'
ביל כדור יחיד. 5 דקות אח"כ. אך איבדו ל'
שורת מגינים צפופה. 4 דקות אח"כ נראה ש'
מכבי יוסיף שער וכנראה והיה ערשה זאת. אילו
היה נתמייאס בכוסר בריאותי תקין: ישראלי
הרים כדור. פלדשטיין ניכשל בנייתו. הכדור
הגיע לרגלי נתמייאס. אך הלה בעט קלות ר'
אשכנזי הוציא בניגחה משער ריק.

הפועל עבר לשורת התקפות. כשצייקובסקי
הכין כדורים נוחים לפעולה. אך יתר החלוצים
היו עקרים. 4 דקות לפני שריקת הסיום הקים
גלור את קהל הצופים. כששוב עבר בפריצה
מתעה את מ. סימנדיריס. דהר לכיוון השער.
אך בחר למסור דווקא. הכדור הורחק באמצע
מהלכו.

עתה נשאר הטקס. שהיה חיוור למאורע כה
גדול. אלמלא צייקובסקי. שהורה פרק של
דך-ארץ. כשעבר בין שחקני מכבי. נישקם
בזה אחר זה. ולא שכח לעשות זאת גם ל'
שחקניו...

מכבי ת"א: בנדור. פרופר. מתניה. גלזינ'
גה. רוניק. איזנבוים. ישראל. גולדשטיין. גל'
וד. נתמייאס. רפי לוי.

הפועל חיפה: פלדשטיין. י. סימנדיריס. בן'
דוד. אשכנזי. מ. סימנדיריס. ששון. נסטנפור.
בן-ששון. צייקובסקי. פרסלני. שרף.

ג'4:0 ל'4:3 - לעיני נשיא המדינה

יהושע גלזר, השחקן הותיק של מכבי ת"א, זכה ב-19 בנובמבר 1959 לכבוד הגדול ביותר שיכול לחלוס עליו ספורטאי — הוא קיבל את הגביע מידי נשיא המדינה, מר יצחק בן-צבי, לאחר שקבוצתו ניצחה במשחק גמר מרתק את הפועל פתח-תקוה — 3:4.

1959. אהרון שרשטינסקי, שר צר מכבי ת"א, הודף את בעיטת 11 המטר שנורה על-ידי ברעז קופסון, חלוץ הפועל ס"ת. בגמר הסנסציוני (3:4) באצ"ר טדיון רמת-גן.

מאבק עז את הפועל מחנה-יהודה — 0:1; הכת ת"א חזר מחיפה עם הפסד של 5:2 למכבי המקומי, והאורח הנכבד של הליגה השלישית סולק ע"י מכבי רמת-עמידר בשיעור 1:0.

12 שערים הובקעו במשחק הפועל ס"ת — בית"ר בנימינה (2:1); לסקציה של נס'ציונה לא אירע נס במינסה ביפו עם מכבי ת"א, אשר הסתפק בחצי תריסר שערים. הפועל ת"א היטיט מן הדרך את נציגי ליגה ב' מכבי ר"ג, (0:5) והפועל כפ"ס הפסיד (2:0) למכבי ס"ת. במשחק דינאמי, מרתק ועשיר ברגעים מר' רטי'עצבים, הוציא הפועל ס"ת את קבוצתו של צייקובסקי ממשחקי הגביע בשלב רבע הגמר, שנערך ב'24 באוקטובר. המשחק בס"ת היה אחד המעניינים והמתוחים במחזורים האחרון נים. שני שערים שהובקעו ע"י סטלמן (69) ורצבי (88) לעומת שער שכבש גינזבורג (12). הבטיחו לקבוצה מאס'המושבות את כניסתה לחצי הגמר.

מחץ רב ותנוסה בהתקפת מכבי ס"ת איש"רה לקבוצה לסיים בנצחון גבוה את משחקה עם הפועל תל-אביב — 0:5. מכבי חיפה דילג מעל למכשול רציני, כאשר גבר על מכבי יפו 0:3 ואילו מכבי ת"א ניצח בנקל את מכבי חדרה — 0:3.

בשבת, ה'30 באוקטובר, הוברר כי שתי הקבוצות שיתמודדו על הגביע יהיו שוב ה'פועל ס"ת ומכבי ת"א. שני משחקי חצי הגמר לא היה בהם כדי להסתיע איש, ומקווה נ"י צחו הקבוצות הטובות והחזקות יותר.

על מגרש הפועל ביפו, לעיני 10.000 איש, ניצח הפועל ס"ת את מכבי חיפה 2:4 (0:4). את השערים להפועל ס"ת כבשו: נהרי (10),

אחר 0:0 במחצית, ואילו הפועל ת"א עשה ב' דיוק אותו הדבר להפועל רחובות, אם כי בשני שערים בכל מחצית.

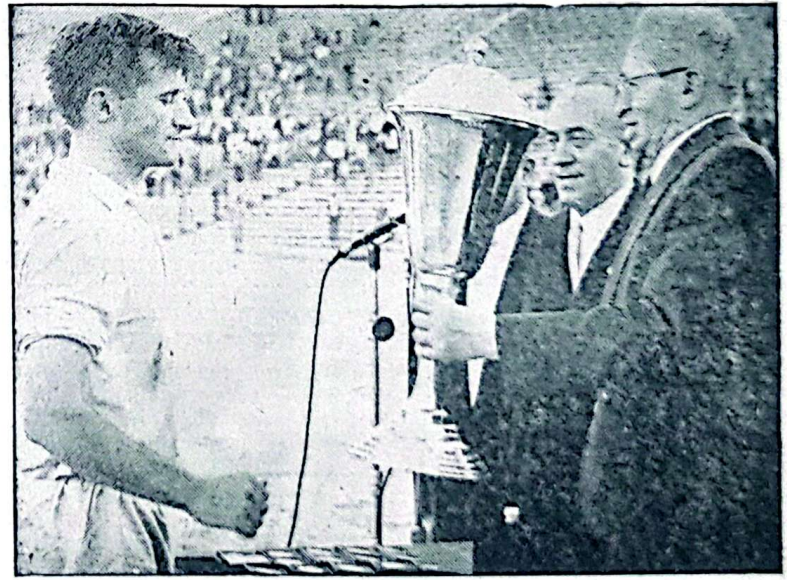
בפתח-תקוה נערך קרב עקשני בן 120 ד'קות (1:1) בין מכבי המקומי להפועל ר"ג, שמצא פתרונו רק במשחק חוזר בגבעתיים בו הצליחו שחקני מכבי להפוך יתרון רמת-גני בן 56 דקות לנצחון של 1:1. הפועל מחנה-יהודה גבר בקושי רב על בית"ר ירושלים 1:2, ובאותה תוצאה הסתיים גם משחקם של מכבי נס'ציונה ומכבי בת"ס. מכבי חיפה הכניס "ששיה" לשער מכבי ירושלים, אך קבוצת ה'פועל ירושלים הצילה את כבוד הבירה, כאשר אילצה את שוער הפועל אשקלון להוציא 6 פעמים את הכדור מן הרשת. לעומת שני שער'רים שספגה היא.

בפרדס-חנה סילק הכת ת"א את הנציג ה'אחרון של ליגה ג', הפועל המקומי, שנכנע בקושי בשעור 0:1. בית"ר בנימינה גבר על הפועל באר'יעקב 2:3, ומכבי רמת-עמידר נר'צה את הפועל המכוננית 1:2. בתדרה נאבקו מכבי המקומי והפועל ראש'ע 120 דקות, כדי להגיע להכרעה; לאחר 2:2 במחצית ר"ג ב' סיום. ניצח מכבי 4:8 לאחר הארכה. המשחק ה'16 של הסיבוב יכול היה להסתיים בסנסציה, אבל לאחר 1:1 בדקה ה'16, נשברו "ילדי" ה'פועל נתליאל בפני הניכר גיבוש, אשר יצאו למסע באי השכן (קפריסין) עם שבעה שערים לזכותם.

שבע קבוצות מהליגה הלאומית ואחת מ'ליגה ב' שיחקו ב'27 בספטמבר בשמינית ה'גמר. במשחק המרכזי גבר הפועל חיפה על הפועל ירושלים — 1:5; מכבי יפו ניצח לאחר

1959 טקס עזר ורב דרסם. שנשיא המדינה האציל עליו בנוכחותו, בא בסימו של מאבק כדורגל דרמטי, מרתק ורבת-הפניות, שאין זוכרים כ'פחותו לא רק במשחקי גביע, אלא בכדורגל ה'ישראלי בכלל. זה היה הסיום — אך כיצד נראתה ההתחלה?

הכל החל בדצמבר 1958. במשך חמישה סיבובים, שלא ניקו מליקויים ומחוסר תכנון, אגו מגיעים ל'12 בספטמבר, בו נערך הסיבוב הששי, סיבוב כולל הפתעות. שגור, "כאב ראש" לא מותס לקבוצות הלאומיות, שנאלצו להיאבק קשה כדי לפלס לעצמן שבי לטלבים הבאים.

1959. נשיא המדינה, מר יצחק בן-צבי, מוסר את הגביע ליהושע גלזר, מימין לנשיא עומד יושב-ראש התאחדות הכדורגל, מר יצחק זאבי

רצבי (35), קופמן (36), וסטלמן (43), ול' מכבי חיפה: הולד (60) והרדי (69). שפט בך חובי.

הפועל פ"ת: ויסקר, יפת, רדלר, חלדי, זילברשטיין, רביבו, מרקוס, סטלמן, נהרי, רצ' בי, קופמן.

מכבי חיפה: גרשניץ, האנו, שמולביץ, גרש' נהרי, אלק, ברצבי, הרדי, אלמני, מצלי, שפי' רא, הולד.

המשחק השני שנערך באיצטדיון העירוני בחיפה, מסך רק 4000 זופים. מכבי ת"א ומכבי פ"ת לחמו קשה כדי לצאת בכבוד מן המערכה. אבל הי' אלה יהושע גלזר (44) ורפי לוי (65) שביטאו את נבחת ת"א. לאחר מבצעים אישיים יפיע. חמש דקות לפני הסיום הורחק רפי לוי ע"י השופט כוזרי. לאחר שהתחנף כלפיו, שער מכבי ת"א נכבש בדקה 80 ע"י בךדרורי. מכבי ת"א: שרשטינסקי, פרופר, ריגלו, גל' זינגר, גזלי, פלשלי, וילנסקי, גולדשטיין, רפי לוי, נחמיאס, גלזר.

מכבי פ"ת: בוק, מלמד, ארלנדס, לבת, אה' הנוב, קטלן, ברצביץ, מנדל, בךדרורי, בג' לייבסר, בקר.

שבעה שורים דרמטיים הפכו ב19 בנובמבר את איצטדיון רמת'ן לסיך לחץ נועז. כאשר 15 אלף איש באו לראות את המאבק המכריע ה21 על הגביע הישראלי. בין מכבי ת"א וה' פועל פ"ת. שכבשת הכל ראו בו. מנצח בטוח, בעיקר בזכות התקפתו המוחצת — והגנתו הקפידה של יריבו. אבל קרה ההיפך.

תם הסקס התגיגי. השופט שלייער העיף מבט בשעונו ושרק לפתיחה. חיש נטל נהרי את הכדור ברגליו. פרץ כסופה את הגנת מכ' בי. אך נהדף לקרן. הכדור הוסט מבעיטת הקרן לסטלמן והתחטאה ראשונה — הלה גנח ל' קורה השמאלית. בעבר השני (דקה 2) פרץ גלזר באגפה. חלף על פני יפת, אך הוכשל על ידו ליד קו ה16. את בעיטת העונשין קלט ויסקר בחוזו. בעיטת עונשין נגדית מרגלי סטלמן, שילחה את המדור בחזקה לתוך.

ב10 הדקות הבאות הגיחו חלוצי שתי ה' קבוצות. בראשותם של גלזר, סטלמן ונהרי, במהירות רבה לעבר השערים — אך תמיד נהדפו לפני נסיון הבעיטה.

בדקה ה17 תיעתע נחמיאס במגיני הפועל. כסר לגלזר מול ויסקר, והאחרון הקדימו וצער. חלפו 3 דקות. גלזר פרץ טוב לאורך הקו, חלף על פני יפת והתיר בוית לתוך הרחבה, אך בתוכה הוכשל ע"י יפת. שלייער הורה על נקר דת ה11 ורפי לוי ירה בדייקנות את בעיטת העונשין ר'0:1 למכבי.

כעבור דקה הציל מתניה פריצה נהדרת של סטלמן ונהרי, בחסימה נועזת. "מסירת סרגל"

נוספת של סטלמן לנהרי מצאה את האחרון יחידי מול השער, אך הוא החטיא שוב. התקפת נגד של מכבי בדקה ה32 הביאה לשער השני, פרי מבצעו המזהיר של גלזר: רפי לוי היט קדימה כדור מדויק לגלזר, שעצרו, הטעה בתנועת גוף את זילברשטיין וירה ללא היסוס את הכדור לפינה הימנית הרחוקה — 0:2.

אולם חלפו רק דקותיים, כאשר שלייער פסק בעיטת ה11 נגד מכבי, לאחר עבירה של מתניה בתחום רחבת ה16. עתה ציפו הכל לשער המפנה — קופמן הגיח את הכדור על נקדת ה11 ובעט בגובה בינוני לעבר הפינה הימנית, אולם שרשטינסקי זכה לראשונה ל' תשואות הקהל, בהדפו בוניוק מהיר את הכדור. מי שסבר שהחמצה זו תשפיע לרעה על משחקה של פ"ת — טעה. סטלמן פרץ פעמיים — ונהדף, בעבר השני החמיץ גלזר מול ויסקר לאחר אירבהנה בין האחרון ומגיניו. ושוב רוחתו העינים לרחבת מכבי: נהרי מסר לסטלמן ש' פרץ במהירות, ומקרוב, תוך נפילה, בעט ל' חוץ. דקה לפני ההפסקה בעט נחמיאס בעיטת עונשין מ'30 מטר למשקוף.

הפועל פתח את המחצית השניה במהירות רבה. בדקה ה48 הציל גלוינגר את שערו ב' בעיטה מקו השער! לאחר שתי בעיטות עונשין לזכות מכבי ליד שער פ"ת. פרץ נהרי ובעט לקורה, השוער קלט ונפגע קל תוך התנגשות עם נהרי. אט'אט החל להסתמן יתרון ברור של פ"ת בשדה. אולם נסיונות פ"ת בקרבת שער מכבי — נסתיימו בהחטאות משוועות בעיקר של נהרי, שאיבד הזדמנויות בזו אחר זו. אולם כל זאת עד לדקה ה71: נחמיאס שלח את גלזר במרכז, ויסקר יצא מולו ונדמה היה שקלט, אולם לא — הכדור נשטט לרגלי גלזר שבעט חיש מהר לשער הריק, חרף נסיונו ה' נואש של יפת להציל.

שבע דקות לאחר'מכן הובקע השער הרביעי: עי: נחמיאס ירה כדור מימין לאגף השמאלי. אהרונסקינד הדביקו לפני שיצא לחוץ ובעט בימינו כדור מסובב לפינה הקרובה. ויסקר זינק לכדור החלש. שחקק במפתיע מתחת לבטנו לרשת — 0:4.

השער הראשון שכבש הפועל ע"י רצבי בדקה ה80 — לא עורר התרגשות ביצעים. אולם חלפו דקותיים נוספות שיצרו את המפ' נה הרב והמתח העצום בקהל ובשדה. היה זה לאחר שקופמן קלט כדור שנהדף מקורת שער מכבי והשכינו חיש ברשת — 2:4.

ואמנם, המבוכה שתקפה את מכבי, לעומת ההתאוששות הנפלאה של הפועל — ניבאה להמשך. חלוצי הפועל הסתערו על שער ת"א בשצף קצף ללא הפוגה והצליחו בדקה ה85

לצמצם יתרון מכבי ל3:4. לאחר שער שכבש מרכוס בבעיטה חזקה, תוך ערבוניה, בצד ה' שמאלי של שער מכבי.

ונתור 5 דקות לסיים. כל הקהל קם על רגליו, היצליח הפועל להסוות? שבעה מס' חקני קבוצה זו המשיכו באופטימה המוחצת. כפי שלא נראתה זמן, בעוד יריביהם חסרי אונים. בדקות ה86 ו87 ניצל שער מכבי בנס ע"י מתניה. 3 קרנות רצופים להפועל. אחת מהן (דקה 88) הקפיצה את הקהל, כאשר קוס' מן גנח בחזקה מעל השחקנים לפינה הגבוהה. אולם לפתע נראה שרשטינסקי בוניוק וירטואוזי. הוא הדף באגרופו לסדה. זוכה לתשואות טוע' רות.

נשארה עוד דקה. רדלר פרץ גם הוא קדי' מה — בעט חזק — אולם שרשטינסקי במבצעו המוצלח האחרון עצר את הכדור ושלח כעבור דקה את קבוצתו לקבל את הגביע מידי נשיא המדינה.

מכבי ת"א: שרשטינסקי, גזלי, ריגלו, גלזר, בגר, מתניה, פלשלי, וילנסקי, נחמיאס, רפי לוי, אהרונסקינד, גלזר.

הפועל פ"ת: ויסקר, יפת, רדלר, חלדי, זילברשטיין, רביבו, מרקוס, סטלמן, נהרי, ז. רצבי, קופמן.

היה זה אולי משחק הגביע המרתק, המפ' תיע, המותח והמזור ביותר שנערך אי פעם ב' ישראל, ובכל זאת — הוא לא יצר מספר רב של שחקנים מצטיינים. ופתוך המאבק האדיר הזה, בין התקפה תלת'מסדית לבין הגנה שלא נותר לה אלא רצון ורוח לחימה. קם וורת טוב כוכבו של שייץ, שייץ הגדול, שהעניק לקבוצתו יותר מאשר כל שחקן אחר מסוגל לעשות בכמה משחקי ליגת. הוא היה קבוצה ומלוואה, הוא עלה עם מסען של דינאמיט והצית אותו תוך סערת. הוא כבש שערים. הוא הסתרג כרוח רפאים מבעד להגנת פ"ת, דמה לשור בלונדי שאי אפשר לבלמו.

כל מלה נוספת, רק תפחית מצרור המחבר אות שהוא ראוי לתן, שייץ, הכדורגלן הנצח, עשה למען קבוצתו שתי טובות גדולות: הוא הביא לה את הגביע והוא גם הוכיח לה, כי אינה עוד קבוצת שאר כפי שהיתה בזויתו צעיר.

1955. צבי סטדינסקי (מכבי ת"א), מכניע את השוער יעקב ויסקר (הפועל פ"ת), בגמר המרתק ביפו (1:3).

מאלנבי עד לנשיא...

רטובים ומיוזעים, הם ניגשו אחד אחד אל שולחן הנשיא, ברטט של כבוד ובלב רועד מהתרגשות נטלו את מדליית הזהב מידיו של נשיא המדינה, מר יצחק בן-צבי. ראשון צעד ראש הקבוצה, דני גולדשטיין, כדי לקבל את הגביע הענק. אחריו, הוותיקים בחבורה: יעקב חזדורוב, אמציה לבקוביץ, רחביה רוזנבוים, גדעון טיש, קויאטק, כהן, בורסוק, מנחם בליס וסגל.

היה זה סיום נאה של מאבק גדול על גביע המדינה. סיום ששוב זרע תקוות רבות בקרב אלפי האוהדים שנתאשו ממכתב-הסלחות בש"גם האחרונות. עוד לפני שנתיים אפילו שנה לא היה אחד מדורגל שיצא להתנבא, כי קבוצת הפועל ת"א תצא בראש המלך, לקראת היום הגדול, בו תקבל מיד נשיא המדינה את הגביע. הקבוצה הייתה במספר כרטיז במשך שנים.

אמנם מדי פעם בפעם היא הייתה מתאוססת, אך לתקופה קצרה בלבד. מיד היה בישיבה מדייקה טוב אוהדיה, שחזי רבים בימי פארה וזוהרה, ליקי במחלת יאוש — התרחקו מנגרשי הכדורגל.

היה ברור, כי את הקבוצה יוכל להציל רק מאמן מנתח, שיחתוך באיטיות ללא רחם. בשנת 1960, תופיע מנתח זה בעת ובתבר זה ידע לפגוע בכל מקום שפסה בו רגל. שם המנתח: יני קולמאר.

מאמן הנגרי בעל עבר צעיר וידידות רבות, יני קולמאר, התחבב על הבחורים והפך ממש לאליהם.

כל אלה שמתאמנים תחת השבתה, הבינו כי קולמאר, הינו איש המעשה, כפי שהיה בהוגר גרייה אחד השחקנים המצויינים, יקמו בשנות השלושים והארבעים במדינה זו ושמו נישא ב"הפרצה באירופה כולה, בעקבות ביקור קבוצתה. עינו ההרה של קולמאר, הבחינה מיד בבואו מאוסטרליה. לפני חרשים מספר, בחומר הטוב ה"עומד לרשותו, קולמאר החל מיד ב"השפוקה". החוק הוויסודי, העלה את כושרם הגופני של ה"בחורים, כדי שיוכלו לשחק כדורגל במשך 90 דקות.

גמר הגביע שנערך ב"ז בפברואר, הוכיח את עבודתו. לא היה אדם יותר מאושר מקולמאר באותן השניות המעטות בין שריקת הסיום של בררובי ובסירת הגביע עליידי הנשיא, בעינים דומעות צעד לאישו קוימה, כשיעקב חזדורוב בא לנשוק ולהודות לו בשם חבריו על מאמציו הגדולים שהביאו את הקבוצה עד הלום.

סיפורו של מחזיק הגביע, הפועל תל-אביב, לא התחיל מאז הופיעו בשורות הקבוצה, ה"סוער חזדורוב, אמציה לבקוביץ או רחביה רוזנ"בוים. הסיפור המופלא של הקבוצה, התחיל כ"סאלה עדיין לא ראו, אולי, את אוירו של ה"עולם.

בשנת 1923, התגוררו ברחוב אלנבי בת"א, שתי משפחות שכנות וידידותיות: מאיר ופוליא"ר קוב, שהיון ברובות בנים — חובבי כדורגל, הם אספו את ילדי השכונה, ערכו מבחן-ידע והקימו את הקבוצה — "אלנבי", על-שם רחוב מגוריהם. מאוחר יותר הצטרפו לקבוצה שנשא את שמו של הנגדל הבריטי, מספר צעירים נוספים, חסונים ויפ"רתואר: יוחנן סוקניק, ישראל בויקר, שלמה מילשטיין, רוניק ואברהם נודלמן.

יוסליה וייסברג, או — שומר מגרש מכבי, למד להכיר את הקבוצה הצעירה, התיידד עם הבחורים והספיע עליהם לקבל את חסות מכבי ה"א. קבוצת הכדורגל של מכבי, שהייתה ברא"שית צעירה, החליטה להעביר מספר שחקנים מוכשרים של קבוצת השכונה "אלנבי" אל קבר צה הבוגרים שסבלה מחוסר שחקנים. החלטה זו של הנהלת מכבי לא מצא חן בעיני נערי רחוב אלנבי, אשר מלבד היותם שכנים היו אף ידידים טובים. הם הגישו אולטימטום: "או ש"כולנו נעבור לקבוצה הבוגרת, או שכולנו נש"ארים בקבוצת הנעור".

"הוצפתם" הנעוזה של הנערים לא מצא אוזן קשבת בקרב הנהלת מכבי, שראו בכך הפרת משמעת. צעירי אלנבי קיימו אסיפה ופת אחד החליטו לעזוב את מכבי, אך משום שבאותן השנים לא היו עדיין קיימים חוקי הסגר והע"ברה, בוצעה החלטה "מתמרדים" בשיא המה"רות, יוסליה וייסברג החליט אף הוא להצטרף אל העוזבים, אשר ניסו להקים מחדש את קבר"צת הפאר של רחוב אלנבי.

הקשיים שנעצמו בדרךם החדשה, של הצע"רים להקים את הקבוצה, לא היו מעטים, ולאחר שהכסף, שדרוש היה לקנות כדור ותלבושת,

לא היה בנמצא, קרצה מעבר לסנית הרחוב הצעה קוסמת של מזכיר אגודת הפועל, אריה בן-גור, שהבטיחה לנערים האומללים את כל מבוקשם באם יצטרפו לאגודתם.

נערי רחוב אלנבי, נטו לקבל את הצעתו של בן-גור, אבל בתנאי שהסם אלנבי יוסיף להתי"קיים, וכך ארבע שנים מאז הניחו מספר צעירים את היסוד לקבוצת השכונה הראשונה בתל-אביב החולית, הפכה בשנת 1927 הקבוצה ל"הפועל-אלנבי" המפורסמת שכללה כבר את ה"סוער המצטיין וילי ברגה, ליס מילשטיין, ברר"קר, אמנון חרל"פ, אברהם (נוצה) נודלמן ו"האחים משה ומרדכי מאיר.

המשחק הראשון נערך בחיפה נגד הפועל המקומי, אשר בשורותיה שיחקו שחקנים לא פחות מצטיינים כסטון, סוקה, קולר ודויסט, בצריף בו התלבשו שחקני הפועל-אלנבי, התברר להם לפתע, כי "סידור" אותם, הסם אלנבי הוסר מן החולצות, ללא הסכמת, כמובן, שהיו כאלה שדרשו לא עלות לשחק כל עוד לא יוחזר הסם אלנבי על החולצה.

המתונים יותר ניצחו, הקבוצה על המגרש היצגה משחק מצויין וניצחה בשיעור 1:3. הני"צחון הראשון הסכיח את התקרית הראשונה והקבוצה הפכה להפועל תל-אביב.

הגביע הראשון

שנת 1928, העמידה את הפועל ת"א בפעם הראשונה מול קבוצות אנגליות, היה זה בפס"גרת משחקי הגביע, הפועל ניצח את נבחרת בתי-החולים הצבאיים בשיעור 1:3 ונכנס למש"חק הגמר בו ניצח במאי אותה שנה את מכבי חשמונאי 0:2 וזכה בגביע.

שנתיים לאחר מכן, יצאה הקבוצה, מנבחרת הפועל למסעה הראשון בחוץ-לארץ — לאולי"פ פיאדת הפועלים שנערכה בוניה, הכדורגלנים הצעירים מארץ-ישראל נפגשו במשחקם הרא"שון מנבחרת החזקה של פועלי הונגריה ונצ"חו — 3:1.

בגמר הטורניר בוניה, המשיכו שחקני הפועל במסעם בפולין ובגרמניה, כברסלאו שבגרמניה התמודדה נבחרת הפועל (ראה תמונה בעמ"ד 20) עם אותה הנבחרת הגרמנית שנטלה את המקום השני באולימפיאדת הפועלים בוניה, ו"אחרי קרב מצויין זכו שחקני הפועל מנצחון — 1:3.

ברור שלא חסרו מפעות ללבנון, טוריה ו"מצרים, וכן ביקורים של קבוצות מארצות ה"שכנות בארץ, לפי הזמנת הפועל ת"א. ברוב המקרים זכו כדורגלני הפועל מנצחות, אולם לא אחת, בעיקר בסוריה, ספגו שחקני הפועל מכות, מאחר שתבעו להתיף את הדגל הלאומי, הכחול לבן.

שנת 1934, היתה שנה השיא בתולדות ה"קבוצה אותה שנה הם זכו באליפות הליגה ונוסף לכך נשלחו גם את הגביע והיקר הקבוצת יודעים לספר, כי הם לא נצחו אף פעם אחת, ובין היתר הינו אותה שנה קבוצת מצריות מן החזקות ביותר.

מסע מוצלח ערך הפועל ת"א בימים ההם בארצות הבלקן, טורכיה, בולגריה, ויוגוסלביה, את אחד המשחקים הבחוריים גילו כדורגלני ה"פועל בסופיה, הם נצחו בהפרש שער אחד על"די אלופת הכדורגל של בולגריה, לבסקר.

ביוגוסלביה נפגש הפועל בין היתר, עם אלו"פת המדינה ב.ס.ק. בלגראד, שניצחה אותה שנה את הכח וינה — 0:7. הפועל נכבד בקרב זה, לאחר מאבק עז בשיעור — 1:3. הקהל היוגוסל"בי התלהב דווקא מן הכדורגלנים הישראליים שהביקרו את השער ויפה ביותר במשחק; היה זה כאשר משה (המכונה מוסטה) פוליאקוב, ידה את הכדור מולוי נחמד מרחק 25 מטר בין הקורות.

בארץ הירבה להפועל להתמודד עם קבוצות כדורגל זרות, ולרוב הצליחו שחקני הקבוצה ל"צאת בכבוד ולא לבייש את שמו הטוב של הכדורגל הארצישראלי.

אחת הנסיגות חסרות המול לחז"ל אירעה בשנת 1936, כשחברי הפועל יצאו להשתתף באולימפיאדת הפועלים, שעמדה להיערך בביר"צלונה שבספרד, בהגיע הבחורים לגבול הספר"די, נודע להם, כי במדינה פרצה מלחמה ואין מניסה אליה, לחזור היה קשה, כי חסר היה הכסף, אותו עמד לקבל אצל המארגנים ה"ספרדיים.

בקושי רב הצליחו שניים מחברי המסלחת להכנס לספרד ולהגיע לברצלונה ולהשיג אצל המארגנים שלחמו נגד הגייסות הפסיכיסטיים, ש"כום שיאפשר להם לחזור ארצה.

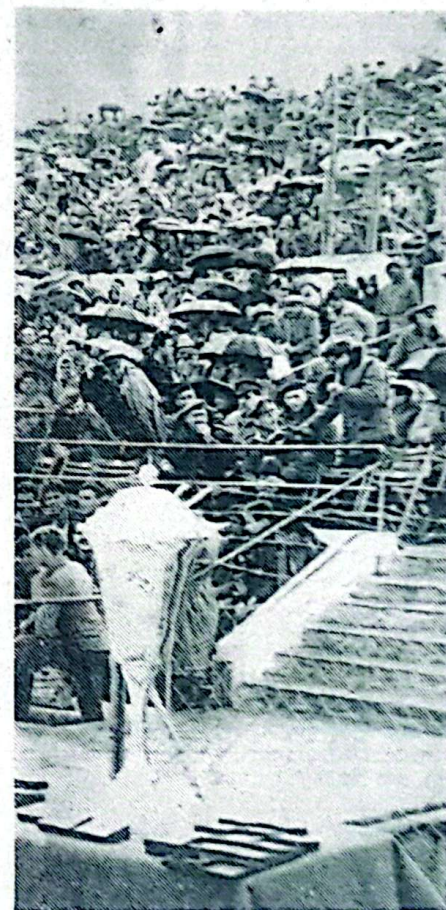
בשנת 1937, יצאו טוב שחקני הפועל ת"א למסע, אולי הארוך בתולדותיו — לאולימפיאדת הפועלים באנטוורפן, ומסע המשיכו ללייטא, לט"בית ופולין, המסע בארצות הבלטיות הפך את כדורגלני הפועל לשליחים נאמנים לרשיחן ה"ציוני, המסע נמשך חרשים רבים, נערכו כ"ש" משחקים וסעה של קבוצת הפועל הפך למס"דבר בארצו תאלה, אגב, השחקן סמועט בכל המשחקים במסע זה היה אברהם (בוציקה) פלמן בן ה"17, שזרף אותה שנה לקבוצה הראשונה של הפועל תל-אביב.

תקצר הידיעה כדי לספר את פרטי עברה רב-התהווה והפאר של קבוצת הפועל תל-אביב בימים ההם.

עם עלות הנאצים לשלטון, קיבלה הקבוצה תגברת חזקה בדמותם של צמד הקיעונים ה"י (החשיך בעמוד 64)

שמחת הנצחון — השוער תדורוב והבלם אמציה לבקוביץ.
 שני אדריכלי הנצחון, כמעט ומועכים את מאמנם יאנו קאל-
 מה, מיד לאחר שנשמעה שריקת הסיום של השופט אריה
 בדרובי, בקרב הגביע הסרתק באיצטדיון המתיגן.

הגביע שקרץ משולי המגרש

מוזיה הרברט מייסד וצבי (דוקטור) ארליך, שניהם שחקני הכח וינה לשעבר. שניים אלה מצאו שפה משותפת עם הצברים. חברי הקבוצה החל משנת 1939. הם שיחקו בהצלחה רבה עם שחקנים שצמחו משורות הפועל כמו דז'מפה, בדצקה, מליקה, רייך אליעזר (גם הוא עלה מרוסיה). דודן, גבאי ויוחנן סוקניק.

פרט מעניין. בשנת 1940, קיבל הכדורגלן הוותיק של הפועל ת"א, שהפך למאמן הקבוצה, מוסטה פוליאקוב, ספר מברית המועצות, ובו הסבר בצורה מדעית — מדוע סיגלו לעצמם הרוסים את שיטת ה"סטופר" (הבלם). מוסטה רבצה שרוף, החליט לסגל שיטה זו לראשונה בארץ, לקבוצת הפועל ת"א.

רוב המאמנים יצאו בהתקפה הריפה נגד ה"מחפשי הוו". אולם המאמן מוסטה, נמוך הקרמ, גילה עקשנות, לחם עד הרמה, ובעזרתם של שחקניו המסורים הוא סיגל את שיטת ה"סטופר" לפועל ת"א.

בשנות הארבעים עבר הפועל נצחונות רבים. הקבוצה השיגה נצחונות גדולים על קבוצות אנגליות משובחות. בי 1941 נוטל הפועל את גבע הסתיה. זוכה בגביע המלחמה. הפועל ת"א מתמודד עם פאר הקבוצות האנגליות במזרח התיכון. קורדינאטנס שבשורותיה משחק הכוכב האנגלי מאניון רעם, וונדררס, שאת התקפתה הוביל הקיצוני, תום פיני.

בשנת 1943, מסירת בארץ נבחרת הצבא הבריטי. הפועל מתמודד נגדה ומפסיד — 0:2. לעומת זאת מנצחים שחקני הפועל את נבחרת הצבא הצרפתי — 0:5. וקבוצה צבאית יוגוסלביית "חוטפת" עשרה שירים.

עם סיום המלחמה העולמית, פתחה קבוצת הפועל את מסע משחקיה בחוץ לארץ. בקפריסין הם קוצרים הצלחה רבה. שלושה נצחונות לצד מת הפסד אחד.

שנת 1947, העלתה את מניוניה של קבוצת הפועל ת"א. בחודש ינואר, היא נפגשת באיזרדיון בת"א עם מ.ס.ק. ההונגרית. הפועל ספג שני שירים לעומת אפס. במחצית הראשונה, אולם קשה להתאר את אשר התרחש לאחר ההפסקה. הפועל פיתח משחק מוזיה, שהביא לו כסופו של דבר תיקו של כבוד — 3:3.

באותה שנה יוצאים כדורגלני הפועל לארצות הברית וחוזרים עם מאון נכבד: 4 נצחונות, 3 תיקו ו2 הפסדים.

עם פרוץ מלחמת השחרור, פוקד משבר קשה את הקבוצה המתפוררת עם יציאת שחקניה ליירות לאומי. אבל צבי (דוקטור) ארליך, שקרבל את אימון הקבוצה, מגייס מבין שורות הצעירים, כוחות מצטיינים, הוא מגבש קבוצה צעירה וטובה וב"ב בדצמבר 1948 הם מנצחים את נבחרת חיל התותחנים — 1:2.

בשנת 1950 ממנה הנהלת הקבוצה את הוונגרי ולדמיר סקאלי למאמן הקבוצה. והפועל

הסונה היסטורית: אמנון חרל"ם (משמאל), ראש קבוצת הפועל ת"א בשנת 1934 עם הכוכב הצעיר מוכתר בחולצה הכהה, משמאל עומד ישראל בריקר.

הגווארדיה הוותיקה (מימין לשמאל) — עומדים: יעקבי, וייסברג, מ פוליאקוב, מ חדשוני, מ פוליאקוב, דודן, כודעים: פלטן (בוצ'קה), נודלמן, גבאי, בית'הלוי, ברנה, מלמד, מליקה, נדישיוסקי, אפרח.

יוצא לתורכיה ומפסיד 1:0. ר"ב 3:1 לסרבהציה וכנע בת"א בפני אי.ק. השבדית 0:4. שנה ל"אחר מכן יוצא הפועל לאנגליה ומפסיד לארסנל 0:1. המפלוגת הכבדות בורה הבינלאומית, הש"פיעו על מוראל הקבוצה, במשחקי הליגה וה"בביע.

שנתיים לאחר מכן נוטש סקלי את הפועל ר"ב לתורכיה. את מקומו הפגיו תופס ישראל וייס, השחקן הוותיק שעבר להפועל מבית"ר. שנות שפל, מאלצים טוב את הנהלת הקבוצה לחפש מאמן. ורק בשנת 1956, בא לעזרתם איבן יאזבנצ'יק, מאמן יוגוסלבי מעולה, המפיה רוח חדשה בקרב השחקנים וכבר בשנה הראשונה, תחת שרביטו של מאמן זה, זוכה הפועל ת"א באלופות הליגה בפעם הראשונה כאז 15 שנה. בעונה הבאה לא הצליח הפועל לחזור על סבצעו לפני שנה, נאלץ להסתפק במקום החמישי והמאמן היוגוסלבי חוזר למולדתו. אדמונד שמילוביץ שחקן הקבוצה נתמנה במקום יאזבנ"י היקר.

ציוני דרך

אליפות: 1934, 1935, 1936, 1938, 1943, 1957.

גביע: 1928, 1934, 1937, 1938, 1939, 1961.

צ"ק, אבל התחליף לא היה בו כדי להעלות את הרמה והנהלת הקבוצה שלחה נציג לאירופה כדי לבוא במגע עם מאמן מעולה, בעל שם, ה"שליחות נושאת פרי, כולם ממליצים על הוונגרי ינו קולמאר, הפועל מקבל את תנאיו וב"ב בפברואר 1961 חדשים מספר לאחר בואו ליש"ראל, הופך ס"ן שבשט לא רק לחג לאילנות, אלא לחגם של כל אוהדי הקבוצה, בעת שנושא המדינה, מר יצחק בר"צבי מסר להם את הגביע היקר.

יום = יום עם הספורט חדשות

עתון הספורט של ישראל

חדשות
הספורט

עתון ספורט יומי בלתי-תלוי

יום

יום

בביתך

